

**MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA
I
VODNOGA GOSPODARSTVA**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O VODAMA

Zagreb, svibanj 2009.

I. OPĆE ODREDBE

Predmet uređivanja

Članak 1.

Ovim Zakonom se:

1. uređuje pravni status voda, vodnog dobra i vodnih građevina;
2. određuju riječni slivovi i područja upravljanja vodama riječnih slivova (vodna područja);
3. utvrđuje obveza donošenja planova upravljanja vodnim područjima i drugih planova i programa upravljanja vodama;
4. uređuje način i uvjeti:
 - upravljanja zaštitom i kakvoćom voda, prevencije, procjene i upravljanja rizicima od onečišćenja voda;
 - uporabe i korištenja voda uključujući koncesije na vodama i javnom vodnom dobru;
 - procjene i upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda;
 - korištenja i ispuštanja termalnih i mineralnih voda, koje se koriste u ljekovite, balneološke i rekreativne svrhe i kao voda za piće;
5. uređuje način organiziranja i obavljanja poslova i zadataka kojima se ostvaruje upravljanje vodama, uključujući i obveze iz međunarodnih ugovora, kao i obveze iz dvostranih odnosno višestranih ugovora i sporazuma o vodnogospodarskoj suradnji;
6. određuju prava, ovlasti i dužnosti:
 - tijela državne uprave;
 - drugih državnih tijela;
 - tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;
 - drugih pravnih osoba;
7. uređuje djelatnosti javne vodoopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda;
8. uređuju vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu i u odnosu na nalazišta vode za piće;
9. uređuju i druga pitanja od značaja za upravljanje vodama.

Ovim Zakonom se ne uređuju radiološka onečišćenja.

Važenje Zakona u odnosu na predmet

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na:

1. površinske i podzemne vode;
2. priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu;
3. vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu i u odnosu na nalazišta vode za piće;
4. mineralne i termalne vode, osim mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se mogu pridobivati mineralne sirovine ili koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe što se uređuje Zakonom o rudarstvu.

Zaštita voda od onečišćenja u priobalnim vodama s plovila, potapanjem, iz zraka ili zrakom, od djelatnosti na morskome dnu i u morskome podzemlju, uključujući onečišćenja sa sprava, uređaja i cjevovoda položenih na morskome dnu, provodi se po posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i Pomorskom zakoniku te sukladno ciljevima iz članka 49. ovoga Zakona i Planu upravljanja vodnim područjem donesenim sukladno ovome Zakonu.

Granicu između kopnenih voda i priobalnih voda sporazumno utvrđuju Ministar i ministar nadležan za more.

Zaštita voda od onečišćenja na vodnim putovima unutarnjih voda i lukama na unutarnjim vodama od onečišćenja s plovila, uključujući i plutajuće objekte, provodi se po odredbama Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda, sukladno ciljevima zaštite vodnoga okoliša određenih propisom iz članka 49. ovoga Zakona i Planu upravljanja vodnim područjem donesenim sukladno ovome Zakonu.

Ciljevi Članak 3.

Ovim Zakonom se osigurava pravni i institucionalni okvir za:

1. sprječavanje pogoršanja stanja površinskih voda;
2. zaštitu i obnavljanje tijela površinskih voda u cilju postizanja dobrog ekološkog stanja tijela površinskih voda;
3. zaštitu umjetnih i značajno izmijenjenih tijela površinskih voda u cilju postizanja njihovog dobrog ekološkog potencijala i dobrog kemijskog stanja;
4. postupno smanjenje onečišćavanja površinskih voda prioriternim opasnim tvarima i ostalim onečišćujućim tvarima, prestanak ili fazno obustavljanje, emisija, ispuštanja i rasipanja prioriternih opasnih tvari;
5. sprječavanje i ograničavanje unošenja onečišćujućih tvari i sprječavanje pogoršanja stanja tijela podzemnih voda;
6. zaštitu i obnavljanje tijela podzemnih voda;
7. poduzimanje mjera za promjenu svakog značajnog i postojanog trenda povećanja koncentracije bilo koje onečišćujuće tvari u tijelima podzemnih voda;
8. uspostavljanje standarda i postizanje ciljeva utvrđenih za zaštićena područja;
9. poduzimanje mjera u slučajevima iznenadnih i izvanrednih zagađenja voda;
10. unaprjeđenje održivog korištenja voda;
11. održavanje vodnog režima vađenjem mineralnih sirovina iz tijela površinskih voda i uređenog i neuređenog inundacijskog područja;
12. ublažavanje posljedica suša;
13. procjenu i upravljanje rizicima od poplava u cilju smanjenja štetnih posljedica po ljudsko zdravlje, okoliš, kulturno nasljeđe i gospodarske aktivnosti;
14. zaštitu okoliša od štetnih posljedica uzrokovanih ispuštanjem komunalnih otpadnih voda i otpadnih voda iz određenih industrijskih i drugih sektora;
15. smanjenje i sprječavanje daljnjeg onečišćenja voda nitratima poljoprivrednog podrijetla;
16. osiguranje standarda kakvoće za površinske slatke vode namijenjene zahvaćanju vode za ljudsku uporabu i za određivanje referentnih metoda mjerenja, učestalosti uzorkovanja i analiza;
17. zaštitu ljudskog zdravlja od štetnih posljedica bilo kojeg onečišćenja vode koja se koristi za ljudsku uporabu, osiguranjem njene zdravstvene ispravnosti i čistoće;
18. objektivno, razvidno i nepristrano pružanje i reguliranje komunalnih vodnih usluga;
19. očuvanje, zaštitu i unaprjeđenje kakvoće okoliša i zaštite ljudskog zdravlja uspostavom sustava upravljanja kakvoćom površinskih voda za kupanje;
20. uključenje sustava monitoringa voda u mrežu interkalibracije Europske unije;
21. međunarodnu suradnju po pitanjima uređenim ovim Zakonom.

Uređivanjem površinskih i podzemnih voda doprinosi se:

1. sprječavanju daljnjeg pogoršanja, zaštiti i poboljšanju stanja vodnih i kopnenih ekosustava te močvara izravno ovisnih o vodnim ekosustavima;
2. osiguranju dovoljnih količina površinskih i podzemnih voda odgovarajuće kakvoće, potrebnih za uporabu i korištenje voda;
3. značajnom smanjenju onečišćenja voda i
4. zaštiti voda mora.

Značenje izraza Članak 4.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. **«Aglomeracija»** je područje na kojem su stanovništvo i gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirani da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili do krajnje točke ispuštanja u prijemnik;
2. **«Bujica»** je stalni ili povremeni vodotok obilježja kojeg su: velike i brze oscilacije protoka, turbulentno tečenje jake erozivne sposobnosti, sklonost ka promjeni smjera tečenja, te veliki donos ili pronos nanosa koji može pokrenuti klizišta;
3. **«Certifikacijsko područje»** je temeljna teritorijalna jedinica za obranu od poplava; certifikacijsko područje je u pravilu slivno područje, a iznimno više slivnih područja ili njihovih dijelova koji su manje prostorne cjeline od vodnoga područja, a koji zbog svojih zajedničkih značajki vodnoga režima čine optimalno područje za učinkovitu obranu od poplava;
4. **«Ciljevi kakvoće voda»** su ciljevi utvrđeni propisom iz članka 49. ovoga Zakona;
5. **«Ciprinidne vode»** označavaju vode odgovarajućih hidromorfoloških svojstava i kakvoće, koje omogućavaju ili bi u slučaju smanjenja onečišćenja mogle omogućavati život riba iz porodice *Ciprinidae*, te onih iz porodica *Siluridae*, *Percidae*, *Esocidae*, *Acipenseridae*, i dr.;
6. **«Detaljna melioracijska odvodnja»** je djelatnost prikupljanja i odvođenja viška vode s poljoprivrednoga zemljišta;
7. **«Distribucijski sustav domaćinstva»** čine cijevi, oprema i naprave instalirane nakon priključka na sustav vodoopskrbe, koji se u normalnim okolnostima rabe za ljudsku potrošnju distribucijskom mrežom i kad za njih ne odgovara komunalna vodna organizacija nadležna za pružanje usluga u skladu s posebnim propisima;
8. **«Dobar ekološki potencijal»** je stanje značajno promijenjenog ili umjetnog vodnog tijela, klasificirano u skladu s propisom iz članka 49. ovoga Zakona;
9. **«Dobro ekološko stanje»** je stanje nekog tijela površinske vode, klasificirano u skladu s propisom iz članka 49. ovoga Zakona;
10. **«Dobro kemijsko stanje podzemne vode»** je kemijsko stanje tijela podzemne vode koje ispunjava uvjete propisane propisom iz članka 49. ovoga Zakona;
11. **«Dobro kemijsko stanje površinske vode»** je kemijsko stanje koje se traži za zadovoljenje ciljeva kakvoće za površinske vode, određeno u skladu s propisom iz članka 49. ovoga Zakona, odnosno da bi se postiglo kemijsko stanje tijela površinske vode u kojem koncentracije onečišćujućih tvari ne prelaze utvrđene standarde kakvoće za vode;
12. **«Dobro količinsko stanje»** je stanje definirano propisom iz članka 49. ovoga Zakona;
13. **«Dobro stanje podzemne vode»** je stanje tijela podzemne vode kada je njeno količinsko i kemijsko stanje najmanje dobro;
14. **«Dobro stanje površinske vode»** je stanje tijela površinske vode kada je njezino ekološko i kemijsko stanje najmanje dobro;
15. **«Efluent»** je jedinstven naziv za tehnološke otpadne vode koje se pročišćene ili nepročišćene ispuštaju u sustav javne odvodnje ili u površinske vode i otpadne

- vode sustava javne odvodnje koje se pročišćene ili nepročišćene ispuštaju u površinske vode;
16. **«Ekološko stanje»** je izraz kakvoće strukture i funkcioniranja vodnih ekosustava u vezi s površinskim vodama;
 17. **«Emisija»** označava izravno ili neizravno ispuštanje ili istjecanje tvari u tekućem, plinovitom ili čvrstom stanju iz pojedinog izvora u vode ili tlo, nastalo kao rezultat ljudskih djelatnosti.
 18. **«ES (ekvivalent stanovnik)»** znači organsko biorazgradivo opterećenje od 60 g O₂ dnevno, iskazano kao petodnevna biokemijska potrošnja kisika (BPK₅);
 19. **«Estuarij»** je prijelazno područje na ušću rijeke između slatke vode i priobalnih voda;
 20. **«Eutrofikacija»** je obogaćivanje vode hranjivim tvarima, spojevima dušika i/ili fosfora, koji uzrokuju ubrzani rast algi i viših oblika biljnih vrsta, te dovodi do neželjenog poremećaja ravnoteže organizama u vodi i promjene stanja voda;
 21. **«Granica osjetljivosti»** je najmanja vrijednost ispitnog pokazatelja koju je moguće odrediti pri mjerenju pokazatelja za površinske vode;
 22. **«Granica slatkih voda»** je mjesto u vodotoku gdje za vrijeme oseke i u razdoblju slabijeg protoka slatkih voda dolazi do značajnog povećanja saliniteta zbog prisutnosti morske vode;
 23. **«Granična vrijednost emisije»** označava masu, izraženu u odnosu na određene posebne pokazatelje, koncentraciju i/ili razinu emisije, koja se ne smije prekoračiti u jednom ili više razdoblja. Granične vrijednosti emisija mogu se također odrediti za određene skupine ili kategorije tvari;
 24. **«Inundacijsko područje»** čini zemljište između korita vode i vanjskog ruba pripadajućih mu regulacijskih i zaštitnih građevina uključujući i pojas zemljišta potreban za njihovo redovno održavanje (uređeno inundacijsko područje); zemljište uz vodotoke koje je planom upravljanja vodnim područjem ili dokumentom uređenja prostora rezervirano za građenje regulacijskih i zaštitnih građevina, prirodne i umjetne akumulacije i retencije u granicama utvrđenim planom upravljanja vodnim područjem ili dokumentom uređenja prostora (neuređeno inundacijsko područje);
 25. **«Ispuštanje u vode»** je ispuštanje tvari, utvrđenih propisom iz članka 71. ovoga Zakona, u površinske vode;
 26. **«Izravno ispuštanje u podzemne vode»** je izravno ispuštanje onečišćujućih tvari u podzemne vode bez procjeđivanja kroz zemlju ili podpovršinske slojeve;
 27. **«Izvanredno pogoršanje kakvoće vode za kupanje»** je događaj ili skup događaja koji pogoršava kakvoću površinskih voda za kupanje;
 28. **«Izvorište»** je prostor - izvor, dio rijeke, ili jezera, akumulacija ili njen dio i vodonosnik ili njegov dio - na kome se zahvaća i/ili crpi voda za razne uporabe i korištenja;
 29. **«Javna odvodnja»** je djelatnost skupljanja otpadnih voda, njihova dovođenja do uređaja za pročišćavanje, pročišćavanja i izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u prirodni prijamnik, obrade mulja koji nastaje u procesu njihova pročišćavanja, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne odvodnje otpadnih voda te upravljanje tim građevinama; javna odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda uključuje i odvodnju oborinskih voda te djelatnosti crpljenja i odvoza otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama;
 30. **«Javna vodoopskrba»** je djelatnost zahvaćanja i crpljenja podzemnih i površinskih voda namijenjenih ljudskoj potrošnji i njihova kondicioniranja te isporuka do krajnjega korisnika ili do drugoga isporučitelja javne usluge, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne vodoopskrbe te upravljanje tim građevinama;
 31. **«Javno navodnjavanje»** je djelatnost zahvaćanja i crpljenja podzemnih i površinskih voda i njihova isporuka korisnicima poljoprivrednog zemljišta, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina za navodnjavanje u vlasništvu županija ili mješovitih melioracijskih vodnih građevina;

32. «**Jezero**» je vodno tijelo stajaće površinske vode;
33. «**Količinsko stanje**» je pokazatelj stupnja u kojem se na vodno tijelo utječe izravnim ili neizravnim zahvaćanjem vode;
34. «**Kombinirani pristup**» je kontrola ispuštanja otpadnih voda u površinske vode putem primjene standarda kakvoće i graničnih vrijednosti emisija, u skladu s posebnim propisima ;
35. «**Komunalne otpadne vode**» su otpadne vode sustava javne odvodnje koje čine sanitarne otpadne vode, oborinske vode ili otpadne vode koje su mješavina sanitarnih otpadnih voda s tehnološkim otpadnim vodama i/ili oborinskim vodama određene aglomeracije;
36. «**Kondicioniranje**» je postupak pročišćavanja zahvaćene vode namijenjene za ljudsku uporabu;
37. «**Kontrola emisije**» je kontrola koja zahtijeva specifično ograničenje emisije, na primjer graničnu vrijednost emisije ili drukčije utvrđeno ograničenje ili uvjeta prirode i drugih karakteristika emisije ili uvjeta rada koji utječu na emisiju;
38. «**Kopnene površinske vode**» su sve stajaće ili tekuće površinske vode na državnom području;
39. «**Kopnene vode**» su sve stajaće ili tekuće vode na površini tla i sve podzemne vode na kopnenoj strani od crte niske vode na obali kopna;
40. «**Korito**» je terensko udubljenje kroz koje stalno ili povremeno teku vode odnosno u kojem se nalaze stajaće vode;
41. «**Međudržavne vode**» su vode I reda koje čine ili presijecaju državnu granicu
42. «**Ministar**» je ministar nadležan za vode;
43. «**Ministarstvo**» je ministarstvo nadležno za vode;
44. «**Mjere upravljanja vodom za kupanje**» su mjere koje se poduzimaju u pogledu uspostavljanja i održavanja profila površinskih voda za kupanje, kalendara monitoringa površinskih voda za kupanje, procjenjivanje površinskih voda za kupanje, klasifikacija površinskih voda za kupanje, određivanja i procjena uzroka onečišćenja koja mogu utjecati na površinske vode za kupanje i šteti zdravlju kupaca, davanja podataka javnosti, poduzimanja radnji u cilju sprječavanja izlaganja kupaca onečišćenju i poduzimanja mjera u cilju smanjivanja rizika od onečišćenja;
45. «**Monitoring**» je proces opetovanog promatranja jednog ili više pokazatelja kakvoće i količina voda, prema utvrđenom programu;
46. «**Obala**» je pojas zemljišta uz korito tekućih i drugih površinskih voda koji služi pristupu vodi i redovnom održavanju korita;
47. «**Oborinske onečišćene vode**» su otpadne vode koje nastaju ispiranjem oborinama s površina prometnica, parkirališta ili drugih manipulativnih površina, postupno otapajući onečišćenja na navedenim površinama te otječu u sustave javne odvodnje ili izravno u površinske vode;
48. «**Ocjena voda za kupanje**» je postupak ocjenjivanja kakvoće kopnenih površinskih voda za kupanje u skladu s metodom ocjenjivanja utvrđenom propisom iz članka 102. ovoga Zakona;
49. «**Odgovarajuće pročišćavanje otpadnih voda**» znači obradu otpadnih voda bilo kojim procesom, i/ ili načinom ispuštanja, koja omogućava da prijemnik zadovoljava odgovarajuće ciljeve kakvoće za vode u skladu sa propisom iz članka 77. ovoga Zakona;
50. «**Onečišćenje podzemnih voda**» je izravno ili neizravno ispuštanje tvari ili energije u podzemne vode, rezultat čega može biti ugrožavanje ljudskog zdravlja ili opskrbe vodom, nanošenje štete živim resursima i vodnom ekosustavu ili ugrožavanja drugih zakonitih korištenja voda;
51. «**Onečišćenje voda za kupanje**» je prisutnost mikrobiološkog onečišćenja ili onečišćenja drugim organizmima ili otpadom koji utječe na kakvoću površinskih voda za kupanje i koji čini opasnost za zdravlje kupaca u skladu s propisom iz članka 102. ovoga Zakona;
52. «**Onečišćenje**» je izravno ili neizravno unošenje tvari ili topline u vodu i tlo

izazvano ljudskom djelatnošću, što može biti štetno za ljudsko zdravlje ili kakvoću vodnih ekosustava ili kopnenih ekosustava izravno ovisnih o vodnim ekosustavima, koje dovodi do štete po materijalnu imovinu, remeti značajke okoliša, zaštićene prirodne vrijednosti ili utječe na druge pravovaljane oblike korištenja okoliša;

53. **«Onečišćujuće tvari»** su tvari koje mogu izazvati onečišćenje, a osobito tvari određene propisom iz članka 68. stavka 1. ovoga Zakona;
54. **«Opasne tvari»** su tvari ili skupine tvari koje su toksične, postojeane, kancerogene, mutagene, teratogene, bioakumulativne i druge tvari ili skupine tvari koje izazivaju jednaku razinu opasnosti, utvrđene propisom iz članka 71. ovoga Zakona;
55. **«Otpadne vode»** su sve potencijalno onečišćene tehnološke, sanitarne, oborinske i druge vode;
56. **«Otpadni mulj»** znači preostali, obrađeni ili neobrađeni dio mulja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;
57. **«Podaci o kakvoći voda za kupanje»** su podaci prikupljeni monitoringom površinskih voda za kupanje;
58. **«Podsliv»** je površina tla s koje otječu sve površinske vode putem niza potoka, rijeka a moguće i jezera i ulijevaju se u određenoj točki u vodotok (obično u jezero ili drugu rijeku);
59. **«Podzemne vode»** su sve vode ispod površine tla u zoni zasićenja i u izravnom dodiru s površinom tla ili podzemnim slojem;
60. **«Poplava»** je privremena pokrivenost vodom zemljišta, koje obično nije prekriveno vodom, uzrokovana izlivanjem rijeka, bujica, privremenih vodotoka, jezera i nakupljanja leda, kao i morske vode u priobalnim područjima i suvišnim podzemnim vodama. Ovaj pojam ne obuhvaća poplave iz sustava javne odvodnje;
61. **«Površinske vode»** označava kopnene vode, osim podzemnih voda, te prijelazne vode; izraz „površinske vode“ uključuje i priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, te vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja;
62. **«Pozadinska razina»** je koncentracija tvari ili vrijednost pokazatelja u tijelu podzemne vode koja ne odgovara nikakvim ili samo vrlo malim antropogenim promjenama u odnosu na prvobitno stanje;
63. **«Prijelazne vode»** su površinske vode u blizini ušća u more, koje su djelomično slane uslijed blizine priobalnih voda, ali se nalaze pod znatnim utjecajem slatkovodnih tokova,
64. **«Priobalne vode»** su površinske vode unutar crte udaljene jednu nautičku milju od polazne crte od koje se mjeri širina voda teritorijalnog mora u smjeru pučine, a protežu se do vanjske granice prijelaznih voda;
65. **«Prioritetne opasne i ostale onečišćujuće tvari»** su tvari određene propisom iz članka 68. stavka 1. ovoga Zakona;
66. **«Pročišćavanje komunalnih otpadnih voda»** je obrada komunalnih otpadnih voda mehaničkim, fizikalno - kemijskim i/ili biološkim procesima;
67. **«Ranjivo područje»** je područje koje otjecanjem i procjeđivanjem može doprinijeti povećanju onečišćenja voda, koje su onečišćene ili mogu biti onečišćene nitratima te koje su eutrofične ili podložne eutrofikaciji;
68. **«Raspoložive zalihe podzemne vode»** označava višegodišnji prosjek ukupnog prihranjivanja vodnog tijela podzemne vode, umanjen za višegodišnji prosjek tečenja, potreban za postizanje ciljeva ekološke kakvoće povezanih površinskih voda, utvrđen propisom iz članka 49. ovoga Zakona, kako bi se izbjeglo svako značajnije pogoršanje ekološkog stanja tih voda, i nanošenje značajne štete povezanim kopnenim ekosustavima;
69. **«Referentna metoda mjerenja»** označava određeni način mjerenja i precizni opis postupka za određivanje propisanih vrijednosti pokazatelja kakvoće površinskih voda namijenjenih zahvaćanju vode za piće, utvrđene propisom iz članka 94. ovoga Zakona;
70. **«Riječni sliv»** je površina tla s koje otječu sve površinske vode putem niza

- potoka, rijeka, a moguće i jezera i kroz jedno ušće, estuarij ili deltu se ulijevaju u more s pripadajućim podzemnim vodama i priobalnim vodama;
71. **«Rijeka»** je kopneno vodno tijelo koje najvećim dijelom teče površinom tla, ali može i dijelom toka teći ispod zemlje;
 72. **«Rizik od poplava»** je kombinacija vjerojatnosti poplavnog događaja i potencijalnih štetnih posljedica poplavnog događaja za život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturno nasljeđe i gospodarsku aktivnost;
 73. **«Salmonidne vode»** označavaju vode odgovarajućih hidromorfoloških svojstava i kakvoće, koje omogućavaju ili bi u slučaju smanjenja onečišćenja mogle omogućavati život riba iz porodice *Salmonidae*;
 74. **«Sanitarne otpadne vode»** su otpadne vode koje se nakon uporabe ispuštaju iz stambenih objekata, ugostiteljstva, ustanova, vojnih objekata i drugih neproizvodnih djelatnosti i uglavnom potječu od ljudskog metabolizama i aktivnosti domaćinstava;
 75. **«Sezona kupanja»** je kalendarsko razdoblje u kojem se može očekivati veliki broj kupača;
 76. **«Slatka voda»** je prirodna voda s niskim koncentracijama mineralnih tvari koja se često smatra prikladnom za crpljenje i preradu u proizvodnji vode za piće;
 77. **«Standard kakvoće podzemne vode»** su koncentracije pojedine onečišćujuće tvari, skupine onečišćujućih tvari ili pokazatelja onečišćenja u podzemnoj vodi, koje zbog zaštite ljudskog zdravlja i vodnog okoliša ne bi trebalo prekoračiti;
 78. **«Standard kakvoće voda»** su koncentracije određene onečišćujuće tvari ili skupine onečišćujućih tvari u vodi, sedimentu ili bioti koje ne bi smjele biti prekoračene u cilju zaštite ljudskog zdravlja i vodnog okoliša;
 79. **«Stanje podzemne vode»** je općeniti pojam koji označava stanje tijela podzemne vode određeno njenim količinskim i kemijskim stanjem, ovisno o tome koje je lošije;
 80. **«Stanje površinske vode»** je općeniti pojam koji označava stanje tijela površinske vode određeno njenim ekološkim i kemijskim stanjem, ovisno o tome koje je lošije;
 81. **«Sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda»** je dio sustava javne odvodnje kojim se prikupljaju i odvode komunalne otpadne vode;
 82. **«Tehnološke otpadne vode»** su sve otpadne vode koje nastaju u tehnološkim postupcima i ispuštaju se iz industrijskih objekata za obavljanje bilo kakve gospodarske djelatnosti, osim sanitarnih otpadnih voda i oborinskih onečišćenih voda;
 83. **«Tijelo podzemne vode»** je određen volumen podzemne vode u jednom ili više vodonosnika;
 84. **«Tijelo površinske vode»** je jasno određen i značajan element površinske vode, kao što je jezero, akumulacija, potok, rijeka ili kanal, dio potoka, rijeke ili kanala, prijelazne vode ili pojasa priobalne vode;
 85. **«Trajna zabrana kupanja»** je zabrana kupanja ili preporuka da se izbjegava kupanje, a traje najmanje jednu sezonu kupanja;
 86. **«Trenutačno onečišćenje»** je mikrobiološko onečišćenje površinskih voda za kupanje određeno propisom iz članka 102. ovoga Zakona;
 87. **«Umjetno vodno tijelo»** je tijelo površinske vode stvoreno ljudskom djelatnošću;
 88. **«Unos onečišćujućih tvari u podzemne vode»** je izravan ili neizravan unos onečišćujućih tvari u podzemne vode kao posljedica čovjekove aktivnosti;
 89. **«Uslužno područje»** obuhvaća jedno ili više vodoopskrbnih područja i/ili područja aglomeracija;
 90. **«Veliki broj kupača»** je broj koji utvrđuje nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave s obzirom na broj kupača u prethodnim godinama ili na raspoloživu infrastrukturu i opremu ili druge mjere koje se poduzimaju za promicanje kupanja;
 91. **«Voda namijenjena za ljudsku potrošnju»** je (a) sva voda, bilo u njezinu izvornome stanju ili nakon obrade (kondicioniranja) koja je namijenjena za piće, kuhanje, pripremu hrane ili druge potrebe domaćinstva, neovisno o njezinu

- podrijetlu te o tome da li potječe iz sustava javne vodoopskrbe, iz cisterni ili iz boca odnosno posuda za vodu; (b) sva voda koja se rabi u industrijama za proizvodnju hrane u svrhu proizvodnje, obrade, očuvanje ili stavljanje na tržište proizvoda ili tvari namijenjenih za ljudsku potrošnju, osim ukoliko nadležno tijelo ne smatra da kakvoća vode ne može utjecati na zdravstvenu ispravnost prehrambenih proizvoda u njihovom konačnom obliku;
92. **«Vodne usluge»** su sve usluge namijenjene kućanstvima, javnim ustanovama, i gospodarstvu u pružanju sljedećeg: zahvaćanje, akumuliranje, skladištenje, kondicioniranje i distribucija površinskih ili podzemnih voda; prikupljanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, koje se zatim ispuštaju u površinske vode; javno navodnjavanje i detaljna melioracijska odvodnja;
 93. **«Vodni režim»** je prirodno i/ili ljudskim aktivnostima uzrokovano stanje količina i kakvoće vodnog sustava u određenom vremenu;
 94. **«Vodni sustav»** su sva tijela površinskih i podzemnih voda, vodno dobro i vodne građevine na državnom području;
 95. **«Vodno područje»** je površina kopna i mora koja se sastoji od jednog ili više susjednih riječnih slivova s njihovim pripadajućim podzemnim, prijelaznim i priobalnim vodama, koje je glavna jedinica za upravljanje riječnim slivovima;
 96. **«Vodonosnik»** je podzemni sloj ili slojevi stijena ili drugih geoloških naslaga dovoljne poroznosti i propusnosti koji omogućuje značajan protok podzemnih voda ili zahvaćanje značajnih količina podzemnih voda;
 97. **«Vodotok»** čini korito tekuće vode zajedno s obalama i vodama koja njime stalno ili povremeno teku;
 98. **«Značajni i trajno rastući trend»** je svaki statistički i, u pogledu okoliša, značajan porast koncentracije onečišćujuće tvari, skupine onečišćujućih tvari ili pokazatelja onečišćenja u podzemnoj vodi;
 99. **«Značajno promijenjeno vodno tijelo»** je tijelo površinske vode čije su značajke bitno promijenjene uslijed fizičkih promjena uzrokovanih ljudskim aktivnostima.

Značenje izraza iz stavka 1. ovoga članka i drugi izrazi koji nisu navedeni u stavku 1. ovoga članka mogu se pobliže regulirati podzakonskim propisima, kojima se uređuju pojedina pitanja u skladu s ovim Zakonom, za potrebe tih propisa.

Značenja izraza iz stavka 2. ovoga članka ne mogu biti u suprotnosti sa značenjima koja su utvrđena ovim Zakonom.

Načela upravljanja vodama

Članak 5.

Voda nije komercijalni proizvod kao neki drugi proizvodi, nego je nasljeđe koje treba čuvati, štiti i mudro i racionalno koristiti.

Vodama se upravlja prema načelu jedinstva vodnog sustava i načelu održivog razvitka kojim se zadovoljavaju potrebe sadašnje generacije i ne ugrožavaju pravo i mogućnost budućih generacija da to ostvare za sebe.

Za korištenje voda koje prelaze granice opće uporabe, kao i za svako pogoršanje stanja voda, plaća se naknada razmjerno koristi, odnosno stupnju i opsegu utjecaja na promjene u stanju vodnih tijela, poštujući ekonomsko vrednovanje voda, povrat troškova njezinoga korištenja i zaštite - uključujući troškove zaštite vodnoga i ostaloga okoliša, te troškova upravljanja vodama.

Zaštita i korištenje voda mora se temeljiti na načelima predostrožnosti, poduzimanja preventivnih mjera, otklanjanja štete nanijete vodnom okolišu na mjestu njenog nastanka, te načelu «onečišćivač plaća», odnosno „korisnik plaća“.

Pri provedbi aktivnosti na očuvanju, zaštiti i korištenju voda, odluke se donose što bliže mjestu gdje je voda izložena nekom utjecaju ili gdje se koristi.

Tijela podzemnih voda koja se koriste ili čije se korištenje planira u budućnosti za javnu vodoopskrbu moraju se čuvati na takav način da se izbjegne pogoršanje njihovog stanja, kako bi se smanjio stupanj njihovog kondicioniranja u proizvodnji vode za piće.

Unos svih onečišćujućih tvari u tijelima podzemnih voda moraju se izbjegavati, sprječavati i smanjivati u cilju zaštite okoliša i ljudskog zdravlja.

Upravljanje rizicima od poplava zasniva se na principu solidarnosti, planira se i koordinira na razini vodnog područja (riječnog sliva) u cilju smanjenja rizika od štetnih posljedica poplava, posebno po život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturnu baštinu, ekonomske aktivnosti i infrastrukturu.

U donošenju planskih dokumenata sukladno ovome Zakonu, osigurava se informiranje i sudjelovanje javnosti.

Štetne utjecaje ispuštanja i odlaganja nedovoljno pročišćenih otpadnih voda i otpadnog mulja na ljudsko zdravlje, živuće resurse, ekosustave voda i na druge uporabe voda sprječava se prikupljanjem, odgovarajućim pročišćavanjem otpadnih voda i zbrinjavanjem mulja.

Štetan utjecaj onečišćenja voda nitratima poljoprivrednog podrijetla, na ljudsko zdravlje, živuće resurse, ekosustave voda i na druge uporabe voda, sprječava se, smanjuje i otklanja poticanjem dobre poljoprivredne prakse, te ograničavanjem primjene gnojiva koja sadrže dušik.

Ispuštanje opasnih tvari u vode podliježe prethodnom pribavljanju dozvole koja sadrži granične vrijednosti emisija koje se utvrđuju na temelju propisanih standarda kakvoće za vode.

Površinske vode koje se zahvaćaju ili se planiraju za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju, štite se mjerama za smanjenje onečišćenja i očuvanje njihove kakvoće.

Visoka razina kakvoće vode za kupanje osigurava se primjenom standarda dobre kakvoće i drugih mjera u cilju zaštite zdravlja kupaca.

Određivanjem salmonidnih i ciprinidnih voda, utvrđivanjem graničnih vrijednosti određenih pokazatelja za te vode i poduzimanjem drugih mjera osigurava se zaštita populacija slatkovodnih riba od različitih štetnih posljedica koje nastaju zbog ispuštanja onečišćujućih tvari u vode.

Određivanjem područja u vodama koja su zbog kakvoće vode pogodna za život i rast školjkaša, utvrđivanjem ciljeva kakvoće voda u tim područjima i poduzimanjem drugih mjera osigurava se zaštita populacija školjkaša u morskoj vodi i prijelaznim vodama te doprinosi visokoj kakvoći proizvoda koji se izravno koriste u ljudskoj prehrani.

Upravljanje vodama prilagođava se globalnim klimatskim promjenama.

Prikupljanje podataka u okviru biološkog monitoringa koji se obavlja u cilju klasifikacije ekološkog stanja voda, obavlja se na lokacijama uključenim u mrežu interkalibracije Europske Unije.

Informacijski sustav voda, dio je informacijskog sustava zaštite okoliša koji čini dio Europskog informacijskog sustava za vode i more (WISE).

Primjena Zakona o općem upravnom postupku
Članak 6.

U postupovnim pitanjima koja nisu posebno uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

II. VODE, VODNO DOBRO I VODNE GRAĐEVINE

1. Pravni status voda

Voda kao prirodno bogatstvo
Članak 7.

Vode su prirodno bogatstvo.

Vode su opće dobro i imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske.

Vode u tijelima površinskih i podzemnih voda iz stavka 2. ovoga članka ne mogu biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava.

Vode iz stavka 3. ovoga članka koriste se i na njima se stječu prava na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima.

2. Pravni status vodnog dobra

Vodno dobro
Članak 8.

Vodno dobro je skup zemljišnih čestica koje obuhvaća:

1. vodonosna i napuštena korita površinskih kopnenih voda;
2. uređeno inundacijsko područje;
3. neuređeno inundacijsko područje;
4. izvorište voda zajedno s okolnim zemljištem koje je nužno za njegovu sanitarnu zaštitu;
5. otoke koji su nastali ili nastanu u vodonosnom koritu presušivanjem vode, njenom diobom na više rukavaca, naplavlivanjem zemljišta ili ljudskim djelovanjem.

Smatra se da je zemljište nužno za sanitarnu zaštitu izvorišta u smislu stavka 1. točke 4. ovoga članka ono zemljište koje je potrebno za neposrednu zaštitu izvorišta.

Vodno dobro je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.

Vodno dobro se koristi na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima.

Namjena vodnog dobra
Članak 9.

Vodno dobro služi održavanju i poboljšanju vodnog režima, a osobito je namijenjeno za:

- 1) građenje vodnih građevina i postavljanje uređaja za uređenje vodotoka i drugih voda;

- 2) održavanje korita i obala vodotoka, inundacijskog područja, regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina;
- 3) održavanje unutarnjih vodnih putova;
- 4) provedbu zaštite od štetnog djelovanja voda;
- 5) građenje i održavanje umjetnih vodnih tijela u funkciji održavanja vodnog režima;
- 6) korištenje i zaštitu izvorišta voda za piće.

Javno vodno dobro Članak 10.

Javno vodno dobro je javno dobro u općoj uporabi i u vlasništvu Republike Hrvatske.

Javno vodno dobro je neotuđivo.

Na javnom vodnom dobru ne može neka druga osoba, dosjelošću niti na drugi način, steći pravo vlasništva niti drugo stvarno pravo.

Pravni poslovi sklopljeni protivno stavku 3. ovoga članka su ništetni.

Iznimno, na javnom vodnom dobru može se steći pravo korištenja za građenje i pravo služnosti u skladu s ovim Zakonom.

Javno vodno dobro čine zemljišne čestice iz članka 8. ovoga Zakona koje su do dana stupanja na snagu Zakona o vodama (Narodne novine, broj 107/95) bile temeljem zakona ili temeljem bilo koje druge pravne osnove: opće dobro, javno dobro, javno vodno dobro, vodno dobro, državno vlasništvo, vlasništvo jedinice lokalne samouprave, društveno vlasništvo bez obzira tko je bio nositelj prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja, odnosno koje su u zemljišnoj knjizi bile upisane kao: javno dobro, javno vodno dobro, vodno dobro, državno vlasništvo, vlasništvo jedinice lokalne samouprave, društveno vlasništvo s naznakom ili bez naznake nositelja prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja, općenarodna imovina, opće dobro i sl.

Javnim vodnim dobrom smatraju se sve do dokaza suprotnog i one zemljišne čestice iz članka 8. ovoga Zakona koje do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nisu bile upisane u zemljišnoj knjizi odnosno koje su bile upisane u zemljišnu knjigu, ali nitko nije naznačen kao njihov vlasnik.

Javnim vodnim dobrom upravljaju Hrvatske vode koje su ovlaštene za zaključivanje ugovora u vezi s davanjem na korištenje toga dobra (zakup i služnosti) osim potpisivanja ugovora o koncesiji.

Ugovor iz stavka 8. ovoga članka može se sklopiti po dobivenoj prethodnoj suglasnosti Ministarstva.

Način utvrđenja nekretnina javnog vodnog dobra Članak 11.

Ministarstvo deklaratornim rješenjem utvrđuje da je neko zemljište iz članka 8. ovog Zakona po sili zakona postalo javno vodno dobro.

Ministarstvo donosi rješenje i u slučaju postojanja sumnje ili spora je li neko zemljište vodno dobro iz članka 8. ovoga Zakona.

Rješenje sadrži oznaku nekretnine prema podacima iz zemljišne knjige i nalog sudu za njegovu provedbu.

Rješenje je konačno i ovršno.

Rješenje se dostavlja nadležnom državnom odvjetništvu.

Protiv rješenja može se pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana.

Na konačno rješenje Ministarstvo stavlja klauzulu ovršnosti i dostavlja ga nadležnom zemljišnoknjižnom sudu, koji će ga provesti po službenoj dužnosti.

Prestanak javnog vodnog dobra zbog gubitka namjene Članak 12.

Zemljišne čestice iz članka 8. ovoga Zakona mogu izgubiti status javnog vodnog dobra kad trajno postanu nepotrebne za namjene iz članka 9. ovoga Zakona.

Ispunjenje pretpostavki iz stavka 1. ovoga članka rješenjem utvrđuje Ministarstvo.

Rješenje sadrži oznaku nekretnine koja gubi status javnog vodnog dobra i nalog sudu za otpis ove zemljišne čestice i pripis u novi zemljišnoknjižni uložak, s upisom prava vlasništva Republike Hrvatske uz istovremeno brisanje tereta zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine i posljedice ništetnosti pravnih poslova.

Rješenje Ministarstva je konačno i ovršno.

Rješenje se dostavlja nadležnom državnom odvjetništvu.

Protiv rješenja može se pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana.

Na konačno rješenje Ministarstvo stavlja klauzulu ovršnosti i dostavlja ga nadležnom zemljišnoknjižnom sudu, koji će ga provesti po službenoj dužnosti.

Upis javnog vodnog dobra u zemljišnu knjigu Članak 13.

Javno vodno dobro upisuje se u zemljišnu knjigu na sljedeći način:

- u posjedovnicu (List „A“), uz podatke koji se inače upisuju u posjedovnicu, upisuje se i oznaka vrste javnog vodnog dobra iz članka 8. Zakona,
- u vlastovnicu (List „B“), upisuje se naznaka „javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske“ i naznaka pravne osobe koja skrbi o tom dobru,
- u teretovnicu (List „C“) upisuje se zabrana otuđenja i opterećenja nekretnine, uz naznaku posljedice ništetnosti pravnih poslova.

Upravljanje javnim vodnim dobrom Članak 14.

Javnim vodnim dobrom sukladno ovom Zakonu upravljaju Hrvatske vode, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Uvjeti za korištenje javnog vodnog dobra Članak 15.

Stjecanje nekog drugog prava na zemljišnim česticama koje čine javno vodno dobro moguće je pod uvjetom da to pravo neće utjecati na ostvarivanje namjene vodnog dobra iz članka 9. ovoga Zakona, što utvrđuju Hrvatske vode, a u slučaju spora rješenje o tome donosi Ministarstvo.

Rješenje Ministarstva je konačno i ovršno.

Gospodarsko korištenje javnog vodnog dobra Članak 16.

Pravne i fizičke osobe mogu ostvariti pravo gospodarskog korištenja dijela javnog vodnog dobra.

Pravo iz stavka 1. ovoga članka, koje ne može obuhvatiti namjene iz članka 9. ovoga Zakona, stječe se na temelju koncesije kada je to određeno ovim Zakonom, a u ostalim slučajevima na temelju ugovora o zakupu.

Na dijelu javnog vodnog dobra na kojem je prema odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka ostvareno pravo korištenja, može se drugim osobama ograničiti ili potpuno isključiti njegova uporaba.

Osoba koja neovlašteno koristi javno vodno dobro ne može ostvariti posjedovnu zaštitu.

Korištenje javnog vodnog dobra za odmor i rekreaciju Članak 17.

Svatko, pod jednakim uvjetima, može koristiti javno vodno dobro za odmor i rekreaciju, na način i u opsegu koje određuje tijelo jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda.

Pri korištenju javnog vodnog dobra iz stavka 1. ovoga članka ne smije se ugroziti njegovo korištenje za namjene iz članka 9. ovoga Zakona i za druga korištenja u skladu s ovim Zakonom, a osobito se mora osigurati zaštita obala, korita vodotoka i drugih voda, uključujući vodne građevine na njima.

Zemljišne čestice izvan sustava javnog vodnog dobra Članak 18.

Fizičke i pravne osobe, vlasnici zemljišnih čestica, koje pripadaju vodnom dobru, dužni su dopustiti njihovo privremeno korištenje za namjene iz članka 9. ovoga Zakona u cilju održavanja i poboljšanja vodnog režima.

Stavak 1. ovoga članka odnosi se i na dijelove vodnog dobra na kojima se nalaze ceste i željeznička postrojenja neovisno o pravu vlasništva na zemljišnim česticama koje čine dijelove tog vodnog dobra.

Radi provođenja obrane od poplava, vlasnici i korisnici zemljišta na ugroženom području dužni su na zahtjev Hrvatskih voda dopustiti:

1. korištenje pijeska, šljunka, zemlje ili kamena s njihova zemljišta,
2. prijelaz osoba i prijevoznih sredstava preko njihova zemljišta.

Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne dopusti korištenje stvari ili prijelaz, državni vodopravni inspektor rješenjem će naložiti postupanje u skladu s odredbom toga stavka.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na naknadu za iskorištenu stvar, odnosno nastalu stvarnu štetu. Ako se ne postigne sporazum, o visini naknade odlučuje sud.

Pravo prvokupa Članak 19.

Republika Hrvatska ima pravo prvokupa zemljišnih čestica koje čine vodno dobro, a nisu u

sustavu javnog vodnog dobra.

U slučaju da vlasnik namjerava prodati zemljišne čestice iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je ponudu za otkup podnijeti Hrvatskim vodama.

Po prijemu ponude iz stavka 2. ovoga članka, Hrvatske vode dužne su u roku od 30 dana ponudu sa svojim mišljenjem dostaviti tijelu Republike Hrvatske nadležnom za upravljanje imovinom Republike Hrvatske.

Nadležno tijelo iz stavka 3. ovoga članka dužno je u roku od šezdeset dana od isteka roka iz stavka 3. ovoga članka obavijestiti Hrvatske vode i podnositelja ponude o prihvaćanju i uvjetima prihvaćanja ponude ili o odbijanju ponude.

Ugovor o kupnji zemljišnih čestica iz stavka 2. ovoga članka sklapaju Hrvatske vode u ime Republike Hrvatske uz prethodno mišljenje nadležnog županijskog državnog odvjetništva i prethodnu suglasnost Ministarstva

U slučaju da podnositelj ponude ne primi odgovor nadležnog tijela u roku iz stavka 4. ovoga članka, slobodan je prodati zemljišnu česticu po svom nahođenju.

Otkupljena zemljišna čestica iz stavka 2. ovoga članka, upisuje se u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro.

Izvlaštenje u cilju pripajanja javnom vodnom dobru Članak 20.

Iznimno, ako su zemljišne čestice iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona osobito značajne za održavanje vodnog režima, moguće ih je izvlastiti u korist Republike Hrvatske u skladu s odredbama Zakona kojim se uređuje izvlaštenje.

Potrebu za izvlaštenjem čestice iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju Hrvatske vode.

U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka smatra se da postoji interes Republike Hrvatske po samom zakonu.

Prijedlog za pokretanje postupka izvlaštenja Hrvatske vode dostavljaju nadležnom tijelu državne uprave, koje pokreće postupak izvlaštenja.

Hrvatske vode snose troškove izvlaštenja iz stavka 1. ovoga članka.

Izvlaštena zemljišna čestica koja je predmet izvlaštenja iz stavka 1. ovoga članka, upisuje se u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro.

3. Vodne građevine

Namjena vodnih građevina Članak 21.

Vodne građevine su građevine ili skupovi građevina zajedno s pripadajućim uređajima i opremom, koji čine tehničku odnosno tehnološku cjelinu, a služe za uređenje vodotoka i drugih površinskih kopnenih voda, za zaštitu od štetnog djelovanja voda, za zahvaćanje i/ili crpljenje voda u cilju njihova namjenskog korištenja i za zaštitu voda od onečišćenja.

Vrste vodnih građevina

Članak 22.

Vodne građevine s obzirom na njihovu namjenu jesu:

- 1) Regulacijske i zaštitne vodne građevine – nasipi, obaloutvrde, umjetna korita vodotoka, odteretni kanali, lateralni kanali, odvodni tuneli, brane s akumulacijama, ustave, retencije i druge pripadajuće im građevine, crpne stanice za obranu od poplava, građevine za zaštitu od erozija i bujica i druge građevine pripadajuće ovim građevinama;
- 2) Regionalni sustavi za vodoopskrbu - akumulacije, zdenci i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima, uređaji za kondicioniranje vode, magistralni cjevovodi, crpne stanice i vodospreme;
- 3) Komunalne vodne građevine:
 - 3.1. za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe - vodozahvati (zdenci, kaptaze i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, glavni dovodni cjevovodi i vodoopkrbna mreža;
 - 3.2. za obavljanje djelatnosti javne odvodnje otpadnih voda – kanali za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda, oborinskih voda koje nisu onečišćene, kolektori, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, uređaji za obradu mulja nastalog u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijemnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu;
- 4) Vodne građevine za melioracije:
 - 4.1. Za odvodnju - osnovna i detaljna odvodnja, s pripadajućim crpnim stanicama, drenažama, betonskim propustima, čepovima, sifonima, stepenicama, brzotocima, oblagama za zaštitu od erozija, ustavama i drugim pripadajućim građevinama, uređajima i opremom:
 - 4.1.1. Građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju jesu:
 - melioracijske građevine I. reda - glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne kanalske mreže i odvođe u melioracijske građevine ;
 - melioracijske građevine II. reda – glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne melioracijske mreže i odvođe melioracijske građevine I. reda;
 - 4.1.2. Građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju jesu:
 - melioracijske građevine III. reda - sabirni te parcelni kanali za prikupljanje voda s poljoprivrednih površina i njihovo odvođenje u građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju (melioracijske građevine II. reda);
 - melioracijske građevine IV. reda - parcelni ili detaljni kanali za neposredno prikupljanje voda s poljoprivrednih, odnosno drugih čestica i njihovo odvođenje u melioracijske građevine III. reda);
 - 4.2. Za navodnjavanje - akumulacijske i druge zahvatne građevine, razvodna mreža i druge građevine pripadajuće ovim građevinama;
 - 4.3. Za odvodnju i navodnjavanje (građevine mješovite namjene)- su građevine iz točke 4. podtočke 4.1. i 4.2. ovoga stavka;
- 5) Vodne građevine za proizvodnju električne energije - akumulacije, dovodni i odvodni kanali, tuneli i druge građevine, uređaji i oprema pripadajući ovim građevinama;
- 6) Za unutarnju plovidbu - vodni putovi, regulacijske građevine za plovidbu, prevodnice, ustave i druge građevine, uređaji i oprema pripadajući ovim građevinama.

Vodne građevine iz ovoga članka od interesa su za Republiku Hrvatsku.

Građenje i održavanje vodnih građevina iz ovoga članka u interesu je Republike Hrvatske.

Pravni status vodnih građevina

Članak 23.

Vodne građevine izgrađene na javnom vodnom dobru pripadnost su javnog vodnog dobra sukladno načelu jedinstva nekretnine.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka i na određeno vrijeme, fizička ili pravna osoba koja stekne pravo korištenja javnog vodnog dobra za građenje kao teret na javnom vodnom dobru na osnovu ugovora o pravu građenja ili koncesije i koja na tom pravu sukladno tom ugovoru ili koncesiji izgradi vodne građevine, može na određeno vrijeme sukladno tom ugovoru ili koncesiji i ovom Zakonu steći pravo vlasništva na izgrađenim vodnim građevinama i to dok traje to pravo korištenja javnog vodnog dobra za građenje.

Na pravo korištenja javnog vodnog dobra za građenje i pravo vlasništva objekata izgrađenih na pravu korištenja javnog vodnog dobra za građenje iz stavka 1. ovoga članka, kao i na upis tih prava u zemljišnu knjigu odgovarajuće se primjenjuju opće odredbe propisa koji uređuju pravo građenja iz zakona koji uređuju stvarna prava i upis tih prava u zemljišnu knjigu.

Vodne građevine – regionalni sustavi za vodoopskrbu koji nisu izgrađeni na javnom vodnom dobru su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su jedinica lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze.

Komunalne vodne građevine koje nisu izgrađene na javnom vodnom dobru su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave.

Vodne građevine iz stavka 4. i 5. ovoga članka su neotuđive, a ne mogu biti niti dio stečajne mase.

Vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.2. i podtočke 4.2. i 4.3. koje nisu izgrađene na javnom vodnom dobru su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su jedinica područne (regionalne) samouprave.

Pravni poslovi sklopljeni protivno stavku 6. ovog članka su ništetni.

Na vodnim građevinama iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne mogu druge osobe dosjelošću, a niti na drugi način steći pravo vlasništva niti drugo stvarno pravo.

Odredbe stavka 6., 7., 8. i 9. ovoga članka ne odnose se na Republiku Hrvatsku.

Upravljanje vodnim građevinama

Članak 24.

Vodnim građevinama iz članka 22. stavka 1. točke 1., točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.1. ovoga Zakona upravljaju Hrvatske vode koje su nadležne za građenje, čuvanje, redovito održavanje, namjensko korištenje i dr. u skladu s ovim Zakonom.

Vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.1. ovoga Zakona ne mogu biti predmet koncesije.

Vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona gradi, te njima upravlja, čuva ih i održava, komunalna vodna organizacija iz članka 237. ovoga Zakona.

Vodnim građevinama iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.2. i podtočke 4.2. ovoga Zakona upravljaju jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze, koje su nadležne za njihovo građenje, čuvanje, redovito održavanje, namjensko korištenje i dr.

Vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.2. i podtočke 4.2. ovoga Zakona mogu biti predmet koncesije i mogu se povjeriti na upravljanje pravnim osobama koje su registrirane za obavljanje poslova iz članka 281. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, udruženjima korisnika voda, vodnim zadrugama ili drugim pravnim osobama.

Vodnim građevinama iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.3. ovoga Zakona upravljaju Hrvatske vode.

Hrvatske vode mogu prenijeti jedinicama područne (regionalne) samouprave obvezu održavanja vodnih građevina iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.3. ovoga Zakona.

Razvrstaj vodnih građevina za melioracije **Članak 25.**

Ministar propisom utvrđuje koje su vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.1. ovoga Zakona građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju.

Građevine koje propisom iz stavka 1. ovoga članka nisu utvrđene kao građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju smatraju se građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevinama za odvodnju i navodnjavanje iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.2., podtočaka 4.2. i 4.3. ovoga Zakona.

Ministar je ovlašten u svako doba propisom iz stavka 1. ovoga članka građevine iz stavka 2. ovoga članka utvrditi građevinama za osnovnu melioracijsku odvodnju.

Za nekretnine javnog vodnog dobra na kojima su izgrađene građevine iz stavka 2. ovoga članka rješenje iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona donosi županija, a na to rješenje se odgovarajuće primjenjuju odredbe stavka 3., 4., 5., 6. i 7. toga članka.

Građenje i održavanje vodnih građevina i programi **Članak 26.**

Kada se u cilju građenja i održavanja vodnih građevina iz članka 22. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona mora promijeniti namjena nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske o toj promjeni namjene odlučuje Vlada Republike Hrvatske.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka ne plaćaju se:

- 1) naknada za prava prenesena sukladno zakonu kojim se uređuje gospodarenje šumama (izdvajanja iz šumsko-gospodarske osnove);
- 2) naknada zbog umanjenja vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta sukladno zakonu kojim se uređuje gospodarenje poljoprivrednim zemljištem;
- 3) naknada za promjenu namjene pojasa ceste ili autoceste sukladno zakonima kojima se uređuje upravljanje cestama ili autocestama; i
- 4) druge naknade za pravo građenje i pravo služnosti utvrđene propisima.

Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i kad se, u cilju građenja i održavanja dobara iz stavka 1. ovoga članka, ne mijenja namjena nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske već se na njima uspostavljaju prava koja su po sadržaju istovjetna pravu služnosti (prava na provod vodova i drugi).

Građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, regionalnih sustava za vodoopskrbu, građenje komunalnih vodnih građevina, vodnih građevina za navodnjavanje te građenje građevina osnovne melioracijske odvodnje provodi se prema višegodišnjim programima građenja.

Program iz stavka 4. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.

Redovno održavanje vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina te građevina osnovne melioracijske odvodnje provodi se prema godišnjem programu uređenja vodotoka i drugih voda.

Program iz stavka 6. ovoga članka donose Hrvatske vode, a provodi se u okviru Plana upravljanja vodama.

Programi iz stavaka 4. i 6. ovoga članka izrađuju se na temelju studije izvodljivosti, a osobito sadržavaju: oznaku građevine u koju se ulaže, planirane iznose ulaganja po godinama, planirano razdoblje građenja i uporabe, planirane izvore i načine financiranja te institucionalni okvir ulaganja s glavnim obvezama sudionika.

Izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja vodnih građevina Članak 27.

Izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja vodnih građevina iz članka 22. točke 1. 2., 3. i 4. ovoga Zakona, provodi se sukladno Zakonu o izvlaštenju osim kad je ovim Zakonom drukčije uređeno.

Korisnik u svrhu izgradnje i održavanja vodnih građevina iz stavka 1. ovoga članka, može stupiti u posjed nekretnina prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju pod uvjetima iz stavka 3. ovoga članka.

Tijelo koje prema posebnim propisima o izvlaštenju donosi rješenje o izvlaštenju, rješenjem će odobriti korisniku izvlaštenja stupanje u posjed nekretnina prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, ako on uz zahtjev podnese dokaz da je prijašnjem vlasniku isplaćena naknada sukladno propisima o izvlaštenju, odnosno da mu je naknada stavljena na raspolaganje, ili da je prijašnji vlasnik odbio primiti naknadu.

Rješenje iz stavka 3. ovoga članka donosi u roku od 7 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Žalba protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Oslobađanje investitora od plaćanja naknada Članak 28.

Kada se vodne građevine iz članka 22. točke 1., 2. i 4. podtočke 4.1. popodtočke 4.1.1. ovoga Zakona grade na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske koje nemaju status vodnog dobra, na tim se nekretninama osniva pravo koje je sadržajem istovjetno pravu građenja, a odluku o osnivanju tog prava donosi Vlada Republike Hrvatske.

Kada je, radi građenja ili održavanja vodnih građevina iz članka 22. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona, nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinica lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba u kojima jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave imaju većinski udio ili pravo odlučivanja, potrebno iste otkupiti,

osnovati pravo građenja ili pravo služnosti, na to investitor ne plaća naknadu.

Odredbe stavka 2. ovoga članka odnose se samo na slučajeve kad je investitor Republika Hrvatska, jedinica lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave i pravne osobe u kojima Republika Hrvatska odnosno jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave imaju većinski udio ili pravo odlučivanja.

Programi gradnje komunalnih vodnih građevina Članak 29.

Građenje komunalnih vodnih građevina iz članka 22. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona sredstvima državnog proračuna i/ili kredita i zajmova, EU fondova, sredstvima naknada za korištenje i zaštitu voda, provodi se prema Programu iz članka 26. stavka 4. ovoga Zakona u skladu s ovim Zakonom.

Program iz stavka 1. ovoga članka izrađuju Hrvatske vode i mora biti u skladu s Planom upravljanja vodnim području.

Program iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske.

Gradnja komunalnih vodnih građevina iz članka 22. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona grade se sredstvima naknade za izgradnju i drugim sredstvima prema Programu gradnje.

Program iz stavka 4. ovoga članka donose jedinice lokalne samouprave na čijem području se ti sustavi grade.

Kada se u cilju gradnje vodnih građevina iz stavka 1. ovoga članka mora promijeniti namjena nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske, primjenjuju se odredbe članka 26. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona.

Programi gradnje i upravljanja vodnim građevinama za melioracije Članak 30.

Vodne građevine za melioracije iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.2. i podtočke 4.2. ovoga Zakona, mogu biti predmet koncesije i mogu se povjeriti na upravljanje pravnim osobama koje su registrirane za obavljanje poslova iz članka 281. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, udruženjima korisnika voda, vodnim zadrugama i drugim pravnim osobama.

Jedinica područne (regionalne) samouprave je odgovorna za gradnju, upravljanje, održavanje i namjensko korištenje sustava za navodnjavanje iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.2. ovoga Zakona i provodi ga sukladno programu iz stavka 5. ovoga članka koji donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Jedinica područne (regionalne) samouprave je odgovorna za gradnju, upravljanje čuvanje, održavanje i namjensko korištenje sustava detaljne melioracijske odvodnje iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.2. ovoga Zakona i provodi ga sukladno programu iz stavka 4. ovoga članka koji donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Gradnja i upravljanje vodnim građevina za melioracije iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.1. podpodtočke 4.1.2. ovoga Zakona, provodi se prema Programu gradnje i upravljanja vodnim građevinama detaljne melioracijske odvodnje, a koji mora biti u skladu s Planom upravljanja vodnim područjem.

Gradnja i upravljanje vodnim građevina za melioracije iz članka 22. stavka 1. točke 4. podtočke 4.2. ovoga Zakona, provodi se prema Programu gradnje i upravljanja vodnim građevinama za navodnjavanje, a koji mora biti u skladu s Planom upravljanja vodnim područjem, Nacionalnim projektom navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj i Planom navodnjavanja županija.

Poslove gradnje, čuvanja, održavanja i namjenskog korištenja, sustava iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka, jedinica područne (regionalne) samouprave povjerava pravnim osobama koje su registrirane za obavljanje poslova iz članka 281. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona primjenom propisa o javnoj nabavi.

Ministar donosi propis o upravljanju, tehničkim i drugim uvjetima uređenja sustava za melioracijsku odvodnju.

U slučajevima iz stavka 2. i 3. ovoga članka, Hrvatske vode daju suglasnost na Programe gradnje i upravljanja vodnim građevinama za navodnjavanje i detaljnu melioracijsku odvodnju .

Upravljanje vodnim građevinama za melioracije u privatnom vlasništvu Članak 31.

Upravljanje vodnim građevinama za melioracije u privatnom vlasništvu obavlja se prema Programu upravljanja vodnim građevinama za melioracije u privatnom vlasništvu, a u skladu s Planom upravljanja vodnim područjem i pod uvjetima utvrđenim posebnim vodopravnim aktom.

Na Program iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode daju suglasnost.

Sadržaj programa, razdoblje primjene i evidentiranje programa Članak 32.

Programi iz članka 26., 29. i 30. ovoga Zakona izrađuju se na osnovi prihvaćene studije izvodljivosti i sadržavaju osobito:

- 1) podatke o vodnim građevinama u koje se ulaže;
- 2) planirane iznose ulaganja po godinama;
- 3) planirano razdoblje građenja i pogona;
- 4) planirane izvore i načine financiranja i institucionalni okvir ulaganja sa glavnim obvezama sudionika.

Programi iz članaka 26., 29. i 30. ovoga Zakona, donose se za razdoblje pripreme i gradnje, ali ne dulje od razdoblja koje je Zakonom o proračunu propisano za realizaciju razvojnih programa.

Programi iz stavka 2. ovoga članka uvrštavaju se u registar planova i programa Plana upravljanja vodnim područjem.

Višenamjenske vodne građevine Članak 33.

Višenamjenske vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona mogu biti predmet koncesije.

Višenamjenske vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točaka 5. i 6. ovoga Zakona, ako nisu pripadnost javnog vodnog dobra, su javna dobra u općoj uporabi i u vlasništvu su Republike Hrvatske te se na njih na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga

Zakona koje uređuju javna vodna dobra.

Održavanje, podjela troškova održavanja i usklađivanje korištenja višenamjenskih akumulacija i drugih vodnih građevina koje se koriste za više namjena, naročito u slučaju održavanja plovnih putova, proizvodnje električne energije, navodnjavanja i rekreacije, ostvaruju se sukladno ovom Zakonu.

Vodne građevine za proizvodnju električne energije i unutarnju plovidbu Članak 34.

Vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točaka 5. i 6. ovoga Zakona investitor kojih je privatna osoba i grade se na zemljištu te osobe, u vlasništvu su te osobe, a njima se upravlja sukladno odredbama ovoga Zakona i posebnih propisa.

III. TERITORIJALNA PODJELA I ZNAČAJKE VODNIH PODRUČJA

1. Teritorijalna podjela

Slivovi i vodna područja u Republici Hrvatskoj Članak 35.

U svrhu integralnog upravljanja vodama državno područje Republike Hrvatske dijeli se na:

- 1) sliv rijeke Dunav, kao dio međunarodnog sliva rijeke Dunav i
- 2) slivove Jadranskog mora.

Za upravljanje riječnim slivovima na državnom području Republike Hrvatske utvrđuju se vodna područja:

- 1) vodno područje rijeke Dunav, i
- 2) jadransko vodno područje.

Vodna područja sastavni su dijelovi međunarodnih vodnih područja i sastoje se od jednog ili više riječnih slivova zajedno sa njihovim pripadajućim podzemnim i priobalnim vodama, uključujući i otoke.

Granice vodnih područja utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Podjela voda Članak 36.

Površinskim i podzemnim vodama upravlja se jedinstveno.

Površinske vode dijele se na vode I. reda i vode II. reda.

Popis voda I. reda, koji će uključiti međudržavne vode, priobalne vode, druge veće vode i kanale, te bujične vode veće snage, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Ostale površinske vode su vode II. reda.

Podjela vodnih područja Članak 37.

Vodna područja se mogu podijeliti na:

- 1) područja podslivova;
- 2) područja malih slivova;
- 3) sektore.

Granice područja i sektora iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se Statutom Hrvatskih voda iz članka 228. ovoga Zakona.

2. Značajke vodnih područja

Analize značajki vodnih područja

Članak 38.

Za svako vodno područje izrađuje se analiza njegovih značajki (karakteristika) s pregledom utjecaja ljudskih aktivnosti na stanje tijela površinskih i podzemnih voda na vodnom području i ekonomska analiza korištenja voda na vodnom području.

Za svako vodno područje utvrđeno u skladu s člankom 35. stavkom 4. ovoga Zakona Hrvatske vode će izraditi analizu i preglede iz stavka 1. ovoga članka.

Analizu značajki vodnog područja iz stavka 2. ovoga članka Hrvatske vode preispitat će i ažurirati svakih 6 godina u okviru Planova upravljanja vodnim područjem.

Značajke tijela površinskih i podzemnih voda

Članak 39.

Vlada Republike Hrvatske propisom će utvrditi značajke tijela površinskih i podzemnih voda na vodnom području.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka za površinske vode utvrdit će njihov zemljopisni položaj i granice te početno određivanje značajki njihovim svrstavanjem u jednu od sljedećih kategorija:

- 1) rijeka;
- 2) jezero;
- 3) prijelazne vode;
- 4) priobalne vode;
- 5) umjetna tijela;
- 6) značajno promijenjena tijela.

Za potrebe početnog određivanja značajki, tijela površinskih voda iz stavka 1. ovoga članka mogu se svrstavati u skupine.

Za svaki tip tijela površinskih voda, određen u skladu sa stavkom 1. ovoga članka određuju se specifični hidromorfološki i fizikalno kemijski uvjeti u skladu s propisom iz članka 49. ovoga Zakona.

Identifikacija pritisaka na tijela površinskih voda

Članak 40.

Hrvatske vode prikupljaju i trajno čuvaju informacije o vrstama i veličini značajnih pritisaka ljudskih aktivnosti kojima su izložena tijela površinskih voda na svakom vodnom području, a osobito:

- 1) procjenu i identifikaciju značajnih točkastih izvora onečišćenja;
- 2) procjenu i identifikaciju značajnih raspršenih izvora onečišćenja;

- 3) procjenu i identifikaciju značajnih vodozahvata za urbane, industrijske, poljoprivredne i druge potrebe;
- 4) procjenu i identifikaciju utjecaja značajnih regulacijskih zahvata;
- 5) identifikaciju značajnih morfoloških izmjena vodnih tijela;
- 6) procjenu i identifikaciju drugih značajnih aktivnosti na stanje vodnih tijela površinskih voda;
- 7) procjenu načina korištenja zemljišta.

Hrvatske vode obaviti će procjenu podložnosti stanja tijela površinskih voda pritiscima iz stavka 1. ovoga članka.

Za potrebe procjene iz stavka 2. ovoga članka koristit će se svi raspoloživi podaci i informacije uključujući i rezultate dobivene monitoringom kakvoće voda, kako bi se dobila što realnija procjena mogućnosti da se na tijelima površinskih voda na vodnom području ne postignu utvrđeni ciljevi kakvoće određeni za ta vodna tijela u skladu s člankom 52. ovoga Zakona.

Značajke tijela podzemnih voda Članak 41.

Hrvatske vode obaviti će polaznu karakterizaciju tijela podzemnih voda na svim vodnim područjima u cilju procjene mogućnosti njihove uporabe i stupnja rizika da se ne postignu ciljevi iz članka 54. ovoga Zakona.

Za potrebe početnog određivanja značajki tijela podzemnih voda mogu se tijela svrstavati u skupine, a u tu svrhu se mogu koristiti postojeći hidrološki, geološki i pedološki podaci, podaci o korištenju zemljišta, ispuštanju i zahvaćanju voda, i drugi podaci kako bi se:

- 1) odredio položaj i granice tijela podzemnih voda;
- 2) identificirali pritisci kojima su tijela podzemnih voda izložena;
- 3) odredile opće osobine površinskih slojeva u slivnom području iz kojih se tijelo podzemne vode prihranjuje;
- 4) identificirala ona tijela podzemnih voda od kojih direktno ovise ekosustavi površinskih voda i kopneni ekosustavi.

Nakon obavljene polazne karakterizacije iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatske vode će obaviti daljnju karakterizaciju onih tijela ili skupina tijela podzemnih voda za koje je utvrđeno da su izložena riziku ne postizanja ciljeva iz članka 54. ovoga Zakona.

Propisom iz članka 39. stavka 1. uređuju se pitanja u vezi s određivanjem značajki tijela podzemnih voda na vodnom području iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, uključujući:

- 1) izradu pregleda utjecaja ljudskih aktivnosti na tijela podzemnih voda koja se prostiru preko granice dvije ili više država;
- 2) izradu pregleda utjecaja promjena nivoa podzemnih voda na površinske vode i sa njima povezane terestričke ekosustave, na uređenje voda, zaštitu od poplava i odvodnju zemljišta te na društveni razvitak;
- 3) izradu pregleda utjecaja onečišćenja na kakvoću podzemnih voda.

IV. PLANSKI DOKUMENTI UPRAVLJANJA VODAMA

Planski dokumenti upravljanja vodama

Članak 42.

Planski dokumenti za upravljanje vodama su Strategija upravljanja vodama, planovi upravljanja vodnim područjima, Financijski plan Hrvatskih voda, Plan upravljanja vodama i detaljni planovi uređeni ovim Zakonom.

Strategija upravljanja vodama

Članak 43.

Strategija upravljanja vodama je planski dokument kojim se utvrđuju vizija, misija, ciljevi i zadaci državne politike u upravljanju vodama u dugoročnom razdoblju.

Strategija upravljanja vodama zasniva se na znanstvenim istraživanjima, kontinuiranom praćenju rasporeda stanja i pojava u vezi s vodama i njihovim korištenjem, uvažavanju specifičnosti vodne problematike svakog vodnog područja i cjelovite zaštite okoliša.

Strategija upravljanja vodama usklađuje se sa Strategijom prostornog uređenja države, Nacionalnom strategijom zaštite okoliša, Strategijom biološke i krajobrazne raznolikosti, planskim osnovama gospodarenja šumama na državnoj razini, Strategijom prometnog razvitka, Strategijom poljoprivrede i ribarstva, Strategijom razvitka riječnog prometa i s drugim strateškim dokumentima.

Strategija upravljanja vodama usklađuje se periodično sukladno promjenama koje nastaju u vodnom sustavu, gospodarskom i društvenom razvoju.

Strategiju upravljanja vodama donosi Hrvatski sabor.

Plan upravljanja vodnim područjem

Članak 44.

Za svako vodno područje donosi se Plan upravljanja vodnim područjem.

Plan upravljanja vodnim područjem obuhvaća:

- 1) opći opis značajki vodnih područja;
- 2) sažeti prikaz značajnih pritisaka i utjecaja ljudske aktivnosti na stanje tijela površinskih i podzemnih voda;
- 3) popis i kartografski prikaz zaštićenih područja u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima kao i uvjete i mjere prema posebnim propisima;
- 4) kartu mreže monitoringa i prikaz na karti rezultata obavljenih monitoringa površinskih i podzemnih voda i zaštićenih područja;
- 5) popis ciljeva kakvoće za površinske i podzemne vode, uključujući i zaštićena područja;
- 6) ustanovljene granične vrijednosti tvari za tijela podzemnih voda;
- 7) sažeti prikaz ekonomske analize korištenja voda;
- 8) sažeti prikaz donesenih programa mjera za postizanje ciljeva kakvoće za vode i načina utvrđivanja ciljeva koji se poduzimanjem tih mjera žele postići;
- 9) registar planova i programa koji se odnose na određene podslivove, sektore, posebna pitanja ili tipove voda na vodnom području sa sažetim prikazom njihovih sadržaja;

- 10) sažeti prikaz poduzetih mjera za informiranje i konzultiranje javnosti, dobivenih rezultata i promjene plana upravljanja vodnim područjem, koje su iz toga proistekle;
- 11) opis organizacija nadležnih za određena pitanja na vodnom području;
- 12) popis fizičkih i pravnih osoba zaduženih za kontakt i pribavljanje:
 - a) osnovne dokumentacije i informacija koje se odnose na izradu, preispitivanje i ažuriranje planova upravljanja vodnim područjem;
 - b) detalja o kontrolnim mjerama donesenih za točkaste izvore onečišćenja i za sve druge identificirane negativne utjecaje na stanje vodnih tijela na vodnom području;
 - c) aktualnih rezultata monitoringa;
- 13) opis svakog prijelaznog područja u kojem je dopušteno odstupanje od utvrđenih koncentracija jedne ili više prioriternih opasnih ili onečišćujućih tvari.
- 14) Sažeti prikaz radova održavanja voda i vodnoga dobra iz članka 140. ovoga Zakona.

Plan upravljanja vodnim područjem usklađuje se sa programom zaštite okoliša, programom zaštite prirode, dokumentima prostornog uređenja, planskim dokumentima za gospodarenje šumama na vodnim područjima i drugim planovima i programima koje donosi Vlada Republike Hrvatske.

Jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave dužne su ishoditi prethodno mišljenje Hrvatskih voda o sukladnosti svojih prostornih planova s planom upravljanja vodnim područjem.

Planove upravljanja vodnim područjima donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministra.

Planovi upravljanja vodnim područjima donose se za razdoblje od 6 godina, a preispituju se i ažuriraju svakih 6 godina od dana donošenja na bazi ažuriranih analiza značajki vodnog područja, pregleda utjecaja ljudskih aktivnosti na stanje tijela površinskih i podzemnih voda te ekonomskih analiza korištenja voda iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona.

Ažuriranje planova upravljanja vodnim područjima obavlja se obvezno u pogledu sljedećih elemenata:

- 1) sažetog prikaza svih izmjena i dopuna od njihovog objavljivanja, uključujući i sažet prikaz preispitivanja koja treba obaviti u pogledu:
 - a) rokova za primjenu programa mjera utvrđeni u svrhu postupnog postizanja ciljeva za vodna tijela;
 - b) značajki vodnog područja, pregleda utjecaja ljudske aktivnosti na okoliš i sažet prikaz ekonomske analize korištenja voda;
 - c) registra zaštićenih područja u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima ;
- 2) popisa vodnih tijela koja se koriste za zahvaćanje vode za ljudsku uporabu;
- 3) ocjene napretka u postizanju kakvoće voda, uključujući prikaz rezultata monitoringa za prethodno plansko razdoblje u obliku karte i objašnjenja za sve ciljeve kakvoće za vode koji nisu postignuti;
- 4) sažetog prikaza i objašnjenja svih mjera predviđenih u važećem Planu upravljanja vodnim područjem koje nisu poduzete;
- 5) sažetog prikaza svih dodatnih mjera donesenih u međuvremenu od objavljivanja važećeg Plana upravljanja vodnim područjem za pojedina vodna tijela na osnovu rezultata monitoringa i drugih podataka koji su ukazivali na to da je malo vjerojatno da će ciljevi kakvoće za vode biti postignuti provedbom osnovnih mjera.

Plan upravljanja vodnim područjem koji je dio međunarodnog slivnog područja usuglašava se na razini tog međunarodnog slivnog područja temeljem dvostranih odnosno višestranih

ugovora o vodnogospodarskoj suradnji.

Planovi upravljanja vodama Članak 45.

Financijski plan Hrvatskih voda izrađuje se sukladno odredbama Zakona o proračunu kojima se uređuju financijski planovi izvanproračunskih korisnika.

Za upravljanje vodama na godišnjoj razini donosi se Plan upravljanja vodama.

Plan upravljanja vodama mora biti sukladan financijskom planu Hrvatskih voda.

Plan upravljanja vodama mora biti sukladan planovima upravljanja vodnim područjima.

Plan upravljanja vodnim područjem može biti dopunjen izradom detaljnih planova upravljanja za podsliv, mali sliv, sektor, pojedina pitanja kao što su pitanja vezana uz melioracije, vodoopskrbno područje, aglomeraciju i druga pitanja.

Sadržaj Plana upravljanja vodnim područjem, ažuriranje Plana upravljanja vodnim područjem i Strategije upravljanja vodama te informiranje javnosti i konzultacije Članak 46.

Vlada Republike Hrvatske propisom će utvrditi detaljni sadržaj, postupak i metodologiju izrade i donošenja Plana upravljanja vodnim područjem te način preispitivanja i ažuriranja Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjem.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka uredit će se postupak i oblici obvezatnog informiranja javnosti i sudjelovanja korisnika voda i zainteresirane javnosti.

V. ZAŠTITA I KAKVOĆA VODA

1. Uvodne odredbe

Upravljanje zaštitom i kakvoćom voda Članak 47.

Upravljanje zaštitom i kakvoćom površinskih i podzemnih voda ostvaruje se:

- 1) utvrđivanjem ciljeva kakvoće za površinske i podzemne vode;
- 2) utvrđivanjem standarda kakvoće za površinske i standarda kakvoće i graničnih vrijednosti za podzemne vode;
- 3) utvrđivanjem graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u površinske i podzemne vode;
- 4) donošenjem programa mjera za:
 - a) postizanje ciljeva kakvoće;
 - b) propisano upravljanje zaštićenim područjima;
 - c) očuvanje i zaštitu akvatičnih ekosustava i močvara;
 - d) zaštitu staništa i vrsta koje izravno ovise o vodi;
- 5) utvrđivanjem uvjeta za prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda i voda iz određenih industrijskih sektora;
- 6) definiranjem standarda za klasifikaciju ekološkog stanja i ekološkog potencijala tijela površinskih voda i pokazatelja za klasifikaciju količinskog stanja i kemijskog stanja

- tijela podzemnih voda;
- 7) monitoringom ekološkog i kemijskog stanja tijela površinskih voda i količinskog i kemijskog stanja tijela podzemnih voda.

U upravljanju zaštitom i kakvoćom voda iz stavka 1. ovoga članka mogu se:

- 1) poduzimati mjere kojima se sprječavaju, ograničavaju i zabranjuju radnje i ponašanja koja mogu utjecati na onečišćenje voda i pogoršanje stanja okoliša u cjelini;
- 2) graditi, obnavljati i sanirati komunalne vodne građevine;
- 3) poduzimati druge mjere sa ciljem očuvanja i poboljšanja kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

Izmjene i dopune lista prioritetnih opasnih i ostalih onečišćujućih tvari, industrijskih sektora i graničnih vrijednosti za podzemne vode Članak 48.

Prioritetne opasne i ostale onečišćujuće tvari utvrđene člankom 68. stavkom 1. točkom 1. i 2., člankom 71. stavkom 1., 2. i 3. i člankom 72. stavkom 3. i 4. ovoga Zakona i industrijski sektori utvrđeni temeljem članka 77. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, mogu se po potrebi dopunjavati propisom Vlade Republike Hrvatske iz članka 71. stavka 1. ovog Zakona.

Granične vrijednosti tvari u podzemnim vodama utvrđene temeljem propisa iz članka 86. stavka 1, ovoga Zakona mogu se po potrebi mijenjati propisom Vlade Republike Hrvatske.

2. Ciljevi kakvoće voda

Uređivanje stanja voda (klasifikacija) Članak 49.

Propisom Vlade Republike Hrvatske detaljno se uređuju elementi kakvoće, definicije standarda za klasifikaciju ekološkog stanja, monitoring ekološkog i kemijskog stanja, klasifikacija i prikaz ekološkog stanja tijela površinskih voda, količinsko stanje, monitoring količinskog stanja, kemijsko stanje, monitoring kemijskog stanja i prikaz stanja tijela podzemnih voda, a u cilju zaštite i obnavljanja tijela površinskih voda i postizanja njihovog dobrog stanja, zaštite umjetnih i značajno izmijenjenih vodnih tijela površinskih voda i postizanja njihovog dobrog ekološkog potencijala i dobrog kemijskog stanja, zaštite i obnavljanja tijela podzemnih voda i postizanja njihovog dobrog stanja.

Sprječavanje pogoršanja stanja površinskih voda Članak 50.

U cilju sprječavanja pogoršanja stanja svih tijela površinskih voda, Hrvatske vode poduzimaju sve neophodne mjere predviđene programima mjera iz članka 62. ovoga Zakona, koji su sastavni dio planova upravljanja vodnim područjima, sukladno članku 44. stavku 2. točki 8. ovog Zakona.

Privremeno pogoršanje stanja vodnih tijela iz stavka 1. ovoga članka neće se smatrati kršenjem odredbi ovoga Zakona ako je ono rezultat izvanrednih prirodnih uzroka ili više sile, koji se nisu mogli razumno predvidjeti, osobito ako su u pitanju ekstremne poplave ili dugotrajne suše te iznenadna onečišćenja uz ispunjene sljedeće uvjete:

- 1) da su poduzeti svi praktični koraci za sprječavanje daljnjeg pogoršanja stanja tijela površinskih voda i da se ne dovodi u pitanje postizanje utvrđenih ciljeva kakvoće na ostalim vodnim tijelima koja nisu izložena istim okolnostima;
- 2) da su Planom upravljanja vodnim područjem utvrđeni uvjeti pod kojima se mogu

- proglasiti iznenadne ili izvanredne okolnosti, uključujući i odgovarajuće pokazatelje;
- 3) da su mjere koje treba poduzeti u iznenadnim i izvanrednim okolnostima uključene u program mjera i da se njima ne dovodi u pitanje obnavljanje kakvoće voda nakon što navedene okolnosti prestanu;
 - 4) da se posljedice iznenadnih i izvanrednih okolnosti sagledavaju svake godine i da Hrvatske vode utvrde, da iz razloga tehničke izvodivosti, nesrazmjerno visokih troškova ili prirodnih uvjeta, neophodno poboljšanje stanja vodnog tijela ne može biti postignuto u rokovima utvrđenim člankom 51. ovoga Zakona;
 - 5) produženje ovih rokova moguće je samo pod uvjetom da ne dođe do daljnjeg pogoršanja stanja ugroženog vodnog tijela i da su poduzete sve praktične mjere u cilju vraćanja stanja vodnog tijela na stanje prije nastanka navedenih okolnosti čim to bude objektivno moguće;
 - 6) da se sažetak posljedice nastalih okolnosti i poduzetih mjera sukladno točkama 1) i 4) ovoga stavka, u obliku sažetka uključi u sljedeće ažuriranje Plana upravljanja vodnim područjem.

Izuzeci od članka 50. Članak 51.

Osim slučajeva iz članka 50. stavka 2. ovoga Zakona, neće se smatrati kršenjem odredbi ovoga Zakona:

- 1) nemogućnost postizanja dobrog stanja tijela podzemnih voda, dobrog ekološkog stanja ili dobrog ekološkog potencijala ili nemogućnost sprječavanja pogoršanja stanja tijela površinskih i podzemnih voda kad su razlog tome novonastale promjene fizičkih karakteristika tijela površinskih voda ili promjene razine tijela podzemnih voda;
- 2) nemogućnost sprječavanja pogoršanja od visokog na dobro stanje tijela površinskih voda, koje je rezultat novih održivih razvojnih ljudskih aktivnosti.

Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se pod sljedećim uvjetima:

- 1) da su poduzeti svi praktični koraci za ublažavanje štetnog utjecaja na stanje vodnog tijela;
- 2) da su razlozi tih promjena i modifikacije izričito utvrđeni i obrazloženi u Planu upravljanja vodnim područjem i da se ciljevi preispituju svakih 6 godina;
- 3) da su razlozi tih promjena i modifikacija od prevladavajućeg javnog interesa i/ili da su korisniji za okoliš i društvo od postizanja ciljeva iz stavka 1. točka 2. ovoga članka manje od koristi za ljudsko zdravlje, sigurnost i održivi razvoj, koje proizlazi iz tih promjena i modifikacija;
- 4) da se korisni ciljevi kojima služe te promjene stanja vodnog tijela ne mogu, iz tehničkih razloga ili zbog nesrazmjernih troškova, postići drugim sredstvima koja bi bila značajno bolje rješenje za okoliš.

Postizanje dobrog ekološkog stanja, dobrog ekološkog potencijala i dobrog kemijskog stanja površinskih voda Članak 52.

Sva tijela površinskih voda štite se i obnavljaju u cilju postizanja dobrog ekološkog stanja tijela površinskih voda u skladu s propisom iz članka 49. ovoga Zakona osim u slučajevima utvrđenim člankom 50. stavkom 2. ovoga Zakona.

Sva umjetna i značajno promijenjena vodna tijela štite se u cilju postizanja dobrog ekološkog potencijala i dobrog kemijskog stanja u skladu s člankom 58. ovoga Zakona, osim u slučajevima utvrđenim člankom 50. ovoga Zakona.

Smanjivanje onečišćenja prioritarnim opasnim tvarima i prestanak onečišćenja opasnim tvarima površinskih voda
Članak 53.

Postupno smanjivanje onečišćenja prioritarnim opasnim tvarima i prestanak ili fazno obustavljanje emisija ispuštanja i rasipanja opasnih tvari, obavlja se u skladu s propisom iz članka 72. ovoga Zakona kojim se uređuje poduzimanje mjera protiv onečišćavanja voda pojedinačnim tvarima ili grupama tvari koje čine značajan rizik za vodni okoliš ili rizik prenošenja onečišćenja vodnog okoliša, uključujući i rizike za vodne resurse koji se koriste za zahvaćanje vode za ljudsku uporabu.

Postizanje dobrog kemijskog i količinskog stanja podzemnih voda
Članak 54.

U primjeni programa mjera iz članaka 63. do 67. navedenih u članku 44. stavku 2. točki 8. ovoga Zakona, a u cilju sprječavanja i ograničavanja unošenja onečišćujućih tvari u podzemne vode i sprječavanja pogoršanja stanja svih tijela podzemnih voda, poduzimaju se sve neophodne mjere, u skladu s propisom iz članka 49. ovoga Zakona i uz primjenu uvjeta iz članka 50. stavka 2., članka 51. stavka 2. točaka 3. i 4., članka 63. stavka 1. točke 10. i članka 161. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

U primjeni programa mjera iz članaka 63. do 67. navedenih u članku 44. stavku 2. točka 8. ovoga Zakona, a u cilju postizanja dobrog stanja podzemnih voda poduzimaju se sve neophodne mjere za zaštitu i obnavljanje svih tijela podzemnih voda i osiguranja ravnoteže između crpljenja i prihranjivanja podzemnih voda, u skladu s propisom iz članka 49. ovoga Zakona, i člankom 50. stavkom 2., člankom 51. stavkom 2. točaka 3. i 4., i člankom 63. stavkom 1. točkom 10. ovoga Zakona.

U cilju postupnog smanjivanja onečišćenja podzemnih voda, koje je rezultat utjecaja ljudskih aktivnosti, poduzimaju se mjere neophodne za promjenu svakog značajnog i postojećeg trenda povećanja koncentracije bilo koje onečišćujuće tvari.

Mjere za postizanje promjene trenda iz stavka 3. ovoga članka provode se u skladu s propisom iz članka 49. ovoga Zakona, uz primjenu članka 50. stavka 2. i članka 66. ovoga Zakona.

Rokovi za postizanje ciljeva
Članak 55.

Rokovi za postizanje ciljeva kakvoće voda bit će sastavni dio planova upravljanja vodama.

Produženje rokova
Članak 56.

U primjeni programa mjera utvrđenih planovima upravljanja vodnim područjima za površinske vode u skladu s člankom 62., u vezi s člankom 50. ovoga Zakona, za podzemne vode u skladu s člankom 62., a u vezi s člankom 54. ovoga Zakona, i za zaštićena područja iz članka 61. ovoga Zakona, rokovi mogu biti produženi radi postupnog postizanja ciljeva za vodna tijela pod uvjetom da ne dođe do daljnjeg pogoršanja stanja ugroženog vodnog tijela i da:

- 1) se planom upravljanja vodnim područjem utvrdi da se sva neophodna poboljšanja stanja vodnog tijela ne mogu postići iz sljedećih razloga:

- a) redosljed zahtijevanih poboljšanja može se postići samo u fazama koje prekoračuju zadane rokove iz razloga tehničke izvodljivosti;
- b) postizanje poboljšanja u zadanim rokovima bilo bi nesrazmjerno skupo;
- c) prirodni uvjeti ne dopuštaju pravodobno poboljšanje stanja vodnog tijela;
- 2) produženje rokova i razlozi za to budu predviđeni i obrazloženi u planu upravljanja vodnim područjem;
- 3) produženje bude ograničeno na najviše dva daljnja ažuriranja plana upravljanja vodnim područjem, osim u slučajevima kad prirodni uvjeti ne dopuštaju postizanje ciljeva u tom roku;
- 4) plan upravljanja vodnim područjem sadrži:
 - a) kratak pregled mjera zahtijevanih člankom 62. ovoga Zakona koje se predviđaju kao neophodne za postupno dovođenje vodnog tijela u traženo stanje do isteka produženog roka;
 - b) razloge za svako značajno odgađanje provođenja propisanih mjera; i
 - c) očekivani vremenski rok za njihovo provođenje.

Pregled provođenja mjera iz stavka 1. ovoga članka i kratak pregled eventualnih dodatnih mjera čini dio ažuriranog plana upravljanja vodnim područjem.

Blaži ciljevi kakvoće voda Članak 57.

Ciljevi kakvoće voda utvrđeni u skladu s člancima 50., 52., 53. i 54. ovoga Zakona mogu biti ublaženi za određena vodna tijela:

- 1) ugrožena ljudskim aktivnostima na način utvrđen člankom 44. stavkom 2. točkom 2., odnosno člankom 44. stavkom 7. točkom 1. alineja 2. ovoga Zakona; ili
- 2) kad je njihovo prirodno stanje takvo da bi postizanje tih ciljeva bilo neizvedivo ili nerazmjerno skupo.

Ublažavanje ciljeva kakvoće voda iz stavka 1. ovog članka može se primijeniti ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- 1) da se potrebe zaštite vodnoga okoliša i društveno ekonomske potrebe, koje se zadovoljavaju takvim aktivnostima ne mogu zadovoljiti na drugi način koji bi bio znatno bolje rješenje za zaštitu vodnoga okoliša i koji ne bi zahtijevao nerazmjerne troškove;
- 2) da se osigura:
 - a) za površinske vode - ostvarenje najvišeg mogućeg ekološkog i kemijskog stanja, imajući u vidu utjecaje koji se nisu mogli razumno izbjeći zbog prirode ljudskih aktivnosti ili onečišćenja;
 - b) za podzemne vode - najmanje moguće promjene dobrog stanja imajući u vidu utjecaje koji se nisu razumno mogli izbjeći zbog prirode ljudskih aktivnosti ili onečišćenja;
- 3) da ne dođe do daljnjeg pogoršanja stanja ugroženog vodnog tijela;
- 4) da su utvrđeni blaži ciljevi kakvoće voda i razlozi za to izričito navedeni planom upravljanja vodnim područjem i da se ti ciljevi preispituju svakih 6 godina od dana njihovog utvrđivanja.

Zajednička odredba Članak 58.

U primjeni odredbi ovoga Zakona koje se odnose na ciljeve kakvoće voda za umjetna ili značajno promijenjena vodna tijela iz članka 60. ovoga Zakona, na postupno postizanje ciljeva za tijela površinskih i podzemnih voda iz članka 50, 52, 53. i 54. ovoga Zakona, na postizanje blažih ciljeva kakvoće za vodna tijela površinskih i podzemnih voda iz članka 57. ovoga Zakona, na privremeno pogoršanje stanja vodnih tijela iz članka 50. stavka 2. ovoga Zakona i na nemogućnost postizanja dobrog stanja podzemnih voda,

dobrog ekološkog stanja, dobrog ekološkog potencijala ili na sprječavanje pogoršanja stanja tijela površinskih ili podzemnih voda iz članka 66. ovoga Zakona, mora se osigurati da se time trajno ne isključi mogućnost ili ne dovede u pitanje postizanje ciljeva kakvoće vode utvrđenih u skladu s ovim Zakonom za ostala vodna tijela na istom vodnom području.

Više ciljeva kakvoće Članak 59.

Kad je za određeno vodno tijelo utvrđeno više od jednog cilja kakvoće vode, primjenjuje se najstroži cilj.

Ciljevi za umjetna i značajno promijenjena vodna tijela Članak 60.

Tijelo površinske vode određuje se kao umjetno ili značajno promijenjeno kada:

- 1) promjene hidromorfoloških karakteristika koje bi bile neophodne za postizanje dobrog ekološkog stanja mogu imati značajne negativne posljedice na:
 - a) širi okoliš;
 - b) plovidbu, uključujući pristanišne objekte ili rekreaciju;
 - c) djelatnosti zbog kojih se stvara zaliha vode, kao što je opskrba vodom za ljudsku uporabu, proizvodnju električne energije ili navodnjavanje;
 - d) uređivanje vodotoka i drugih voda, zaštitu od poplava i odvodnju; ili
 - e) druge jednako važne održive razvojne aktivnosti;
- 2) korisne ciljeve kojima služe značajke umjetnog ili značajno promijenjenog vodnog tijela, ne mogu, iz tehničkih razloga ili zbog nerazmjernih troškova razumno biti postignuti drugim sredstvima koja bi bila značajno bolja za okoliš.

Određivanje vodnog tijela iz ovoga članka i razlozi za to, posebno se navode u planovima upravljanja vodnim područjima i preispituju se svakih 6 godina od dana određivanja vodnog tijela.

3. Registar zaštićenih područja

Vođenje registra zaštićenih područja Članak 61.

Hrvatske vode na svakom vodnom području uspostavljaju i vode registar svih područja, zaštićenih posebnim propisima u cilju zaštite tijela površinskih i podzemnih voda, zaštite staništa i vrsta koje izravno ovise o vodi i to:

- 1) područja određena za zahvaćanje vode namijenjene ljudskoj uporabi;
- 2) područja određena za zaštitu gospodarski značajnih vrsta vodenih organizama (na primjer ribe i školjkaši);
- 3) vodna tijela određena za rekreaciju, uključujući područja određena za kupanje (kupališta) u skladu s člankom 97. ovoga Zakona;
- 4) područja osjetljiva na nutrijente (osjetljiva i manje osjetljiva područja), u skladu s člankom 78. ovoga Zakona, uključujući i područja označena kao ranjiva, u skladu s člankom 82. ovoga Zakona;
- 5) područja namijenjena očuvanju i zaštiti ugroženih i zaštićenih biljnih i životinjski vrsta i staništa gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda važan čimbenik zaštite u skladu s posebnim propisima zaštite prirode.

Hrvatske vode uspostaviti će na vodnim područjima registar iz stavka 1. ovoga članka u skladu s izradom Plana upravljanja vodnim područjem.

Tijela ili osobe koje izrađuju odluku o određivanju i/ili zaštiti područja iz stavka 1. ovoga članka, dužna su iste dostaviti Hrvatskim vodama u roku do 60 dana od dana donošenja odluke.

Ministar donosi pravilnik o sadržaju i načinu vođenja, ažuriranja i dopunjavanja registra iz stavka 1. ovoga članka.

4. Program mjera na vodnim područjima

Programi mjera za postizanje ciljeva kakvoće voda

Članak 62.

Hrvatske vode donose programe mjera za postizanje ciljeva kakvoće voda na svim vodnim područjima na temelju analiza značajki vodnih područja izrađenih u skladu s propisom Vlade Republike Hrvatske iz članka 39. stavka 1. ovoga Zakona.

Programi mjera iz stavka 1. ovoga članka sadrže osnovne mjere, dopunske mjere, mjere koje se poduzimaju u slučaju kad rezultati monitoringa i drugi podaci ukazuju na to da se neće postići ciljevi iz članaka 50., 52. i 53. ovoga Zakona i mjere za sprječavanje povećanja onečišćenja.

Osnovne mjere

Članak 63.

Osnovne mjere iz članka 62. stavka 2. ovoga Zakona sastoje se od:

- 1) primjene kombiniranog pristupa u kontroli ispuštanja onečišćujućih tvari u površinske vode koji obuhvaća mjere kontrole emisija temeljene na najboljoj dostupnoj tehnici, granične vrijednosti emisija i mjere kontrole raspršenih izvora onečišćenja u skladu s najboljom praksom za vodni okoliš;
- 2) mjera kojima se osigurava povrat troškova vodnih usluga;
- 3) mjera za unaprjeđenje efikasnog i održivog korištenja voda kako bi se izbjeglo dovođenje u pitanje ostvarivanje ciljeva iz članaka 50., 52. i 53. ovoga Zakona;
- 4) mjera za zaštitu voda koje se koriste za zahvaćanje vode za ljudsku uporabu u skladu s člankom 124. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, radi smanjenja stupnja potrebnog kondicioniranja;
- 5) mjera kontrole zahvaćanja slatkih površinskih i podzemnih voda koje između ostalog obuhvaćaju i prethodno pribavljanje dozvola;
- 6) mjera za umjetno prihranjivanje ili povećanje tijela podzemnih voda koje između ostalog obuhvaćaju i prethodno pribavljanje dozvola;
- 7) mjera za kontrolu emisija onečišćujućih tvari kod točkastih ispusta koje između ostalog obuhvaćaju i prethodno pribavljanje dozvola;
- 8) mjera za kontrolu onečišćenja iz raspršenih izvora koje između ostalog obuhvaćaju i zabranu unošenja onečišćujućih tvari u vode, prethodno pribavljanje dozvola ili registraciju prema općim propisima;
- 9) mjera za kontrolu svakog drugog značajnog negativnog utjecaja na stanje voda u skladu s člankom 44. stavkom 3. ovoga Zakona, kojima se osigurava hidromorfološko stanje vodnih tijela u skladu s postizanjem traženog ekološkog stanja i dobrog ekološkog potencijala za umjetna ili značajno promijenjena vodna tijela;
- 10) zabrane izravnog ispuštanja onečišćujućih tvari u podzemne vode, osim u slučajevima iz članka 64. ovoga Zakona;
- 11) mjera poduzetih u skladu s člankom 53. ovoga Zakona i mjera poduzetih za smanjivanje onečišćenja drugim tvarima radi postizanja ciljeva kakvoće za površinske vode, u skladu s člancima 50. i 51. ovoga Zakona;

- 12) mjera za sprječavanje značajnih gubitaka onečišćujućih tvari iz industrijskih postrojenja i/ili mjera za sprječavanje i/ili smanjenje utjecaja iznenadnih onečišćenja, uključujući i sve mjere za smanjenje opasnosti za vodene ekosustave.

Pri provedbi mjera iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode moraju poduzeti sve odgovarajuće korake za sprječavanje povećanja onečišćenja priobalnih voda i korake koji će spriječiti da provođenje tih mjera izravno ili neizravno poveća onečišćenje površinskih voda.

Odredba stavka 2. ovoga članka neće se primjenjivati u slučaju kad bi njena primjena dovela do povećanja onečišćenja okoliša u cjelini.

Dozvoljena izravna ispuštanja u podzemne vode **Članak 64.**

Izravna ispuštanja onečišćujućih tvari u podzemne vode iz članka 63. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona mogu se odobriti u sljedećim slučajevima i uvjetima:

- 1) vraćanja u isti vodonosnik vode koja se koristi za termalne svrhe;
- 2) injektiranja vode koja sadrži tvari iz procesa istraživanja i vađenja ugljikovodika ili rudarskih djelatnosti i injektiranje vode iz tehničkih razloga u geološke formacije iz kojih su crpljeni ugljikovodici ili druge tvari ili u druge geološke formacije koje su iz prirodnih razloga trajno neuporabljive u druge svrhe. Takva injektiranja ne smiju sadržavati druge tvari osim navedenih u ovoj točki;
- 3) vraćanja iscrpljene podzemne vode iz rudnika ili kamenoloma ili vode zbog gradnje i održavanja građevinskih objekata;
- 4) injektiranja prirodnog ili ukapljenog plina u cilju uskladištenja u geološke formacije koje su iz prirodnih razloga trajno neupotrebljive za ostale svrhe;
- 5) injektiranja prirodnog ili ukapljenog plina radi uskladištenja u druge geološke formacije kad postoji velika potreba za sigurnošću opskrbe plinom i gdje takvo injektiranje sprječava bilo kakvu sadašnju ili buduću opasnost pogoršanja kakvoće podzemnih voda;
- 6) ispuštanja malih količina tvari u svrhu znanstvenih istraživanja u cilju utvrđivanja karakteristika zaštite ili remedijacije vodnog tijela uz ograničenje količine koja je strogo određena kao neophodna za navedene svrhe, uz osiguranje da ta ispuštanja ne dovode u pitanje postizanje ciljeva kakvoće vode u tom vodnom tijelu.

Dopunske mjere **Članak 65.**

Kao dodatak osnovnim mjerama iz članka 63. ovoga Zakona, u programima iz članka 62. ovoga Zakona za postizanje ciljeva iz članaka 50, 52. i 53. ovoga Zakona, Hrvatske vode mogu poduzeti i dopunske mjere kao što su:

- 1) mjere za kontrolu emisija;
- 2) primjena načela dobre poljoprivredne prakse;
- 3) obnavljanje i oporavak močvara;
- 4) kontrola zahvaćanja vode;
- 5) mjere prevencije i mjere predostrožnosti;
- 6) programi edukacije i drugo.

Nemogućnost postizanja ciljeva **Članak 66.**

Kad monitoring ili drugi podaci ukazuju na to da je malo vjerojatno da će biti postignuti ciljevi iz članaka 50., 52. i 53. ovoga Zakona za neko vodno tijelo, Hrvatske vode će:

- 1) istražiti razloge mogućeg neuspjeha;
- 2) ispitati i revidirati izdane dozvole;
- 3) preispitati i po potrebi prilagoditi programe monitoringa;
- 4) poduzeti dopunske mjere za postizanje utvrđenih ciljeva, uključujući i uspostavljanje strožih standarda kakvoće voda u skladu s posebnim propisom.

U slučaju kad su uzroci neuspjeha iz stavka 1. ovoga članka rezultat prirodnih okolnosti ili djelovanja više sile, koji su iznenadni i koji se nisu mogli razumno predvidjeti, posebno u slučaju velikih poplava i dugotrajnih suša, Hrvatske vode mogu donijeti odluku da ne poduzimaju dopunske mjere iz članka 65. ovoga Zakona.

Donošenje programa mjera Članak 67.

Programe mjera za postizanje ciljeva kakvoće voda iz članaka 50., 52. i 53. ovoga Zakona za sva tijela površinskih i podzemnih voda donijet će Vlada Republike Hrvatske za svako vodno područje u roku 3 godine od donošenja Plana upravljanja vodnim područjem.

Programi mjera iz stavka 1. ovoga članka preispituju se i po potrebi ažuriraju svake tri godine.

Određivanje standarda kakvoće za prioritetne opasne i onečišćujuće tvari Članak 68.

Vlada Republike Hrvatske propisom utvrđuje standarde kakvoće površinskih voda, i to u vidu:

- 1) standarda kakvoće površinskih voda za prioritetne opasne tvari; i
- 2) standarda kakvoće površinskih voda za ostale onečišćujuće tvari,

izraženih kao godišnji prosjek i kao maksimalna dopuštena koncentracija.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka posebno će se utvrditi zahtjevi koji moraju biti ispunjeni u primjeni standarda iz stavka 1. ovoga članka.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se obveza da se utvrđene koncentracije prioritetnih opasnih i ostalih onečišćujućih tvari iz stavka 1. ovoga članka ne smiju povećavati u sedimentu i bioti.

Ispunjavanje obveze iz stavka 3. ovoga članka dokazuje se rezultatima monitoringa koji se obavlja u skladu s ovim Zakonom.

Prijelazna područja u kojima je dopušteno odstupanje od utvrđenih koncentracija Članak 69.

Prijelazna područja u kojima je dopušteno odstupanje od utvrđenih koncentracija jedne ili više prioritetnih opasnih ili ostalih onečišćujućih tvari, utvrđenih standardima iz članka 68. stavkom 1. ovoga Zakona, mogu se prema potrebi utvrditi u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša uz prethodno pribavljeno obvezujuće vodopravno mišljenje Hrvatskih voda iz članka 170. stavka 4. ovoga Zakona, pod uvjetom da takvo dopušteno odstupanje ne ugrožava postizanje propisanih standarda kakvoće za preostali dio tijela površinske vode.

Osobine prijelaznog područja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se imajući u vidu potrebu postupnog smanjenja veličine prijelaznog područja.

Registri emisija, ispuštanja, gubitaka **Članak 70.**

Hrvatske vode uspostavljaju i vode za svako vodno područje registar emisija, ispuštanja i gubitaka prioriternih opasnih i ostalih onečišćujućih tvari utvrđenih na temelju članka 68. ovoga Zakona.

Referentno razdoblje od jedne godine za mjerenje vrijednosti prioriternih opasnih i ostalih onečišćujućih tvari iz članka 68. ovoga Zakona koje će biti unijete u registar iz stavka 1. ovoga članka, bit će određeno unutar vremenskog razdoblja od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Kemijske tvari za zaštitu bilja koje se stavljaju na tržište i tvari iz stavka 1. ovoga članka, unijet će se u registar najkasnije tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ažuriranje registara iz stavka 1. ovoga članka obavlja se istodobno s preispitivanjem i ažuriranjem analiza značajki vodnog područja, utjecaja ljudskih aktivnosti na stanje površinskih i podzemnih voda te ekonomskih analiza korištenja voda, iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona.

Referentno razdoblje za određivanje vrijednosti u ažuriranim registrima bit će godina koja prethodi godini u kojoj analiza mora biti ažurirana.

Ažurirane vrijednosti kemijskih tvari za zaštitu bilja koje se stavljaju na tržište, određuju se temeljem prosjeka za tri godine koje prethode godini u kojoj analiza mora biti ažurirana.

Ažurirani registri objavljuju se u okviru ažuriranih planova upravljanja vodnim područjima

5. Emisije opasnih tvari u površinske vode

Emisija opasnih tvari **Članak 71.**

Vlada Republike Hrvatske propisom utvrđuje granične vrijednosti emisija za određene pojedinačne tvari koje pripadaju skupinama tvari čije ispuštanje nije dozvoljeno u tijela površinskih voda zbog njihove toksičnosti i nerazgradljivosti, kancerogenosti i bioakumulativnosti, s izuzetkom onih koje nisu biološki štetne ili se brzo pretvaraju u biološki neškodljive tvari.

Popis skupina tvari iz stavka 1. ovoga članka sastavni je dio propisa iz stavka 1. ovoga članka.

Kad se za određene tvari iz članka 72. ovoga Zakona utvrdi da imaju kancerogena svojstva, Vlada Republike Hrvatske uključuje ih u popis tvari iz stavka 2. ovoga članka.

Emisije tvari u vode iz stavka 1. ovoga članka i u sustave javne odvodnje dopuštene su samo u skladu s ishodenom vodopravnom dozvolom iz članka 179. ovoga Zakona, koja se izdaje na određeno vrijeme i koja, između ostalog, sadrži količine tvari i najveće dopuštene koncentracije, odnosno u skladu s rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša koje se izdaje sukladno posebnim propisim.

Popis svih ispuštanja u tijela površinskih voda, koja mogu sadržavati tvari iz stavka 2. ovoga članka na koje su primjenjuju standardi kakvoće voda i granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u vode, vode i ažuriraju Hrvatske vode.

Popis iz stavka 4. ovoga članka vodi se po vodnim područjima.

Program mjera za smanjenje onečišćenja voda Članak 72.

Vlada Republike Hrvatske utvrdit će program mjera za smanjenje onečišćenja voda iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu s člancima 53. i 63. stavkom 1. točkom 7. ovoga Zakona.

Programom mjera iz stavka 1. ovoga članka, između ostalog, se utvrđuje obveza pribavljanja dozvole nadležnog tijela za emisije opasnih tvari određenih skupina opasnih tvari iz stavka 4. ovoga članka, čije ispuštanje u tijela površinskih voda, mora biti takvo da se onečišćenje tih voda smanjuje.

Skupine tvari iz stavka 2. ovoga članka obuhvaćaju:

- 1) pojedinačne tvari iz članka 71. stavka 2. ovoga Zakona, za koje nisu utvrđene granične vrijednosti emisija u skladu s člankom 71. stavkom 1. ovoga Zakona;
- 2) pojedinačne tvari i kategorije tvari koje pripadaju grupama tvari koje imaju štetan utjecaj za vode, pri čemu štetan utjecaj ovisi o svojstvima i lokaciji vodnih tijela u koje se takve tvari ispuštaju, i koji se može kontrolirati unutar određenog područja.

Skupine tvari iz stavka 3. točke 2. ovoga članka su:

- (1) metali i njihovi spojevi (cink, bakar, nikal, krom, olovo, selen, arsen, antimon, molibden, titan, kositar, barij, berilij, bor, uran, vanadij, kobalt, talij, telur i srebro);
- (2) biocidi i njihovi derivati koji nisu obuhvaćeni člankom 71. stavkom 2. ovoga Zakona;
- (3) tvari koje imaju štetan utjecaj na okus i/ili miris proizvoda za ljudsku uporabu koji potiču iz vodnog okoliša, i spojeve koji dovode do pojave takvih tvari u vodama;
- (4) toksični ili nerazgradivi organski spojevi silicija i tvari koje dovode do pojave takvih spojeva u vodi, osim onih koje nisu biološki štetne ili se brzo pretvaraju u neškodljive tvari;
- (5) anorganski spojevi fosfora i elementarni fosfor;
- (6) razgradiva mineralna ulja i ugljikohidrati naftnog podrijetla, cijanidi, fluoridi, tvari koje imaju štetan utjecaj na ravnotežu kisika, posebno amonijak i nitriti .

Granične vrijednosti emisija opasnih tvari iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju se u skladu sa standardima kakvoće voda utvrđenim programom mjera iz stavka 1. ovoga članka.

Očevidnik Članak 73.

Pravne i fizičke osobe koje u vezi s obavljanjem gospodarskih djelatnosti ili drugih aktivnosti ispuštaju otpadne vode za koje je potrebna vodopravna dozvola iz članka 179. ovoga Zakona, obvezne su o tome voditi očevidnik i podatke dostavljati Hrvatskim vodama ukoliko u otpadnim vodama ispuštaju opasne i ostale onečišćujuće tvari u vode.

Pravne i fizičke osobe koje proizvode i stavljaju u promet kemijske tvari i njihove pripravke dužne su voditi očevidnik o proizvedenim količinama, odnosno stavljenim u promet i podatke dostavljati Hrvatskim vodama.

Sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 1. ovoga članka i obveza dostavljanja podataka Hrvatskim vodama pobliže uređuje propisom Ministar.

Obveza uzimanja uzoraka otpadnih voda iz stavka 1. ovoga članka i njihovo analiziranje od strane ovlaštenih laboratorija uređuje se propisom iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona.

Sprječavanje prenošenja onečišćenja Članak 74.

Propisom iz članka 71. stavka 1. i programom iz članka 72. stavka 1. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske će utvrditi mjere kojima se sprječava prenošenje i izravno i neizravno povećanje onečišćenja voda na koje se odnose članci 71. i 72. ovoga Zakona.

Klasificirani podaci Članak 75.

Nadležna tijela, njihovi službenici i namještenici obvezni su čuvati kao poslovnu ili drugu tajnu, sve informacije do kojih dođu u primjeni članaka 69. do 73. ovoga Zakona.

6. Prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda i prethodno pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda iz određenih industrijskih sektora

Odluka o odvodnji otpadnih voda Članak 76.

Pravne i fizičke osobe obvezne su otpadne vode ispuštati u sustav javne odvodnje otpadnih voda ili na način propisan Odlukom o odvodnji otpadnih voda.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati osobito:

- 1) koncepciju prihvaćenog rješenja odvodnje otpadnih voda s određene aglomeracije;
- 2) odvodnju otpadnih voda s područja koja nisu obuhvaćena aglomeracijom;
- 3) odvodnju i način zbrinjavanja oborinskih voda koje su onečišćene, a ne ispuštaju se u sustav javne odvodnje;
- 4) obvezu i uvjete priključenja na sustav javne odvodnje otpadnih voda koje nisu obuhvaćene člankom 77. ovoga Zakona;
- 5) podatke o lokaciji mjesta (zemljopisne podatke) ispuštanja otpadnih voda iz sustava javne odvodnje u tijela površinskih voda i iznimno u tijela podzemnih voda;
- 6) podatke o nadležnostima i obvezama održavanja sustava javne odvodnje otpadnih voda;
- 7) uvjete i način ispuštanja otpadnih voda na područjima na kojima je i na kojima nije izgrađen javni sustav za odvodnju otpadnih voda i granične vrijednosti opasnih i drugih tvari za otpadne vode koje se ispuštaju u sabirne jame, preko septičkih jama, bioloških uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda koji su u vlasništvu fizičkih osoba ili druge načine;
- 8) uvjete i način održavanja bioloških uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda koji su u vlasništvu fizičkih osoba, sabirnih i septičkih jama.

Odluku iz stavka 1. ovoga članka za područje grada odnosno općine donosi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave.

U slučaju da se aglomeracija prostire na području više jedinica lokalne samouprave, odluku o odvodnji otpadnih voda donosi jedinica područne (regionalne) samouprave.

Odluka iz stavaka 3. i 4. ovoga članka donosi se po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatskih voda.

**Kriteriji i uvjeti za prikupljanje, pročišćavanje
i ispuštanje otpadnih voda
Članak 77.**

Vlada Republike Hrvatske svojim propisom utvrđuje kriterije i uvjete za:

- 1) prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda glede standarda kakvoće i emisija i rokova za izgradnju sustava javne odvodnje s određenih aglomeracija u odnosu na opterećenje ES u površinske vode;
- 2) pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda iz određenih industrijskih sektora za preradu mlijeka, preradu voća i povrća, proizvodnju i punjenje bezalkoholnih pića, preradu krumpira, mesnu industriju, pivovare, proizvodnju alkoholnih pića, proizvodnju krmiva iz biljnih proizvoda, proizvodnju želatine i ljepila od kože i kostiju, postrojenja za proizvodnju alkoholnih pića od slada i preradu ribe, u vidu graničnih vrijednosti emisija i posebnih zahtjeva koje trebaju ispunjavati tehnološke otpadne vode prije ispuštanja u sustav javne odvodnje i u tijela površinskih voda.

Za ispuštanje otpadnih voda iz stavka 1. ovoga članka mora se ishoditi :

- 1) vodopravna dozvola koju izdaju Hrvatske vode za ispuštanje otpadnih voda iz stavka 1. točke 1. i iz točke 2. ako se tehnološke otpadne vode ispuštaju u tijela površinskih voda;
- 2) posebni uvjeti priključenja iz članka 189. ovoga Zakona koje daje komunalna vodna organizacija u slučaju iz stavka 1. točke 2. ovoga članka ako se tehnološke otpadne vode ispuštaju u sustav javne odvodnje.

Komunalne vodne građevine za obavljanje djelatnosti javne odvodnje otpadnih voda iz stavka 1. točke 1. ovoga članka i građevine odvodnje otpadnih voda pravnih i fizičkih osoba moraju se graditi i održavati tako da se osigura zaštita voda od onečišćenja propisana ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici građevina iz stavka 3. ovoga članka dužni su iste podvrći ispitivanju, a osobito na svojstvo vodonepropusnosti, po ovlaštenoj osobi iz članka 281. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona, svakih 5 godina i ishoditi sukladnost građevine s tehničkim zahtjevima za građevinu.

Odredbe stavaka 3. i 4. ovoga članka primjenjuju se i na izgradnju i održavanje bioloških uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda koji su u vlasništvu fizičkih osoba, septičkih i sabirnih jama.

Tehničke zahtjeve za građevine odvodnje otpadnih voda pravnih i fizičkih osoba iz stavka 3. ovoga članka propisuje Ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gradnju.

**Osjetljiva i manje osjetljiva područja
Članak 78.**

Kriteriji za utvrđivanje osjetljivih i manje osjetljivih područja na osnovu kojih se određuju standardi kakvoće i granične vrijednosti emisija, utvrđuju se propisom iz članka 77. stavka 1. ovoga Zakona.

Uvjeti iz članka 77. stavka 1. točka 1. ovoga Zakona određuju se ovisno o osjetljivosti područja u koja se ispuštaju pročišćene otpadne vode.

Odluku o određivanju osjetljivih i manje osjetljivih područja iz stavka 1. ovoga članka, donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva koji se izrađuje u suradnji s ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i ministarstvom nadležnim za zaštitu prirode.

Djelatnost odvodnje komunalnih otpadnih voda

Članak 79.

Djelatnost odvodnje komunalnih otpadnih voda prema ovom Zakonu su poslovi prikupljanja komunalnih otpadnih voda, njihovo dovođenje do uređaja za pročišćavanje, njihovo pročišćavanje, ispuštanje u prijemnik i zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje.

Djelatnost odvodnje komunalnih otpadnih voda obavljaju pravne osobe organizirane u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

Djelatnost odvodnje komunalnih otpadnih voda obavlja se putem komunalnih vodnih građevina i uređaja za obavljanje komunalne djelatnosti iz članka 22. stavka 1. točke 3. podtočke 3.2. ovoga Zakona.

Otpadni mulj

Članak 80.

Mulj nastao u postupku pročišćavanja otpadnih voda može se koristiti u skladu s posebnim propisima zaštite okoliša.

Odlaganje mulja iz stavka 1. ovoga članka u površinske vode je zabranjeno.

Monitoring ispuštanja komunalnih otpadnih voda

Članak 81.

Monitoring ispuštanja otpadnih voda obavljaju komunalne vodne organizacije sustava javne odvodnje i operateri postrojenja iz industrijskih sektora utvrđeni člankom 77. stavkom 1. točkom 2. ovoga Zakona, koji ispuštaju tehnološke otpadne vode u tijela površinskih voda u skladu s vodopravnom dozvolom iz članka 77. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona, kojom se, uz ostalo, utvrđuju i referentne metode za monitoring i ocjenu dobivenih rezultata monitoringa.

Podaci dobiveni monitoringom iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se Hrvatskim vodama u skladu s propisom iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona.

7. Onečišćenje nitratima poljoprivrednog podrijetla

Utvrđivanje ranjivih područja

Članak 82.

Ranjiva područja na vodnim područjima odredit će se u skladu s kriterijima koji se odnose na tijela površinskih i podzemnih voda s višim sadržajem nitrata sukladno propisu iz članka 49. ovoga Zakona te tijela površinskih voda kod kojih je zapažena eutrofikacija ili koja u bliskoj budućnosti mogu postati eutrofična, ukoliko se ne poduzmu mjere predviđene akcijskim programima za ranjiva područja iz članka 83. ovoga Zakona te rezultati monitoringa iz članka 85. ovoga Zakona.

U primjeni kriterija iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir fizikalne i ekološke osobine voda i zemljišta, postojeća saznanja o utjecaju nitrata na vode i zemljište i o utjecaju akcijskih programa iz članka 83. ovoga Zakona te rezultati monitoringa iz članka 85. ovoga Zakona.

Odluku o određivanju ranjivih područja iz stavka 1. ovoga članka, donosi Vlada Republike

Hrvatske.

Akcijski programi za ranjiva područja Članak 83.

Ministarstvo nadležno za poljoprivredu za područja utvrđena člankom 82. ovoga Zakona kao ranjiva donosi akcijske programe za razdoblje od četiri godine.

Detaljan sadržaj Akcijskog programa kojim se predviđa poduzimanje obveznih mjera utvrđuje ministar nadležan za poljoprivredu.

Načela dobre poljoprivredne prakse Članak 84.

U cilju postizanja opće razine zaštite od onečišćenja nitratima svih tijela površinskih i podzemnih voda, primjenjuju se načela dobre poljoprivredne prakse za čiju primjenu se mogu donijeti odgovarajuće poticajne mjere.

Monitoring koncentracije nitrata Članak 85.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona, Hrvatske vode će na svim vodnim područjima primijeniti monitoring koncentracija nitrata poljoprivrednog podrijetla u površinskim i podzemnim vodama temeljem kojeg će se utvrditi područja iz članka 82. ovoga Zakona.

8. Podzemne vode

Standardi kakvoće i granične vrijednosti tvari u podzemnim vodama Članak 86.

Vlada Republike Hrvatske propisom će utvrditi standarde kakvoće podzemne vode i granične vrijednosti tvari u podzemnim vodama glede sadržaja nitrata i aktivnih tvari u pesticidima, uključujući njihove relevantne metabolite, proizvode razgradnje i reakcije i granične vrijednosti:

- 1) arsena, kadmija, olova, žive, amonijaka, klora, sulfata koji se u podzemnim vodama mogu pojaviti kao rezultat prirodnih procesa i/ili ljudskih aktivnosti;
- 2) umjetno stvorenih sintetičkih tvari trikloretilena i tetrakloretilena;
- 3) pokazatelja koji ukazuju na prodor slane vode i drugih unosa.

Granične vrijednosti tvari koji se koriste za procjenu dobrog kemijskog stanja tijela podzemnih voda, određuju se osobito imajući u vidu njihov utjecaj i povezanost s površinskim vodama i izravno ovisnim kopnenim eko sustavima i močvarama te uzimajući u obzir saznanja o toksičnosti za ljude i ekološkoj toksičnosti tvari.

Granične vrijednosti tvari mogu se utvrditi za sva tijela podzemnih voda, za tijela podzemnih voda na vodnom područja ili na dijelu međunarodnog riječnog sliva koji se nalazi na državnom području Republike Hrvatske ili za određeno tijelo ili više tijela podzemnih voda.

Postupak za procjenu kemijskog stanja podzemnih voda Članak 87.

Procjenu stanja podzemnih voda obavljaju Hrvatske vode na temelju rezultata monitoringa u skladu s člankom 49. ovoga Zakona.

Dobro kemijsko stanje za jedno ili više tijela podzemnih voda može biti utvrđen ukoliko

vrijednosti utvrđene standardima kakvoće podzemnih voda i graničnim vrijednostima u skladu s člankom 86. ovoga Zakona nisu prekoračene ni na jednom mjernom mjestu i ukoliko su prekoračene pod uvjetima utvrđenim propisom iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona.

U Planu upravljanja vodnim područjem objavljuje se sažet prikaz procjene kemijskog stanja tijela podzemnih voda na vodnom području, koji posebno sadrži objašnjenje na koji način su vrijednosti standarda kakvoće i granične vrijednosti prekoračeni na pojedinim mjernim točkama, uzeti u obzir prilikom utvrđivanja konačne procjene.

Ako tijelo podzemnih voda, na kojemu su prekoračeni standardi kakvoće i granične vrijednosti, bude klasificirano kao tijelo s dobrim kemijskim stanjem u smislu stavka 3. ovoga članka, Hrvatske vode poduzet će sve potrebne mjere za zaštitu vodnog ekosustava i korištenja podzemnih voda u skladu s ovim Zakonom, ovisno o dijelu tijela podzemnih voda koje može imati jedno ili više mjesta praćenja u svezi s prekoračenim vrijednostima standarda kakvoće podzemnih voda ili graničnih vrijednosti.

Utvrđivanje značajnih i trajno rastućih trendova i određivanje polaznih točaka za promjenu trendova **Članak 88.**

Hrvatske vode obvezne su utvrditi svaki značajan i trajno rastući trend koncentracije onečišćujućih tvari, skupina onečišćujućih tvari ili pokazatelja onečišćenja u tijelima ili skupinama tijela podzemnih voda, koja su izložena riziku od onečišćenja te utvrditi polazne točke za promjenu utvrđenih trendova onečišćenja u skladu s propisom iz članka 86. ovoga Zakona.

Hrvatske vode će, kroz program mjera iz članka 63., 64. i 65. ovoga Zakona, osigurati zaustavljanje i opadanje trenda iz stavka 1. ovoga članka, koji predstavlja značajni rizik nanošenja štete vodnom ekosustavu, kopnenim ekosustavima, ljudskom zdravlju ili postojećim i budućim korištenjima voda, u cilju postupnog smanjenja onečišćenja i sprječavanja pogoršanja kakvoće podzemnih voda.

Polazna točka za promjenu trendova iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se propisom iz članka 86. ovoga Zakona, u vidu postotka od razine standarda kakvoće podzemnih voda i graničnih vrijednosti utvrđenih navedenim propisom, na temelju utvrđenog trenda i rizika za vodni okoliš, koji taj trend predstavlja.

U Planu upravljanja vodnim područjem objavljuje se sažet prikaz načina na koji je, u skladu s ovim Zakonom, utvrđen značajni i stalno rastući trend koncentracije bilo koje onečišćujuće tvari ili opadanje tog trenda i obrazloženje razloga za određivanje polazne točke za promjenu trenda.

Procjene kemijskog stanje podzemnih voda na svakom vodnom području koje posebno sadrže objašnjenja na koji način su vrijednosti standarda kakvoće i granične vrijednosti prekoračeni na pojedinim mjernim točkama, uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja konačne procjene.

Mjere za sprječavanje i ograničavanje unošenja onečišćujućih tvari u podzemne vode **Članak 89.**

Programi mjera za postizanje ciljeva sprječavanja ili ograničavanja unošenja onečišćujućih tvari u podzemne vode, utvrđeni u skladu s člankom 62. ovoga Zakona, sadrže, između ostalog, i sve mjere neophodne za sprječavanje i ograničavanje

unošenja u podzemne vode opasnih tvari u skladu s člankom 71. ovoga Zakona i onečišćujućih tvari koje se ne smatraju opasnim u skladu s člankom 72. ovoga Zakona, kako bi se spriječilo pogoršanje ili značajan trajan rast trenda koncentracija onečišćujućih tvari u podzemnim vodama.

Mjere iz stavka 1. ovoga članka i izuzeci od njihove primjene, pobliže se uređuju propisom iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona.

9. Monitoring

Monitoring na vodnom području Članak 90.

Hrvatske vode na svakom vodnom području uspostavljaju Program monitoringa stanja svih tijela površinskih i podzemnih voda u cilju dobivanja jasnog i sveobuhvatnog pregleda i praćenja stanja voda.

Monitoring ekološkog i kemijskog stanja tijela površinskih voda obavlja se na temelju plana monitoringa, koji se sastoji od nadzornog, operativnog i istraživačkog monitoringa, a monitoring količinskog i kemijskog stanja tijela podzemnih voda obavlja se na temelju plana monitoringa, koji se sastoji od nadzornog i operativnog monitoringa.

Program iz stavka 1. ovoga članka za tijela površinskih voda obuhvaća:

- 1) volumen, razinu ili protok u mjeri odgovarajućoj za ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal;
- 2) ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal.

Program iz stavka 1. ovoga članka za tijela podzemnih voda obuhvaća:

- 1) razinu u mjeri odgovarajućoj za količinsko stanje
- 2) kemijsko stanje

Program iz stavka 1. ovoga članka za zaštićena područja dopunit će se specifikacijama, sukladno posebnim propisima kojima su utvrđena zaštićena područja.

Monitoring iz stavka 2. ovoga članka obavlja se sukladno članku 49. ovoga Zakona.

Izvešće o rezultatima monitoringa iz stavka 2. ovoga članka Hrvatske vode podnose Ministarstvu, svake godine do 30. lipnja za prethodnu godinu, a Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru putem izvješća o provedbi planova upravljanja vodnim područjima iz članka 44. ovoga Zakona, svakih šest godina od njihovog donošenja.

Izvješća iz stavka 7. ovoga članka Hrvatske vode su dužne objaviti na svojoj *web* - stranici i/ili kao tiskane publikacije.

10. Iznenadna i izvanredna onečišćenja

Iznenadna onečišćenja Članak 91.

Ako je uslijed iznenadnog slučaja, kvara ili iz drugih razloga postoji opasnost onečišćenja ili je došlo do onečišćenja voda (iznenadno onečišćenje), pravna, odnosno fizička osoba u vezi sa čijim je djelovanjem ili propustom takva opasnost nastala, dužna je bez odgađanja o tome izvijestiti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje.

Svaka osoba koja primijeti da je došlo do iznenadnog onečišćenja ili da postoji opasnost

nastanka iznenadnog onečišćenja, dužna je o tome izvijestiti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje.

Državna uprava za zaštitu i spašavanje će o primljenoj obavijesti iz stavka 1. i 2. ovoga članka odmah obavijestiti najbližeg državnog vodopravnog inspektora, odnosno Hrvatske vode - nositelja provedbe Plana postupanja u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja.

Po prijemu obavijesti iz stavka 3. ovoga članka ili po saznanju za nastalo iznenadno onečišćenje iz drugih izvora, nositelji provedbe Plana postupanja u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja poduzimaju mjere predviđene Planom postupanja u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja.

Troškove poduzetih mjera snose pravne, odnosno fizičke osobe zbog čijeg je djelovanja ili propusta došlo do iznenadnog onečišćenja odnosno opasnosti za iznenadno onečišćenje.

Rješenje o obračunu i plaćanju troškova iz stavka 5. ovoga članka, donose Hrvatske vode u upravnom postupku.

Žalba protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka podnosi se Ministarstvu u roku od 8 dana od dana prijema rješenja.

Na ovrhu rješenja iz stavka 6. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva, kojima se uređuje ovrha naknade za zaštitu voda.

Izvanredna onečišćenja Članak 92.

Ako zbog smanjenog protoka ili drugih okolnosti prijeti opasnost od pogoršanja kakvoće voda u vodnom tijelu u koje se izlijevaju otpadne vode (izvanredno onečišćenje), Ministar može, na prijedlog Hrvatskih voda, privremeno zabraniti ili ograničiti ispuštanje otpadnih voda na određenom području, odnosno zabraniti ili ograničiti ispuštanje tehnoloških otpadnih voda osobama koje obavljaju određenu djelatnost.

U slučaju opasnosti od izvanrednog onečišćenja, Hrvatske vode poduzimaju mjere u skladu s Planom postupanja u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja.

Plan postupanja u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja Članak 93.

Plan postupanja u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja donosi Vlada Republike Hrvatske.

Plan iz stavka 1. ovoga članka sadrži osobito:

1. procjenu mogućnosti i stupnja ugroženosti vodnih područja od iznenadnih i izvanrednih onečišćenja (rizična područja);
2. mjere koje se poduzimaju u slučajevima izvanrednih i iznenadnih onečišćenja:
 - mjere pripravnosti za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja;
 - mjere koje se poduzimaju u slučaju neposredne prijetnje onečišćenjem;
 - mjere koje se poduzimaju u cilju stavljanja nastalog onečišćenja pod kontrolu i sprječavanja njegovog daljnjeg širenja;
 - mjere za sprječavanje, ublažavanje i uklanjanje štetnih posljedica onečišćenja;
3. nadležnosti za provedbu mjera iz stavka 2. točke 2. ovoga članka;
4. mjere koje se poduzimaju u cilju pravovremenog i potpunog informiranja javnosti;
5. mjere koje se poduzimaju u slučaju prekograničnih utjecaja na površinskim i podzemnim vodama;

6. obvezu izrade operativnih planova koje izrađuju fizičke i pravne osobe koje mogu izazvati iznenadno onečišćenje.
7. procjenu i vrednovanje drugih mogućih dugotrajnih posljedica od iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda i o vodi ovisnih ekosustava.

11. Upravljanje kakvoćom voda za ljudsku uporabu

Kakvoća površinske vode koja se može zahvaćati za piće Članak 94.

Vode koje se zahvaćaju iz površinskih voda za piće mogu se kondicionirati ako su svrstane u sljedeće tri kategorije: A1, A2 i A3 iz stavka 3. ovoga članka.

Vode iz stavka 1. ovoga članka mogu se kondicionirati ako kakvoća vode za fizikalne, kemijske i mikrobiološke pokazatelje odgovara vrijednostima utvrđenim propisom iz stavka 4. ovoga članka.

Standardni postupci za kondicioniranje vode kategorije iz stavka 1. ovoga članka u vodu za piće su:

- 1) Kategorija A1: jednostavna fizikalna obrada i dezinfekcija odnosno brzo filtriranje i dezinfekcija;
- 2) Kategorija A2, normalna fizikalna obrada, kemijska obrada i dezinfekcija, odnosno pretkloriranje, koagulacija, flokulacija, dekantiranje, filtriranje, dezinfekcija i konačno kloriranje);
- 3) Kategorija A3, intenzivna fizikalna i kemijska obrada, proširena obrada i dezinfekcija kao kloriranjem do kontrolne točke, koagulacija, flokulacija, dekantiranje, filtriranja, adsorpcija (aktivni ugljen) dezinfekcija (ozonom, konačno kloriranje).

Propisom koje donosi Ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo pobliže se utvrđuje kakvoća površinskih voda namijenjenih zahvaćanju vode za piće glede pokazatelja iz stavka 2. ovoga članka i drugih uvjeta koji se odnose na zahvaćanje i/ili crpljenje vode za piće.

Referentne mjerne metode i učestalost uzorkovanja pokazatelja Članak 95.

Za pokazatelje iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuju se referentne mjerne metode i učestalosti uzorkovanja površinske vode, koja se zahvaća za piće.

Referentne mjerne metode i učestalost uzorkovanja iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se propisom iz članka 94. stavka 4. ovoga Zakona.

Kakvoća vode za ljudsku uporabu Članak 96.

Voda namijenjena za ljudsku uporabu smatra se zdravom i čistom ukoliko:

- 1) Ne sadrži mikroorganizame i parazite te tvari koje u određenim količinama, brojevima ili koncentracijama čine potencijalnu opasnost za ljudsko zdravlje;
- 2) udovoljava minimalnim zahtjevima za mikrobiološke, kemijske i druge indikatore, te radioaktivnost.

Standarde zdravstvene ispravnosti vode za piće, utvrđuje svojim propisom ministar nadležan za zdravstvo, uz suglasnost Ministarstva , a odnose se na:

- 1) sustave javne vodoopskrbe;

- 2) vodu za piće koja se doprema cisternama;
- 3) vodu koja se stavlja u boce ili posude i namijenjena je prodaji;
- 4) vodu koja se koristi u industrijskim pogonima za proizvodnju hrane.

Propisom iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se:

- 1) monitoring kakvoće voda za ljudsku uporabu;
- 2) ograničenje uporabe i mjere u slučaju kada kakvoća voda za ljudsku uporabu ne udovoljava propisanim standardima;
- 3) odstupanja od utvrđenih vrijednosti pokazatelja kakvoće u određenom razdoblju;
- 4) osiguranja standarda kakvoće materijala koji se koriste u distribuciji javne vodoopskrbe;
- 5) obveza dostavljanja podataka dobivenih monitoringom kakvoće voda državnoj vodopravnoj inspekciji i sanitarnoj inspekciji.

12. Upravljanje kakvoćom voda za kupanje

Određivanje kupališta i monitoring voda za kupanje

Članak 97.

Nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave utvrđuje lokacije za kupanje (kupališta) i trajanje sezone za kupanje na kopnenim površinskim vodama.

Na lokacijama utvrđenim u skladu sa stavkom 1. ovoga članka obavlja se monitoring mikrobiološke kakvoće, u kopnenim površinskim vodama za kupanje, u skladu s propisom iz članka 102. ovoga Zakona.

Točke za monitoring određuju se na mjestima gdje se očekuje najveći broj kupaca ili gdje se očekuje najveće onečišćenje u skladu s utvrđenim profilom voda za kupanje.

Nadležno tijelo iz stavka 1. ovoga članka prije početka sezone kupanja utvrđuje za svako kupalište kalendar monitoringa.

Ocjena kakvoće voda za kupanje

Članak 98.

Ocjena kakvoće kopnenih površinskih voda za kupanje temelji se na podacima dobivenim monitoringom koji se obavlja u skladu s člankom 97. stavkom 2. ovoga Zakona.

Ocjenu kakvoće kopnenih površinskih voda za kupanje obavlja nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave po postupku utvrđenom propisom iz članka 102. ovoga Zakona, za svako kupalište ili za grupu kupališta koja imaju zajedničke čimbenike rizika za kakvoću kopnenih površinskih voda, na kraju svake kupališne sezone na osnovi podataka o kakvoći kopnenih površinskih voda za kupanje prikupljenih tijekom te sezone i prethodne tri sezone za kupanje.

Klasifikacija i stanje kakvoća voda za kupanje

Članak 99.

Kao rezultat obavljene ocjene kakvoće kopnenih površinskih voda za kupanje, u skladu s člankom 98. ovoga Zakona, kopnene površinske vode za kupanje klasificiraju se u skladu s kriterijima utvrđenim propisom iz članka 102. ovoga Zakona kao:

- 1) «izvrsne»
- 2) «dobre»
- 3) «zadovoljavajuće»
- 4) «nezadovoljavajuće»

Nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave obaviti će prvo klasificiranje kopnenih površinskih voda za kupanje u skladu s propisom iz stavka 1. ovoga članka.

Profil voda za kupanje Članak 100.

Profil kopnenih površinskih voda za kupanje utvrđuje nadležno tijelo lokalne samouprave u skladu s propisom iz članka 102. ovoga Zakona.

Profil kopnenih površinskih voda za kupanje iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave preispituje i ažurira u skladu s propisom iz članka 102. ovoga Zakona na osnovi podataka prikupljenih monitoringom i procjenama koje se obavljaju u skladu s ovim Zakonom.

Mjere u izvanrednim okolnostima Članak 101.

U slučaju izvanrednih okolnosti koje mogu imati štetan utjecaj na kakvoću kopnenih površinskih voda za kupanje i zdravlje kupača, nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave poduzima pravovremene i primjerene mjere koje uključuju obavješćivanje javnosti i, po potrebi, privremenu zabranu kupanja.

Uređivanje upravljanja kakvoćom voda za kupanje Članak 102.

Vlada Republike Hrvatske propisom će pobliže urediti upravljanje kakvoćom kopnenih površinskih voda za kupanje iz članaka 97. do 101. ovoga Zakona.

Podatke o kupalištima, ocjenu kakvoće kopnenih površinskih voda za kupanje, klasifikaciju, stanje i profil kopnenih površinskih voda za kupanje i podatke o slučajevima izvanrednih okolnosti, koje mogu imati utjecaja na kakvoću kopnenih površinskih voda za kupanje, nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave dostavlja Hrvatskim vodama.

Podatke iz stavka 2. ovoga članka objedinjuju Hrvatske vode i dostavljaju Ministarstvu u cilju izvještavanja.

13. Upravljanje kakvoćom voda pogodnih za život slatkovodnih riba

Određivanje salmonidnih i ciprinidnih voda Članak 103.

Vlada Republike Hrvatske propisom utvrđuje standarde kakvoće za salmonidne i ciprinidne vode.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se preporučene i obvezne vrijednosti fizikalnih i kemijskih pokazatelja, i njihova odstupanja u slučajevima:

- 1) iznimnih vremenskih ili geografskih uvjeta;
- 2) kada se vodna tijela prirodno obogaćuju nekim tvarima što ima za posljedicu povećanje propisanih vrijednosti za određene pokazatelje.

Prirodno obogaćivanje nekim tvarima iz stavka 2. točke 2. ovoga članka je proces kojim se vodno tijelo i bez ljudske aktivnosti obogaćuje nekim tvarima sadržanim u tlu.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka propisuje se način uzorkovanja, učestalost uzimanja

uzoraka i način usklađenosti kakvoće voda s propisanim pokazateljima.

Ministar uz suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo donosi odluku o određivanju područja salmonidnih i ciprinidnih voda u skladu sa standardima utvrđenim propisom iz stavka 1. ovoga članka.

Programi smanjenja onečišćenja Članak 104.

Programe smanjenja onečišćenja voda u skladu sa člankom 67. ovoga Zakona u cilju osiguranja kakvoće za vode iz članka 103. ovoga Zakona, Hrvatske vode će donijeti u roku od pet godina od određivanja salmonidnih, odnosno ciprinidnih voda.

14. Upravljanje kakvoćom voda pogodnih za školjkaše

Određivanje voda za život i rast školjkaša Članak 105.

Vlada Republike Hrvatske propisom utvrđuje standard kakvoće voda za život i rast školjkaša.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se preporučene i obvezne vrijednosti fizikalnih, kemijskih i mikrobioloških pokazatelja, najmanja učestalost uzimanja uzoraka u postupku kontrole kakvoće na utvrđenim lokacijama te drugi uvjeti.

Program smanjenja onečišćenja voda u skladu s člankom 67. ovoga Zakona, Hrvatske vode donijet će sukladno planovima upravljanja vodnim područjima.

Ministar uz suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo donosi odluku o određivanju voda pogodnih za život i rast školjkaša u skladu sa standardom utvrđenim propisom iz stavka 1. ovoga članka.

VI. UPORABA I KORIŠTENJE VODA

1. Vrste i uvjeti uporabe i korištenja voda

Vrste uporabe i korištenje voda Članak 106.

Uporabom i korištenjem voda prema ovom Zakonu smatra se:

- 1) opća uporaba voda;
- 2) zahvaćanje, crpljenje i uporaba površinskih i podzemnih, termalnih i mineralnih voda za različite namjene - opskrba vodom za piće, radi prodaje vode ili drugih proizvoda iz vode na tržištu u bocama ili drugoj ambalaži, sanitarne i tehnološke potrebe, navodnjavanje i drugo;
- 3) korištenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije i pogonske namjene;
- 4) korištenje voda pogodnih za uzgoj slatkovodnih riba;
- 5) korištenje voda za plovidbu;
- 6) korištenje voda za splavarenje, rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima;
- 7) korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama radi obavljanja ugostiteljske ili druge tržišne djelatnosti i
- 8) zahvaćanje i crpljenje mineralnih ili termalnih voda za piće, zdravstvene i

balneološke svrhe.

Plutajućim i plovećim objektima na vodama iz stavka 1. točke 7. ovoga članka, ne smatraju se uzgojne instalacije u marikulturi.

Opći uvjeti uporabe i korištenja voda Članak 107.

Svakome je dozvoljena uporaba i korištenje voda pod uvjetima i u granicama određenim ovim Zakonom.

Voda se mora upotrebljavati i koristiti racionalno i ekonomično.

Svaki korisnik vode obvezan je koristiti vodu na način i u opsegu kojima se voda čuva od rasipanja i štetnih promjena njezine kakvoće i ne onemogućuje zakonsko pravo uporabe i korištenja vode drugim osobama

2. Opća uporaba voda

Opća uporaba voda Članak 108.

Svakome je dozvoljena uporaba i korištenje voda običnim načinom, koji ne zahtijeva posebne naprave i ne isključuje druge od jednakog korištenja (opća uporaba voda).

Opća uporaba voda obuhvaća osobito:

- 1) zahvaćanje površinske i podzemne vode bez posebnih naprava, za piće, kuhanje, održavanje čistoće, sanitarne i druge potrebe u kućanstvu;
- 2) korištenje površinskih kopnenih voda za kupanje, sport i rekreaciju i druge slične namjene.

Opća uporaba voda ne obuhvaća uporabu voda za navodnjavanje i u tehnološkom postupku pri obavljanju gospodarske djelatnosti.

Slobodno korištenje voda Članak 109.

Vlasnik odnosno ovlaštenik drugog stvarnog prava na zemljištu može slobodno upotrebljavati i koristiti:

- 1) oborinske vode koje se skupljaju na njegovom zemljištu;
- 2) vode koje izviru na njegovom zemljištu, a do granice tog zemljišta ne stvaraju vodotok, to jest, ne otječu izvan granica tog zemljišta, u granicama osobnih potreba domaćinstva;
- 3) podzemne vode na njegovom zemljištu, u granicama opće uporabe voda.

Uređivanje načina uporabe i korištenja voda Članak 110.

Nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda, po potrebi donosi detaljniji propis o mjestu, načinu i opsegu opće uporabe i korištenja voda, pri čemu se osigurava ravnopravno i jednako korištenje i uporaba voda za sve, uz uvjet da opća uporaba voda ne smije biti na štetu ostalih posebnih namjena određenih ovim Zakonom.

Uporaba i korištenje voda preko granice opće uporabe voda Članak 111.

Za svaku uporabu i korištenje voda koje prelazi opseg opće uporabe voda, odnosno slobodnog korištenja voda, potrebna je vodopravna dozvola ili ugovor o koncesiji, osim kad je ovim Zakonom određeno da se voda može koristiti bez navedenih akata.

3. Ograničenje uporabe i korištenja voda

Ograničenje uporabe i korištenja voda Članak 112.

Korištenje voda može se ograničiti:

- 1) ako nastupi privremena nestašica vode u tolikom opsegu da nije moguće zadovoljiti potrebe svih korisnika na određenom području;
- 2) ako se utvrdi da su zalihe tijela podzemnih ili površinskih voda iz kojih se zahvaća voda za potrebe javne vodoopskrbe u tolikoj mjeri smanjene da nema mogućnosti za njihovo daljnje zahvaćanje ili da postoji opasnost od njihovog potpunog iscrpljivanja
- 3) ako je zbog postojećeg zahvaćanja vode ili drugog načina korištenja, pogoršan kemijsko stanje vodnog tijela ili bi moglo nastupiti njegovo pogoršanje;
- 4) ako je zbog smanjenja razine tijela podzemne vode došlo do ugrožavanja vodnog i šumskog ekosustava.

Odluku o ograničenju uporabe i korištenja voda iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda.

U slučaju ograničenja iz stavka 1. ovoga članka na području više županija na kojima je isto vodoopskrbno područje, odluku donosi Ministar.

Vode pronađene tijekom iskopa Članak 113.

Pravna ili fizička osoba koja prilikom rudarskih radova, iskopa tunela i drugih iskopa i bušenja tla naiđe na podzemne vode (izvorišta, tekuće i stajaće vode), obvezna je o tome odmah, a najkasnije u roku od 48 sati od pronalaženja vode, obavijestiti Ministarstvo i Hrvatske vode.

Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obvezna je:

- 1) ovlašteniku Hrvatskih voda dopustiti uzimanje podataka i obavljanje potrebnih ispitivanja u cilju utvrđivanja ležišta, količina i kakvoće voda;
- 2) poduzeti potrebne mjere po nalogu državnog vodopravnog inspektora.

4. Renta za korištenje umjetnih vodnih tijela

Renta za korištenje akumulacija i retencija Članak 114.

Jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalazi akumulacija ili retencija čijim korištenjem pravne ili fizičke osobe na području drugog grada ili općine ostvaruju korist ima pravo na naknadu u vidu rente.

Rentu iz stavka 1. ovoga članka plaća jedinica lokalne samouprave na čijem se području ostvaruje korist od akumulacije ili retencije.

Iznos rente iz stavka 1. ovoga članka sporazumno utvrđuju gradovi, odnosno općine iz stavka 1. ovoga članka u visini neostvarenog dijela poreza na dohodak i iznosa prireza od zemljišta koje se nalazi pod akumulacijom odnosno retencijom.

Visina rente Članak 115.

Iznos rente iz članka 114. ovoga Zakona utvrđuje se prema podacima o površini i kulturi zemljišta iz katastra zemljišta u vremenu prije nastanka akumulacije odnosno retencije.

Ako katastar iz stavka 1. ovoga članka ne raspolaže tim podacima, iznos naknade utvrđuje se na temelju usporedbe s odgovarajućim zemljištem u okolici akumulacije, odnosno retencije.

U slučaju izostanka sporazuma iz članka 114. stavka 3. ovoga Zakona, iznos rente utvrđuje arbitražna komisija koju imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministra.

Posebna naknada Članak 116.

Jedinica lokalne samouprave koja je prema odredbi članka 114. ovoga Zakona, obvezna plaćati rentu, ima pravo rasporediti i naplatiti utvrđeni iznos rente iz članka 115. ovoga Zakona, uvođenjem posebne naknade od pravnih i fizičkih osoba koje ostvaruju neposrednu korist od predmetne akumulacije odnosno retencije.

Ovaj članak ne odnosi se na akumulacije čija se voda prvenstveno koristi za proizvodnju električne energije.

Vlada Republike Hrvatske donijet će propis kojim će bliže urediti osnove i način utvrđivanja visine rente i rokove za njeno plaćanje, postupak i način uvođenja posebne naknade, osnove za uvođenje pojedinačnih obveza plaćanja posebne naknade i način prikupljanja sredstava te naknade.

5. Javna vodoopskrba

Red prvenstva Članak 117.

Uporaba vode za vodoopskrbu stanovništva vodom za piće i sanitarne potrebe, za potrebe protupožarne zaštite i obrane ima prednost u odnosu na uporabu i korištenje voda za ostale namjene.

Ovisno o specifičnim potrebama i uvjetima, na pojedinim dijelovima vodnog područja može se odrediti red prvenstva uporabe i korištenja voda uz obvezno davanje prvenstva namjenama iz stavka 1. ovoga članka.

Odluku o redu prvenstva iz stavka 2. ovoga članka donosi županijska skupština uz suglasnost Ministarstva.

Ako se dio vodnog područja iz stavka 2. ovoga članka nalazi na području više županija odluku iz stavka 3. ovoga članka donose skupštine tih županija sporazumno uz suglasnost Ministarstva, a ako ne postignu sporazum, odluku donosi Ministarstvo.

Opseg korištenja prava prvenstva Članak 118.

Prvenstvo u korištenju voda iz izvorišta i drugih ležišta za namjene iz članka 117. ovoga Zakona u opsegu koji odgovara njegovim potrebama ima vodoopskrbno područje na kojem se nalazi izvorište odnosno druga ležišta.

Ako se ne postigne sporazum o pravu korištenja voda iz stavka 1. ovoga članka, o zahtjevu druge jedinice lokalne samouprave odlučuje Ministarstvo.

Djelatnost javne vodoopskrbe Članak 119.

Djelatnost javne vodoopskrbe prema ovom Zakonu su poslovi zahvaćanja podzemnih i površinskih voda za piće i druge potrebe, kondicioniranje i dovođenje vode do mjesta potrošnje i raspodjela korisnicima na uslužnom području, koje se utvrđuje propisom iz članka 235. stavka 1. ovoga Zakona.

Uslužno područje obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe je područje više jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave na kojem postoji potreba od minimalno 2 milijuna m³ vode godišnje.

Djelatnost javne vodoopskrbe obavljaju komunalne vodne organizacije u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

Djelatnost javne vodoopskrbe obavlja se putem komunalnih vodnih građevina i uređaja za obavljanje komunalne djelatnosti iz članka 22. stavka 1. točke 2. i 3. podtočke 3.1. ovoga Zakona.

Vodoistražni radovi Članak 120.

Uporaba i korištenje voda iz tijela podzemnih voda, osim voda koje se koriste na način propisan člankom 108. i 109. ovoga Zakona, može se odobriti samo ako su prethodno obavljani vodoistražni radovi.

Vodoistražnim radovima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se radovi i ispitivanja u cilju utvrđivanja postojanja, rasprostranjenosti, količine, kakvoće i pokretljivosti podzemnih voda na određenom području.

Svaka bušotina koja se izvodi bilo za potrebe korištenja voda ili za vodoistražne radove mora se izvesti na način da se ne promijeni postojeća kakvoća voda u pojedinim, međusobno nepropusnim slojem tla odvojenim vodonosnim slojevima, njihovim miješanjem ili ispuštanjem u njih voda s površine ili površinskog propusnog tla.

Nakon napuštanja bušotine korisnik je dužan zapuniti bušotinu na način da se uspostavi prvobitno stanje (obnovi nepropusnost u punoj visini nepropusnih slojeva).

Za provedbu vodoistražnih radova iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode izdaju vodopravne uvjete iz članka 172. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona i vodopravnu potvrdu iz članka 177. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

Vodoopskrba iz građevina izvan sustava javne vodoopskrbe Članak 121.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave Odlukom propisuje:

- 1) način održavanja građevina, te osiguranje odgovarajuće kakvoće i dovoljne količine voda i uvjete korištenja javnih zdenaca, javnih crpki i drugih sličnih građevina, koji nisu uključeni u sustav javne vodoopskrbe;
- 2) uvjete korištenja voda iz članka 108. ovoga Zakona.

Stalni pregled vode i očevidnik o količinama zahvaćene vode Članak 122.

Komunalne vodne organizacije dužne su osigurati stalni i sustavni pregled vode i poduzimati mjere za osiguranje zdravstvene ispravnosti vode za piće i tehničku ispravnost uređaja i podatke o tome dostavljati državnoj vodopravnoj inspekciji i sanitarnoj inspekciji.

Opseg i način pregleda vode za piće i uređaja iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar za zdravstvo.

Pravne i fizičke osobe koje zahvaćaju i crpe vode osim voda iz članka 108. i 109. ovoga Zakona, obvezne su voditi očevidnik o količinama zahvaćene vode i o tome dostavljati podatke Ministarstvu i Hrvatskim vodama.

Propis o sadržaju i načinu vođenja očevidnika i dostavljanju podataka iz stavka 3. ovoga članka donosi Ministar.

Zahvaćanje voda za piće Članak 123.

Radi osiguranja prvenstva u korištenju voda za vodoopskrbu Hrvatske vode će posebno identificirati na svakom vodnom području:

- 1) sve vode namijenjene ljudskoj potrošnji koje osiguravaju u prosjeku više od 10 m³ vode na dan ili opskrbljuje više od 50 ljudi i
- 2) sva vodna tijela rezervirana za te namjene u budućnosti.

Na tijelima površinskih voda iz kojih se osigurava zahvaćanje više od 100 m³ dnevno, obavlja se monitoring njihovog stanja.

Monitoring iz stavka 2. ovoga članka obuhvaća:

- 1) prethodno utvrđivanje pokazatelja kakvoće za klasifikaciju ekološkog stanja;
- 2) definiranje normativa za klasifikaciju ekološkog i kemijskog stanja;
- 3) monitoring ekološkog i kemijskog stanja;
- 4) klasifikaciju i prikaz ekološkog stanja.

Monitoring iz stavka 3. ovoga članka uređuje se propisom Vlade Republike Hrvatske.

6. Zaštita izvorišta i zone sanitarne zaštite

Zone sanitarne zaštite Članak 124.

Voda u vodnim tijelima iz članka 123. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona mora biti takve kakvoće da se poslije njenog kondicioniranja može osigurati kakvoća vode za ljudsku uporabu u skladu s člancima 94. i 96. ovoga Zakona.

U cilju zaštite vodnih tijela i izbjegavanja pogoršanja njihove kakvoće da bi se smanjila razina potrebnog kondicioniranja, Odlukom se određuju zone sanitarne zaštite.

Propisom se, na osnovi prethodno provedenih vodoistražnih radova, uređuju pitanja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, a osobito:

- 1) veličina i granice zona sanitarne zaštite;
- 2) sanitarni i drugi uvjeti održavanja;
- 3) mjere zaštite;
- 4) izvori i načini financiranja održavanja i provedbe mjera zaštite;
- 5) kazne za povredu odredaba tog propisa;
- 6) mjere ukidanja ili ograničenja poljoprivredne djelatnosti, koje se provode uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poljoprivredu;
- 7) rokove donošenja odluka o zonama sanitarne zaštite.

Propis iz stavka 3. ovoga članka donosi Ministar.

Donošenje Odluke o zonama sanitarne zaštite

Članak 125.

Odluku o zonama sanitarne zaštite iz članka 124. stavka 2. ovoga Zakona, na prijedlog Hrvatskih voda donosi:

- 1) predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, ako je zona na području jedinice lokalne samouprave,
- 2) predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, ako se zona prostire na području više jedinica lokalne samouprave u sastavu iste županije,
- 3) sporazumno predstavnička tijela jedinica područne (regionalne) samouprave, ako se zona nalazi na području jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave.

Ako tijela iz stavka 1. ovoga članka u roku od 3 mjeseca od dostavljanja prijedloga Hrvatskih voda ne donesu odluku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite, istu će donijeti Ministar i ona će ostati na snazi do donošenja odluke tijela iz stavka 1. ovoga članka.

Zone sanitarne zaštite utvrđene odlukom iz stavka 1. ovoga članka i prostor rezerviran za zone sanitarne zaštite za koje nije donesena odluka, moraju se uvrstiti u dokumente prostornog uređenja prostora na kojem se te zone prostiru.

Povećana ulaganja u zonama sanitarne zaštite

Članak 126.

Kada su, u cilju zaštite izvorišta u zonama sanitarne zaštite, potrebna posebna povećana ulaganja u komunalne vodne građevine sustava javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda, potrebna sredstva za takva ulaganja osiguravaju se u proračunima jedinica lokalne samouprave na čijem se području koristi voda iz toga izvorišta, razmjerno količini vode koja se isporučuje na području svake navedene jedinice lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo, u cilju podmirenja troškova navedenih ulaganja, koristiti naknadu za razvoj, koja se može uvesti na vodoopskrbnom području i plaćaju je korisnici u cijeni isporučene vode.

Kada odluku o zonama sanitarne zaštite u skladu s člankom 125. stavkom 1. točkama 2. i 3. ovoga Zakona donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, ono može donijeti i odluku o uvođenju naknade iz stavka 2. ovoga članka, a sredstva od te naknade smatraju se namjenskim prihodom proračuna jedinica lokalne samouprave.

Odluka o uvođenju naknade iz stavka 2. ovoga članka neće se primjenjivati na području one jedinice lokalne samouprave koja potrebna sredstva za povećana ulaganja osigura u svom proračunu iz drugih izvora.

7. Korištenje voda za navodnjavanje

Uvjeti za korištenje voda Članak 127.

Zahvaćanje i korištenje voda iz vodotoka i drugih tijela površinskih i podzemnih voda i prikupljanje oborinskih voda za navodnjavanje poljoprivrednog i drugog zemljišta obavlja se na način i pod uvjetima određenim ugovorom o koncesiji, odnosno izdanoj vodopravnoj dozvoli.

Organizacija i rad udruženja korisnika voda Članak 128.

U svrhu građenja i korištenja sustava za navodnjavanje od interesa za više vlasnika ili korisnika zemljišta mogu se osnivati zadruge ili udruge korisnika voda u skladu s posebnim propisima.

U svrhu dovođenja voda za navodnjavanje u melioracijski sustav, mogu se ustanovljavati služnosti.

Ako zainteresirane stranke ne postignu sporazum o ustanovljavanju služnosti, o ustanovljavanju služnosti i visini naknade, odlučuje ured državne uprave u županiji, odnosno ured Grada Zagreba nadležan za imovinsko - pravne poslove.

Na ustanovljavanje služnosti odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o izvlaštenju o postupku i naknadi za nepotpuno izvlaštenje.

Bliže propise o upravljanju, tehničkim i drugim uvjetima uređenja sustava za navodnjavanje, obvezi izvještavanja o stanju i korištenju sustava, osnovama za utvrđivanje troškova održavanja sustava i načinu rasporeda tih troškova na korisnike donosi Ministar.

Udruženja korisnika voda upravljaju sustavom za navodnjavanje na način utvrđen ovim Zakonom i propisom iz stavka 5. ovog Zakona.

Odnosi između korisnika iz stavka 1. ovoga članka i jedinice područne (regionalne) samouprave se uređuju ugovorom vezano za upravljanje vodnim građevina iz članka 24. stavak 5. ovoga Zakona.

8. Korištenje vodnih snaga

Pravo korištenja vodnih snaga Članak 129.

Pravo korištenja vodnih snaga za pogon uređaja koji se pokreću snagom vode, uključujući i uređaje za proizvodnju električne energije, stječe se na osnovi ugovora o koncesiji.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pravo korištenja vodnih snaga za pogon uređaja koji se pokreću snagom vode, uključujući i uređaje za proizvodnju električne energije, u granicama osobnih potreba domaćinstva, stječe se na osnovi vodopravne dozvole.

Pri odlučivanju o dodjeli prava korištenja vodnih snaga polazi se od načela većeg javnog interesa (poboljšanje općeg standarda ljudi, zaštita okoliša, zaštita prirode, zaštita zdravlja i drugo) racionalnijeg korištenja vodnih snaga.

**Mjerne jedinice za korištenje vodnih snaga
Članak 130.**

Mjerna jedinica za količinu vode iz članka 129. stavka 1. ovoga Zakona je m³.

Mjerna jedinica za pokretačku snagu vode iz članka 129. stavka 1. ovoga Zakona je kW.

**Uvjeti za projektiranje i izvedbu
Članak 131.**

Vodne građevine i uređaji za korištenje vodnih snaga moraju biti projektirani i izvedeni tako da:

- 1) omogućavaju vraćanje voda u vodotoke i druga vodna tijela;
- 2) ne smanjuju postojeći opseg korištenja voda za vodoopskrbu, navodnjavanje i druge namjene ili ne sprječavaju korištenje voda za druge namjene u skladu s ovim Zakonom i planom utvrđene namjene;
- 3) ne smanjuju stupanj zaštite od štetnog djelovanja voda i ne otežavaju provedbu mjera takve zaštite;
- 4) ne pogoršavaju zdravstvene prilike i ne utječu negativno na stanje voda;
- 5) ne ugrožavaju život i zdravlje ljudi, ne uzrokuju štetu na vodama i vodnom okolišu, na drugim sastavnicama okoliša, na okolišu u cjelini, na imovini i na zakonu utemeljenim interesima drugih osoba;
- 6) ne otežavaju pješački, cestovni i željeznički promet te plovidbu na unutarnjim vodnim putovima.

**Osiguranje višenamjenskog korištenja akumulacija
Članak 132.**

Akumulacije za korištenje vodnih snaga, projektiraju se i grade tako da se osigura njihovo korištenje za zaštitu od štetnog djelovanja voda, a može se osigurati i za druge namjene (vodoopskrbu, navodnjavanje i dr.).

Višenamjenska uporaba akumulacija iz stavka 1. ovoga članka osigurava se sukladno ugovoru o koncesiji, vodopravnim uvjetima i lokacijskoj dozvoli.

Ugovorom koji zaključuju investitori građenja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se obveza snošenja odgovarajućeg dijela troškova građenja i sudjelovanje u održavanju akumulacije i njenog okoliša tijekom korištenja istih.

9. Održavanje vodnog režima eksploatacijom mineralnih sirovina

**Uvjeti za eksploataciju mineralnih sirovina
Članak 133.**

Pijesak i šljunak iz obnovljivih ležišta u području značajnom za održavanje vodnog režima mogu se eksploatirati samo na temelju ugovora o koncesiji.

Područja značajna za održavanje vodnog režima iz stavka 1. ovoga članka su:

- 1) vodotoci i druga tijela površinskih voda;
- 2) uređeno i neuređeno inundacijsko područje.

Za eksploataciju pijeska i šljunka iz neobnovljivih ležišta i za vađenje kamena na području iz stavka 2. ovoga članka i u zonama sanitarne zaštite, pored uvjeta propisanih propisima o rudarstvu, potrebna je i vodopravna dozvola.

Uporaba izvađenog šljunka i pijeska Članak 134.

Šljunak i pijesak izvađen tijekom radova uređenja voda i radova održavanja unutarnjih plovinih putova, akvatorija luka i pristaništa unutarnje plovidbe te objekata sigurnosti unutarnje plovidbe može se ugraditi u javne građevine od interesa za Republiku Hrvatsku ili prodati na tržištu.

Vlada Republike Hrvatske utvrđuje Odlukom javne građevine od interesa za Republiku Hrvatsku iz stavka 1. ovoga članka.

Ministarstvo će temeljem Odluke iz stavka 2. ovoga članka izdati odobrenje Hrvatskim vodama da se izvađeni šljunak i pijesak iz stavka 1. ovoga članka ugradi u javne građevine od interesa za Republiku Hrvatsku iz stavka 2. ovoga članka.

Ministarstvo će izdati odobrenje Hrvatskim vodama da pijesak i šljunak iz stavka 1. ovoga članka, koji nije ugrađen u javne građevine od interesa za Republiku Hrvatsku prodaju na tržištu putem javnog nadmetanja.

Ministarstvo je u odobrenjima iz stavaka 3. i 4. ovoga članka dužno navesti i točne količine pijeska i šljunka.

Hrvatske vode su dužne dostaviti izvješće Vladi Republike Hrvatske o količinama koje su ugrađene u javne građevine, odnosno prodane na tržištu prema odredbama stavaka 2. i 4. ovoga članka.

Sredstva ostvarena prodajom šljunka i pijeska iz stavka 4. ovoga članka prihod su Državnog proračuna.

Obveza vođenja očevidnika o eksploataciji mineralnih sirovina Članak 135.

Pravne ili fizičke osobe koje na području iz članka 133. ovoga Zakona eksploatiraju pijesak, šljunak, obvezne su voditi očevidnik o količini izvađenih tvari i podatke o tome tromjesečno dostavljati Ministarstvu i Hrvatskim vodama radi kontrole izvađenih količina.

Ministarstvo je dužno dostaviti izvješće o količinama izvađenih tvari iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu financija.

Sadržaj i način vođenja očevidnika i način dostavljanja podataka iz stavka 1. ovoga članka propisuje Ministar.

Obveza naknade štete Članak 136.

Pravna, odnosno fizička osoba koja na području iz članka 133. ovoga Zakona eksploatira pijesak i šljunak bez ugovora o koncesiji ili bez akata propisanih posebnim propisima o rudarstvu i vodopravne dozvole dužna je naknaditi tako počinjenu štetu prema odluci o visini naknade za izvađeni šljunak i pijesak koju donosi Upravno vijeće Hrvatskih voda uz suglasnost Ministarstva.

Hrvatske vode obvezne su nakon utvrđivanja radnji iz stavka 1. ovoga članka o tome obavijestiti državnu vodopravnu inspekciju i rudarsku inspekciju u slučaju protupravnog otuđenja šljunka i pijeska i drugoga materijala (glina, zemlje, kamena i dr.).

Rješenje o naknadi štete iz stavka 1. ovoga članka donose Hrvatske vode u upravnom postupku.

Protiv toga rješenja dopuštena je žalba Ministarstvu. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Ovrha rješenja provodi se prema odredbama zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva koje se odnose na ovrhu naknade na šljunak i pijesak.

Naplaćeni iznos naknade štete iz stavka 2. ovoga članka prihod je Državnog proračuna i koristi se za saniranje stanja nastalog štetnom radnjom.

Eksploatacijsko polje Članak 137.

Ugovorom o koncesiji iz članka 133. stavka 1. odnosno vodopravnom dozvolom iz članka 133. stavka 3. ovoga Zakona osobito se određuje eksploatacijsko polje, količina i uvjeti eksploatacije pijeska, šljunka i kamena koji se može izvaditi i obaveza uređenja eksploatacijskog polja po završetku vađenja.

Eksploatacijsko polje je omeđeni prostor, dužinom, širinom i dubinom, na površini zemlje ili pod vodom na kojem se mogu vaditi pijesak i šljunak.

VII. RIZICI OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA

Upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda Članak 138.

Upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda obuhvaća uređenje vodotoka i drugih površinskih kopnenih voda na vodnom području, procjenu i upravljanje rizicima od poplava uključujući mjere za obranu od poplava, obranu od leda na vodotocima, zaštitu od erozija i bujica, mjere za otklanjanje posljedica takvih djelovanja, osnovnu melioracijsku odvodnju i mjere kojima se ograničavaju prava vlasnika i korisnika zemljišta.

1. Uređenje vodotoka i drugih površinskih kopnenih voda na vodnom području

Mjere za uređenje Članak 139.

Uređenjem vodotoka i drugih površinskih kopnenih voda na vodnom području, u cilju sprječavanja poplava, prema ovom Zakonu smatra se:

- 1) održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, vodnih građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju kao i održavanje građevina za sprječavanje i otklanjanje erozija i djelovanja bujica;
- 2) održavanje vodotoka i vodnog dobra i drugi radovi kojima se omogućuje kontrolirani i neškodljivi protok voda i njihovo namjensko korištenje.

Kada se radovi uređenja vodotoka i drugih površinskih kopnenih voda izvode u području koje je posebnim zakonom određeno kao ekološki značajno odnosno zaštićeno područje, interes zaštite života i zdravlja ljudi te njihove imovine od poplave, bujica i leda, odnosno od onečišćenja voda, prevladavajući je javni interes u odnosu na očuvanje biološke i

krajobrazne raznolikosti i zaštitu prirodnih vrijednosti.

Iznimno, kada se radovi uređenja iz stavka 1. ovoga članka izvode u ekološki značajnom području Europske unije Natura 2000, prevladavajući javni interes iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje Vlada Republike Hrvatske Planom upravljanja vodnim područjem iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona.

Radovi održavanja Članak 140.

Radovima održavanja vodotoka i drugih voda, vodnog dobra i vodnih građevina iz članka 139. ovoga Zakona smatraju se osobito:

- 1) održavanje prirodnih i umjetnih vodotoka i drugih voda:
 - a) čišćenje i uklanjanje nanosa;
 - b) zemljani i slični radovi uređenja i održavanja obala;
 - c) zemljani radovi u inundacijskom području manjeg opsega;
 - d) krčenje i košenje raslinja;
 - e) održavanje propusnosti propusta i prijelaza preko vodotoka;
- 2) održavanje regulacijskih i drugih vodnih građevina:
 - a) manji popravci na kruni i pokosima nasipa;
 - b) krčenje, košnja i radovi na vegetativnoj zaštiti vodnih građevina;
 - c) manji popravci oštećenih dijelova vodnih građevina;
- 3) održavanje melioracijskih građevina za odvodnju:
 - a) čišćenje, tehničko i vegetativno održavanje vodnih građevina i pojasa uz vodne građevine;
 - b) zemljani radovi na manjim izmjenama na kanalskoj mreži;
 - c) održavanje izljeva ispusta drenažnih cijevi;
 - d) održavanje objekata za sprječavanje i otklanjanje erozija i sprječavanje djelovanja bujica.

Radovima u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se i zaštitne mjere uzgoja i sječe drveća i drugog raslinja.

Zaštitne mjere uzgoja i sječe drveća i drugog raslinja iz stavka 2. ovoga članka provode se prema programu Hrvatskih voda, u skladu s propisom koji donosi Ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove šumarstva i ministra nadležnog za poslove zaštite prirode.

Radovi iz stavka 1. ovoga članka izvode se prema godišnjem programu Hrvatskih voda iz članka 26. stavka 6. ovoga Zakona.

Radovi održavanja vodotoka i drugih voda, vodnog dobra i vodnih građevina smatraju se jednostavnim radovima u smislu posebnog propisa koji uređuje jednostavne građevine i radove.

Za radove iz stavka 5. ovoga članka Hrvatske vode su obvezne prethodno izraditi elaborat o radovima održavanja koji osobito sadrži: podatke o lokacijama izvođenja radova, troškovnik radova s procijenjenim količinama iz pojedinih stavki te procjenu količina nanosa.

Na temelju elaborata iz stavka 6. ovoga članka, Hrvatske vode su dužne provoditi nadzor nad izvođenjem radova održavanja iz stavka 5. ovoga članka te voditi evidenciju o količinama materijala izvađenog tijekom izvođenja radova iz stavka 5. ovoga članka i na zahtjev državne vodopravne inspekcije dati na uvid podatke koji se vode u evidenciji.

Inundacijsko područje Članak 141.

U svrhu provedbe aktivnosti i mjera iz članka 139. ovoga Zakona, na vodotocima i drugim površinskim kopnenim vodama utvrđuje se inundacijsko područje.

U inundacijskom području iz stavka 1. ovoga članka zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj rizika od štetnog djelovanja voda.

Uređeno i neuređeno inundacijsko područje Članak 142.

Uređeno inundacijsko područje čini zemljište između korita voda i vanjskog ruba pripadajućih mu regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, uključujući i pojas zemljišta potreban za njihovo redovno održavanje.

Neuređeno inundacijsko područje čine:

- 1) zemljište uz vodotoke, koje je planom upravljanja vodnim područjem ili dokumentom o uređenju prostora rezervirano za građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina;
- 2) prirodne i umjetne akumulacije i retencije u granicama utvrđenim Planom upravljanja vodnim područjem ili dokumentom o uređenju prostora.

Vanjsku granicu uređenog i neuređenog inundacijskog područja utvrđuje Ministarstvo na prijedlog Hrvatskih voda. Granice inundacijskog područja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ucrtavaju se u katastarske planove i planove prostornog uređenja.

2. Procjena i upravljanje rizicima od poplava

Teritorijalna nadležnost za procjenu i upravljanje rizicima od poplava Članak 143.

Procjena i upravljanje rizicima od poplava na vodnom području iz članka 146. stavka 1. ovoga Zakona, obavljaju Hrvatske vode.

Preliminarna procjena rizika od poplava Članak 144.

Preliminarna procjena rizika od poplava priprema za svako vodno područje, a po potrebi se može pripremiti za dijelove vodnog područja i podslivove, na osnovi raspoloživih podataka i dokumentacije, posebno uzimajući u obzir utjecaj klimatskih promjena na pojavu poplava

Procjena iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

- 1) zemljovide vodnog područja u odgovarajućem mjerilu, s unesenim granicama vodnih područja podslivova i po potrebi, priobalnih područja s prikazom topografije i korištenja zemljišta;
- 2) opis poplava iz prošlosti koje su imale značajne štetne učinke na zdravlje ljudi, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarsku aktivnost i vjerojatnost pojave sličnih događaja u budućnosti, koji bi mogle dovesti do sličnih štetnih posljedica;
- 3) procjenu potencijalnih štetnih posljedica budućih poplava za zdravlje ljudi, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir, što je više moguće, topografske, općenite hidrološke i geomorfološke značajke i položaj vodotoka, uključujući poplavna područja i, uključujući poplavna područja kao prirodna retencijska područja, djelotvornost postojeće infrastrukture za obranu od poplava,

položaj naseljenih područja, položaj industrijskih zona, planove dugoročnog razvoja, uzimajući u obzir i klimatske promjene na pojavu poplava.

Karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava Članak 145.

Karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava pripremaju Hrvatske vode za vodno područje, i po potrebi za dijelove vodnog područja i podslivove.

Karte opasnosti od poplava (zemljovidi) sadrže prikaz mogućnosti razvoja određenih poplavnih scenarija.

Karte rizika od poplava sadrže prikaz mogućih štetnih posljedica razvoja scenarija prikazanih u zemljovidima iz stavka 2. ovoga članka.

Rok za izradu zemljovida iz stavka 1. ovoga članka je 6 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Planovi upravljanja rizicima od poplava Članak 146.

Planovi upravljanja rizicima od poplava, donose se za vodno područje i po potrebi za dijelove vodnog područja i podslivove, na osnovi karata iz članka 145. stavka 1. ovoga Zakona.

Planovi iz stavka 1. ovoga članka sadrže:

- 1) ciljeve za upravljanje rizicima od poplava;
- 2) mjere za ostvarenje tih ciljeva, uključujući preventivne mjere;
- 3) zaštitu, pripravnost, prognozu poplava; i
- 4) sustave za obavještanje i upozoravanje.

Rok za donošenje planova upravljanja poplavnim rizicima iz stavka 1. ovoga članka je 8 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uređivanje postupka procjene i upravljanja rizicima od poplave Članak 147.

Priprema i sadržaj dokumenta o preliminarnoj procjeni rizika od poplava, detaljan sadržaj i izgled karata opasnosti od poplava i rizika od poplava, detaljan sadržaj planova upravljanja rizicima od poplava i druga pitanja od značaja za procjenu i upravljanje poplavnim rizicima uređuju se propisom kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske.

3. Obrana od poplava

Obrana od poplava na vodnom području Članak 148.

Obrana od poplava na vodnom području može biti preventivna, redovna i izvanredna. Preventivnu obranu od poplava čine poslovi i mjere održavanja vodotoka, vodnoga dobra, regulacijskih i zaštitnih građevina i građevina osnovne melioracijske odvodnje u svrhu neškodljivog protoka voda.

Redovna, odnosno izvanredna obrana od poplava proglašava se kada vodostaj dostigne visinu određenu Planom obrane od poplava, uz očekivanje njegovog daljnjeg porasta.

Poslovi obrane od poplava, obrane od leda i zaštita od erozija i bujica hitna su služba.

Nositelj redovne i izvanredne obrane od poplava usklađuje svoje aktivnosti sa Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Ravnateljstvom policije, Hrvatskom vojskom, nadležnim medicinskim službama, i drugim hitnim službama te pravnim osobama koje sukladno posebnim propisima upravljaju prometnicama.

Obavljanje poslova i mjera preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava, Hrvatske vode - na odnosnom certifikacijskom području iz članka 283. stavka 2. ovoga Zakona povjeravaju pravnoj osobi kojoj je izdano certifikacijsko rješenje iz članka 282. stavka 3. ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Plan obrane od poplava na vodnom području Članak 149.

U skladu s Planom upravljanja rizicima od poplava, a u cilju provedbe obrane od poplava na vodnom području, donosi se Plan obrane od poplava.

Plan obrane od poplava na vodnom području sadrži osobito:

- 1) mjere koje Hrvatske vode moraju poduzeti u cilju pripreme za obranu od poplava prije ili u slučaju opasnosti od poplave;
- 2) vodostaj pri kojem na pojedinim sektorima počinje redovna, odnosno izvanredna obrana od poplava;
- 3) mjere koje se poduzimaju u cilju sprečavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica poplava;
- 4) odredbe o opremi i materijalu koje Hrvatske vode moraju osigurati;
- 5) naziv pravnih osoba s kojima Hrvatske vode imaju ugovore za provedbu obrane od poplave;
- 6) imena i podatke, dužnosti, odgovornosti i ovlaštenja osoba odgovornih za poduzimanje određenih radnji u vezi s obranom od poplava;
- 7) način i učestalost obavještanja nadležnih tijela i javnosti od strane Hrvatskih voda o pojavama i mjerama u tijeku redovne obrane od poplave;
- 8) obveze Hrvatskih voda, koje se odnose na suradnju s nadležnim državnim tijelima, a osobito Državnim hidrometeorološkim zavodom;
- 9) obveza civilnog sudjelovanja u obrani od poplava.

Plan obrane od poplava na vodnom području donose Hrvatske vode koji mora biti usuglašen s Državnim planom obrane od poplava.

Državni plan obrane od poplava Članak 150.

Vlada Republike Hrvatske donosi Državni plan obrane od poplava.

Državni plan obrane od poplava sadrži osobito:

- 1) nadležnost i obveze državnih tijela i Hrvatskih voda za poduzimanje pripremniha mjera za slučaj izvanredne obrane od poplave;
- 2) nadležnost i obveze državnih tijela i Hrvatskih voda za poduzimanje mjera kada se očekuje pojava vodostaja pri kojem se proglašava izvanredna obrana od poplava;
- 3) nadležnost za proglašenje izvanrednog stanja na:
 - a) vodnim građevinama;
 - b) branjenom području;
- 4) nadležnost i obveze u pogledu obrane od leda;
- 5) nadležnost i obveze u pogledu obavještanja i informiranja o pojavama i mjerama tijekom izvanredne obrane od poplava;
- 6) mjere i nadležnosti koje se poduzimaju u okviru međunarodne suradnje na obrani

- od poplava na međunarodnim slivovima;
7) priložene planove obrane od poplava na vodnim područjima.

Nadzor nad provedbom Državnog plana obrane od poplave obavlja Ministarstvo.

Zabrana prometovanja Članak 151.

U slučaju opasnosti od poplave Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa, može na ugroženom području privremeno ograničiti, odnosno zabraniti cestovni, željeznički odnosno riječni promet.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je potrebno žurno postupiti zbog neposredne ugroženosti od poplava, akt o zabrani prometa može donijeti nadležni rukovoditelj obrane od poplave.

4. Obrana od leda

Mjere obrana od leda Članak 152.

Ako zbog stvaranja i nagomilavanja leda nastaju pregrade koje mogu prouzročiti poplavu ili ako bi zbog stvaranja i pokretanja leda moglo doći do oštećenja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, mostova i drugih stalnih ili plovnih objekata na vodotoku, moraju se poduzeti mjere utvrđene planom obrane od poplava na vodnom području.

Mjere za obranu od leda u cilju zaštite mostova plovnih i drugih objekata koji su u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba, poduzimaju te osobe.

U slučaju opasnosti iz stavka 1. ovoga članka Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa, može privremeno ograničiti odnosno zabraniti plovidbu na unutarnjim plovnim putovima.

Plan obrane od poplava iz članka 149. ovoga Zakona, a po potrebi i Državni plan obrane od poplava iz članka 150. ovoga Zakona, sadrže i mjere za obranu od leda.

5. Upravljanje akumulacijama i retencijama

Obveze pravnih i fizičkih osoba Članak 153.

Pravne i fizičke osobe koje upravljaju akumulacijama i retencijama su u obvezi koristiti ih na način kojim se osigurava prihvaćanje poplavnog vala.

Veličina zapremine, odnosno razina slobodnog prostora u akumulacijama i retencijama koja se mora održavati u pojedinim godišnjim razdobljima i uvjeti ispuštanja voda, određuju se vodopravnom dozvolom.

Vlasnici i korisnici brana na akumulacijama ili retencijama su u obvezi obavljati stalno promatranje sigurnosti brana u skladu s posebnim propisom koji donosi Ministar nadležan za graditeljstvo uz suglasnost Ministra.

6. Zaštita od erozija i bujica

Erozijsko područje i bujični tokovi Članak 154.

Područje ugroženo od erozija (erozijsko područje) je područje na kojem zbog djelovanja površinskih ili podzemnih voda dolazi do ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i do drugih štetnih pojava, uslijed čega može doći do ugrožavanja života, zdravlja ljudi i njihove imovine i poremećaja vodnog režima.

Bujični tokovi su povremeni ili stalni vodotoci u kojima zbog intenziteta oborina i topljenja snijega nastaju nagle promjene u protjecanju voda zbog kojih može doći do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i imovine, poremećaja vodnog režima i utjecaja na okoliš.

Za bujične tokove jakih erozijskih procesa koji ugrožavaju veće aglomeracije, magistralne i regionalne prometnice, melioracijske sustave i značajna erozijska područja, Hrvatske vode donose detaljne planove i programe, u skladu sa člankom 42. ovoga Zakona koji se unose u registar iz članka 44. stavka 2. točke 9. ovoga Zakona.

Građevine, radovi i mjere za otklanjanje erozija i djelovanje bujica Članak 155.

Radi sprječavanja i otklanjanja erozija i sprječavanja djelovanja bujica grade se i održavaju regulacijske i zaštitne vodne građevine iz članka 22. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona, izvode zaštitni radovi i provode mjere zaštite.

Radovi iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju pošumljavanje, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja, utvrđivanje i čišćenje korita bujica i druge slične radove.

Mjere za sprječavanje i otklanjanje erozija i sprječavanje djelovanja bujica obuhvaćaju zabranu, ograničavanje sječe drveća i grmlja, zabranu i ograničavanje vađenja zemlje, pijeska, šljunka i kamena, zabranu odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta te druge odgovarajuće mjere.

Mjere iz stavka 3. ovoga članka provode se prema programu gradnje i održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina iz članka 22. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona i prema posebnim propisima.

7. Ograničenje prava vlasnika

Zabrana radnji Članak 156.

Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih, te drugih vodnih građevina i sprječavanja pogoršanja vodnog režima, zabranjeno je:

- 1) na nasipima i drugim regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama:
 - a) kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, jalovinu i drugi materijal;
 - b) prelaziti i voziti motornim vozilima izuzev na mjestima na kojima je to izričito dopušteno;
 - c) podizati nasade,
 - d) obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina;
- 2) saditi drveće na udaljenosti manjoj od 10 m od ruba korita vodotoka ili kanala;
- 3) podizati zgrade i druge objekte na udaljenosti manjoj od 10 m od ruba vodotoka ili

- kanala;
- 4) u uređenom inundacijskom području orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje;
 - 5) u uređenom inundacijskom području, do udaljenosti od 20 m od vanjske nožice nasipa, odnosno do 6 metara od vanjskog ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda);
 - a) podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina;
 - b) vaditi pijesak, šljunak, kamen, glinu i ostale tvari;
 - c) kopati i bušiti zdence;
 - d) bušiti tlo;
 - 6) u neuređenom inundacijskom području, protivno vodopravnim uvjetima:
 - a) podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina;
 - b) vaditi pijesak, šljunak, kamen, glinu i ostale tvari;
 - c) kopati i bušiti zdence;
 - d) bušiti tlo.
 - 7) na građevinama za osnovnu i detaljnu melioracijsku odvodnju, do udaljenosti od 5 m od ruba tih građevina orati i kopati zemlju, te obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti melioracijske vodne građevine ili poremetiti njihovo namjensko funkcioniranje,
 - 8) u vodotoke i druge vode, akumulacije, retencije, melioracijske i druge kanale i u inundacijskom području odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari, te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava,
 - 9) graditi i/ili dopuštati gradnju na zemljištu iznad natkrivenih vodotoka, osim gradnje javnih površina (prometnice, parkovi, trgovi).

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odstupanja su moguća uz suglasnost Hrvatskih voda:

- 1) pod uvjetom da ne dolazi do ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti vodnih građevina;
- 2) pod uvjetom da ne dolazi do pogoršanja postojećeg vodnog režima;
- 3) ako to nije protivno uvjetima korištenja vodnog dobra utvrđenim ovim Zakonom.

Uzgoj i sječa drveća u inundacijskom području može se obavljati isključivo na osnovu planskog dokumenta na čije je odredbe u dijelu koji se odnosi na inundacijsko područje pribavljena suglasnost Hrvatskih voda.

Odgovornost počinitelja štete **Članak 157.**

Ako radnjom iz članka 156. stavka 1. ovoga Zakona nastane šteta, počinitelj štete je obvezan uspostaviti prijašnje stanje u roku koji odredi državni vodopravni inspektor.

Ako počinitelj štete iz stavka 1. ovoga članka ne uspostavi prijašnje stanje, potrebne radove će izvršiti Hrvatske vode, uz obvezu počinitelja štete na naknadu vrijednosti izvršenih radova.

Ako štetu nije moguće otkloniti na način iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, počinitelj štete je u obvezi naknaditi štetu prema Zakonu o obveznim odnosima.

Za štete trećim osobama nastale djelovanjem vode odgovara se po osnovi krivnje.

Za štete trećim osobama nastale na javnom vodnom dobru, vodnom dobru i na vodnim građevinama odgovara se po osnovi krivnje, osim ako oštećenik ne dokaže da potječu od opasne tvari koja se nalazi ili se nalazila u tom prostoru ili opasne djelatnosti koja se obavljala ili se obavlja u tom prostoru. Radovi uređenja voda i mjere zaštite od štetnog djelovanja voda nisu opasne djelatnosti.

Zabrana prometa na cestama, putovima i prijelazima
Članak 158.

Ceste, putovi i prijelazi na vodnom dobru, regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, moraju se održavati tako da se na njima ne skuplja, odnosno ne zadržava voda koja može ugroziti njihovu stabilnost i funkcionalnost.

U slučaju da se održavanje cesta i putova iz stavka 1. ovoga članka ne obavlja na utvrđeni način, Hrvatske vode mogu donijeti rješenje o zabrani njihovog korištenja do otklanjanja razloga koji su doveli do donošenja rješenja o zabrani.

Prava i obveze vlasnika zemljišta
Članak 159.

U cilju provedbe mjera obrane od poplava vlasnici i korisnici zemljišta na ugroženom području, obvezni su na zahtjev Hrvatskih voda dopustiti:

- 1) odlaganje na njihovom zemljištu pijeska, šljunka, gline ili kamena za korištenje u obrani od poplava;
- 2) prijelaz preko njihovog zemljišta osoba, prijevoznih sredstava i mehanizacije potrebne u obrani od poplava.

Ako vlasnik ili korisnik zemljišta iz stavka 1. ovoga članka, ne dopusti korištenje njegovog zemljišta za svrhe iz stavka 1. ovoga članka, državni vodopravni inspektor će rješenjem naložiti postupanje u skladu s odredbom tog stavka.

Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Vlasnik ili korisnik zemljišta iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu za korištenje njegovog zemljišta i pravo na naknadu nastale štete koja se utvrđuje u skladu sa Zakonom o obveznim odnosima, sporazumno ili putem suda, ako se sporazum ne postigne.

Dopuštanje prijelaza
Članak 160.

U cilju premjeravanja, snimanja i obilježavanja u vezi s građenjem vodnih građevina i održavanjem vodotoka i vodnih građevina, vlasnici i korisnici zemljišta iz članka 159. stavka 1. ovoga Zakona dužni su dopustiti prijelaz ovlaštenicima Hrvatskih voda preko njihovog zemljišta.

U slučaju da vlasnik ili korisnik zemljišta iz stavka 1. ovoga članka ne dopusti prijelaz preko njegovog zemljišta primjenjuju se odredbe članka 159. stavci 2. i 3. ovoga Zakona.

Ako prilikom obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka nastupi šteta, vlasnik ili korisnik zemljišta ima pravo na naknadu nastale štete, koja se utvrđuje u skladu sa Zakonom o obveznim odnosima, sporazumno ili putem suda, ako se sporazum ne postigne.

Zabrana utjecaja na tok i korištenje voda
Članak 161.

Vlasnicima i korisnicima zemljišta je zabranjeno:

- 1) mijenjati ili presijecati tok podzemnih voda, odnosno koristiti te vode u opsegu kojim se ugrožavaju:
 - a) opskrba drugih osoba vodom za piće;
 - b) tehnološke namjene za koje je izdana vodopravna dozvola;

- c) mineralna i termalna izvorišta;
 - d) stabilnost tla i građevina,
- 2) mijenjati pravac ili jačinu tijeka površinske vode koja prirodno protječe ili otječe s njihovog zemljišta.

Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka postupi protivno odredbi tog stavka, državni vodopravni inspektor će rješenjem zabraniti protupravno ponašanje i naložiti uspostavu prijašnjeg stanja.

Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odlaže njegovo izvršenje.

Služnost dovođenja, odnosno odvođenja vode **Članak 162.**

Ako se odvođenje vode s nekog zemljišta ili dovođenje vode na to zemljište, ne može riješiti na drugi povoljniji ili ekonomičniji način, može se uz naknadu zasnovati pravo služnosti dovođenja odnosno odvođenja vode.

Ako zainteresirane osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postignu sporazum, o osnivanju služnosti i visini naknade za služnost, odluku donosi sud.

VIII. VODNA DOKUMENTACIJA

Dijelovi vodne dokumentacije **Članak 163.**

Vodna dokumentacija sastoji se od:

- 1) vodne knjige;
- 2) vodnih katastara;
- 3) očevidnika koncesija za korištenje voda i javnog vodnog dobra.

Vodna knjiga **Članak 164.**

U vodnoj knjizi se vode podaci o izdanim vodopravnim aktima i ostalim upravnim i neupravnim aktima, koje temeljem ovoga Zakona izdaju Ministarstvo, Hrvatske vode, komunalne vodne organizacije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb.

U vodnu knjigu se uvode i sve naknadne promjene o statusu, pravima i obvezama iz akata iz stavka 1. ovoga članka.

Vodnu knjigu vode Hrvatske vode.

Vodni katastri **Članak 165.**

Vodni katastri sastoje se od:

- 1) katastra vodnih tijela;
- 2) katastra vodnog dobra;
- 3) katastra vodnih građevina;
- 4) katastra korištenja voda; i
- 5) katastra zaštite voda.

U katastar vodnih tijela, vodnog dobra i vodnih građevina se unose podaci o:

- 1) vodnim tijelima površinskih i podzemnih voda;
- 2) vodnom dobru;
- 3) regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama; i
- 4) vodnim građevinama za melioracije.

U katastar korištenja voda se unose podaci o:

- 1) izvorištima i drugim vodnim tijelima, koja služe za zahvaćanje vode za piće, tehnološke i druge potrebe;
- 2) regionalnim vodoopskrbnim sustavima;
- 3) komunalnim vodnim građevinama za javnu vodoopskrbu.

U katastar zaštite voda se unose podaci o:

- 1) aglomeracijama
- 2) izvorima onečišćenja (točkastim i raspršenim);
- 3) komunalnim vodnim građevinama za javnu odvodnju otpadnih voda.

Vodne katastre vode Hrvatske vode.

Očevidnik koncesija Članak 166.

U očevidnik koncesija za korištenje voda i javnog vodnog dobra upisuju se podaci o odlukama i ugovorima o koncesijama za korištenje voda i javnog vodnog dobra, te o naknadi za koncesiju.

Očevidnik iz stavka 1. ovoga članka se vodi neovisno o registru koncesija koji se vodi na temelju Zakona o koncesijama.

Očevidnik koncesija vode Hrvatske vode na temelju isprava iz stavka 1. ovoga članka koje im dostavljaju tijela, odnosno osobe iz članka 199. ovoga Zakona.

Javnost vodne dokumentacije Članak 167.

Vodna dokumentacija se vodi i koristi prema načelu javnosti sukladno propisima o pravu na pristup informacijama.

Vodna dokumentacija se vodi integrirano u informatičkom obliku i prema postupcima koji čine Informacijski sustav voda.

Informacijski sustav voda se usklađuje i po potrebi povezuje s informacijskim sustavima koje vode druga tijela Republike Hrvatske, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima.

Vodopravni akti se objavljuju na web stranici Hrvatskih voda u roku od 7 dana od dana njihovog donošenja.

Obvezi objavljivanja iz stavka 4. ovoga članka ne podliježu podaci iz članka 75. ovoga Zakona.

Ustupanje podataka Članak 168.

Tijela Republike Hrvatske, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koja posjeduju podatke od značaja za upravljanje vodama obvezna su ih ustupiti ili učiniti dostupnima u elektronskom obliku Hrvatskim

vodama i na njihov zahtjev.

Na zahtjev tijela ili osoba iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatske vode i su obvezne ustupiti im podatke iz Informacijskog sustava voda.

Uređivanje vođenja vodne dokumentacije i vodopravnih akata Članak 169.

Ministar propisom utvrđuje sadržaj, oblik i način vođenja vodne dokumentacije i vodopravnih akata, iznos i naplatu troškova za korištenje podataka iz vodne dokumentacije.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka može se utvrditi da se u okviru Informacijskog sustava voda, vode i drugi upravni akti, koje na temelju ovoga Zakona izdaje Ministarstvo, Hrvatske vode, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb.

IX. VODOPRAVNI AKTI

1. Zajedničke odredbe

Vrste vodopravnih akata Članak 170.

Radi postizanja utvrđenih ciljeva kakvoće voda, održivog korištenja i uporabe voda i zaštite od štetnog djelovanja voda, u skladu s odredbama ovoga Zakona, Hrvatske vode, na zahtjev fizičkih i pravnih osoba, tijela državne uprave i upravnih tijela nadležnih za izdavanje lokacijske dozvole, rješenja o uvjetima građenja, građevinske dozvole i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, izdaju vodopravne akte.

Vodopravni akti su:

- 1) vodopravni uvjeti;
- 2) obvezujuće vodopravno mišljenje;
- 3) vodopravna potvrda;
- 4) vodopravna dozvola;
- 5) dozvolbeni nalog;
- 6) posebni uvjeti priključenja; i
- 7) potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja.

Vodopravni uvjeti, vodopravna dozvola i dozvolbeni nalog su upravni akti.

Za građenje i rekonstrukciju postrojenja ili za promjenu djelatnosti u postrojenjima određenim posebnim propisima o izdavanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, vodopravni uvjeti izdaju se u obliku obvezujućeg vodopravnog mišljenja uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Obvezujuće vodopravno mišljenje vrijedi koliko i rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

Na postupak izdavanja vodopravnih akata se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Zaposlenici Hrvatskih voda, ovlaštene za izdavanje vodopravnih akata, moraju imati stručnu spremu i položen stručni ispit propisan za državne službenike.

O žalbi protiv vodopravnih akata odlučuje Ministarstvo.

Uređivanje sadržaja oblika i načina izdavanja vodopravnih akata Članak 171.

Bliže propise o sadržaju, obliku i načinu izdavanja vodopravnih akata, izdavanju izvoda, sadržaju i načinu vođenja očevidnika, posebnim troškovima u vezi s izdavanjem akata i načinu njihova snošenja te pohrani i čuvanju vodopravnih akata, donosi Ministar.

2. Vodopravni uvjeti

Sadržaj Članak 172.

Vodopravnim uvjetima određuju se tehnički i drugi zahtjevi kojima mora udovoljiti zahvat u prostoru radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju njega.

Vodopravni uvjeti su potrebni:

- 1) za zahvate u prostoru za koje se, prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji izdaje lokacijska dozvola;
- 2) za zahvate u prostoru za koje se, prema posebnim propisima izdaje rješenje o uvjetima građenja,
- 3) za izvođenje regionalnih i detaljnih geoloških istraživanja i drugih radova za koje se prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji, ne izdaje lokacijska dozvola, a koji mogu trajno, povremeno ili privremeno utjecati na vodni režim.

Vodopravni uvjeti izdaju se prilikom uvida u idejni projekt usmenim očitovanjem o usklađenosti idejnog projekta s odredbama ovoga Zakona.

Ukoliko idejni projekt nije usklađen s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, nadležno tijelo će dostaviti vodopravne uvjete naknadno u roku propisanom posebnim propisom.

Glavni projekt za zahvate iz stavka 2. točaka 1. i 2. ovoga članka odnosno dokumentacija za radove iz stavka 2. točke 3. ovoga članka moraju se izraditi sukladno vodopravnim uvjetima.

Vodopravni uvjeti ne sadržavaju posebne uvjete priključenja na vodne građevine sustava javne vodoopskrbe i odvodnje.

Vodopravni uvjeti iz stavka 2. točke 2. ovoga članka sadrže i elemente vodopravne potvrde iz članka 177. ovoga Zakona.

Vodopravne uvjete izdaju Hrvatske vode.

Kada vodopravni uvjeti nisu potrebni Članak 173.

Vodopravni uvjeti nisu potrebni za građenje ili rekonstrukciju građevina u kojima se voda koristi isključivo za piće i sanitarne potrebe (stambene građevine i poslovne građevine bez proizvodnih, servisnih, skladišnih i sličnih prostora), ako se te građevine priključuju na vodne građevine sustava javne vodoopskrbe i odvodnje.

Propisom iz članka 171. ovoga Zakona mogu se bliže odrediti slučajevi iz stavka 1. ovoga

članka za koje se ne izdaju vodopravni uvjeti.

Iznimno, ako se zahvati iz stavka 1. ovoga članka poduzimaju u uređenom ili neuređenom inundacijskom pojasu vodopravni uvjeti su potrebni.

Mišljenja drugih tijela Članak 174.

U postupku izdavanja vodopravnih uvjeta za građenje unutarnjih vodnih putova, luka na unutarnjim vodama i morskih luka, potrebno je pribaviti mišljenje ministarstva nadležnog za promet.

U postupku izdavanja vodopravnih uvjeta za zahvate u prostoru koji imaju utjecaja na vodne građevine za proizvodnju električne energije potrebno je pribaviti mišljenje korisnika tih vodnih građevina.

Odbijanje zahtjeva Članak 175.

Zahtjev za izdavanje vodopravnih uvjeta odbija se u sljedećim slučajevima:

- 1) za građenje ili povećanje kapaciteta vodnih građevina sustava javne odvodnje, ako nije donesena odluka o odvodnji otpadnih voda;
- 2) za građenje novih industrijskih postrojenja ili drugih građevina te drugih zahvata u prostoru, u zonama sanitarne zaštite u kojima, prema odluci o zonama sanitarne zaštite to građenje nije dopušteno ili je zabranjeno;
- 3) za građenje i/ili rekonstrukciju industrijskih postrojenja ili drugih građevina, ako je ispuštanje otpadnih voda u površinske i podzemne vode, nije predviđeno u skladu s ovim Zakonom;
- 4) za građenje koje je zabranjeno po odredbama ovoga Zakona;
- 5) kad izdavanje vodopravnih uvjeta po odredbama ovoga Zakona ili propisa iz članka 171. ovoga Zakona nije potrebno;
- 6) kada idejni projekt nije usklađen s odredbama ovoga Zakona.

Vodopravni uvjeti za građenje ili povećanje kapaciteta vodnih građevina za odvodnju otpadnih voda, koji nisu izvan sustava javne odvodnje, izdat će se i ako nije donesena odluka o odvodnji otpadnih voda, a njima će se odrediti da građevine moraju udovoljiti uvjetima ispuštanja otpadnih voda u tijela površinskih i podzemnih vode u skladu s ovim Zakonom.

Promjena i razdoblje uvjeta Članak 176.

Vodopravni uvjeti iz članka 172. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona mijenjaju se kada se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji mijenja lokacijska dozvola.

Vodopravni uvjeti iz članka 172. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona mijenjaju se kada se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji mijenja rješenje o uvjetima građenja.

Vodopravni uvjeti iz članka 172. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona važe dok važi lokacijska dozvola.

Vodopravni uvjeti iz članka 172. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona važe dok važi rješenje o uvjetima građenja.

3. Vodopravna potvrda

Izdavanje vodopravne potvrde

Članak 177.

Vodopravnom potvrdom potvrđuje se:

- 1) da je glavni projekt koji je izrađen za ishođenje građevinske dozvole, odnosno za ishođenje potvrde glavnog projekta, koje se izdaju prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji, sukladan izdanim vodopravnim uvjetima odnosno obvezujućem vodopravnom mišljenju koje je sastavni dio rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.
- 2) da je dokumentacija za izvođenje regionalnih i detaljnih geoloških istraživanja i drugih radova izrađena sukladno izdanim vodopravnim uvjetima.

Potvrda iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

Vodopravnu potvrdu izdaju Hrvatske vode.

Vodopravna potvrda izdaje se prilikom uvida u glavni projekt iz stavka 1. točke 1. ovoga članka usmenim očitovanjem predstavnika Hrvatskih voda ili naknadno, pisanim putem da je glavni projekt izrađen sukladno vodopravnim uvjetima odnosno u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Utvrde li neusklađenost u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatske vode će se usmenim očitovanjem svoga predstavnika ili naknadno, pisanim putem očitovati da glavni projekt nije izrađen u skladu s izdanim vodopravnim uvjetima i odredbama ovoga Zakona.

U slučaju iz stavka 5. ovoga članka nadležno tijelo prema propisima o prostornom uređenju i gradnji zaključkom će investitoru odrediti primjereni rok za usklađenje.

Ukoliko Hrvatske vode u ponovljenom postupku utvrde da glavni projekt ponovno nije usklađen s izdanim vodopravnim uvjetima, dužne su o tome donijeti rješenje.

Protiv rješenja iz stavka 7. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Vodopravna potvrda iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izdaje se u rokovima propisanim posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji.

Vodopravna potvrda iz stavka 1. točka 1. ovoga članka važi koliko važi i akt kojim se odobrava građenje.

Vodopravna potvrda iz stavka 1. točka 2. ovoga članka važi 2 godine od njenog izdavanja.

4. Vodopravne dozvole

Obveza pribavljanja vodopravne dozvole

Članak 178.

Vodopravna dozvola je potrebna za:

- 1) ispuštanje otpadnih voda;
- 2) stavljanje u promet kemijskih tvari i pripravaka, koji nakon uporabe mogu dospjeti u vode;
- 3) svako korištenje voda koje prelazi opseg opće uporabe vode, osim onih oblika korištenja voda za koje je potrebna koncesija;

- 4) eksploatacija pijeska i šljunka iz neobnovljivih ležišta i za vađenje kamena u području značajnom za vodni režim i u zonama sanitarne zaštite kada se ta eksploatacija obavlja sukladno propisima o rudarstvu.

Vodopravne dozvole izdaju Hrvatske vode.

Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda Članak 179.

Vodopravna dozvola je potrebna za svako ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih komunalnih, sanitarnih i tehnoloških voda (vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda), i to:

- 1) u tijela površinskih voda;
- 2) u tijela podzemnih voda u skladu s člankom 64. ovoga Zakona; i
- 3) u sustav javne odvodnje ili u sabirne jame, osim sanitarnih voda domaćinstava.

S tehnološkim otpadnim vodama izjednačene su otpadne vode koje nisu tehnološke, koje se, u sustav javne odvodnje, ispuštaju u količini većoj od 30 m³ dnevno, pri obavljanju gospodarske djelatnosti.

Vodopravna dozvola za ispuštanje voda nije potrebna za ispuštanje oborinskih voda ukoliko nisu onečišćene.

Zahtjevi vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda Članak 180.

Vodopravna dozvola iz članka 179. stavka 1. ovoga Zakona, sadrži zahtjeve u pogledu:

- 1) dopuštene količine otpadnih voda;
- 2) graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u otpadnim vodama;
- 3) monitoringa i dostavljanja podataka, u skladu s člankom 81. ovoga Zakona;
- 4) i druge zahtjeve utvrđene propisom iz članka 171. ovoga Zakona.

Zahtjeve iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju Hrvatske vode, po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge, u slučaju kad se tehnološke otpadne vode iz stavka 1. ovoga članka ispuštaju u sustav javne odvodnje ili u sabirne jame.

Vodopravna dozvola za proizvodnju i stavljanje u promet kemijskih tvari i njihovih pripravaka Članak 181.

Vodopravna dozvola se izdaje za proizvodnju i stavljanje u promet kemijskih tvari i njihovih pripravaka koji nakon pravilne i predviđene uporabe dopijevaju u vode.

Osim dopuštanja proizvodnje i/ili prometa tvari iz stavka 1. ovoga članka, vodopravna dozvola može sadržavati i druge uvjete uređene propisom iz članka 171. ovoga Zakona.

Ako se na temelju posebnih zakona izdaje drugi upravni akt kojim se utvrđuju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, umjesto vodopravne dozvole iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatske vode, na zahtjev nadležnog tijela, izdaju obvezujuće vodopravno mišljenje.

Vodopravna dozvola iz stavka 1. ovoga članka nije potrebna za:

- 1) predmete široke potrošnje (kozmetički proizvodi, kozmetika s posebnom namjenom i sredstva za održavanje čistoće osim sredstava za dezinfekciju);
- 2) deterdžente koji nakon pravilne i predviđene uporabe ne dopijevaju u vode;
- 3) plutajuće brane, adsorbense, apsorbense, odnosno ostala sredstva koja dolaze u

- doticaj s vodama, koja služe kao upijajuća sredstva ili sredstva slične namjene, a uklanjaju se s vodenih površina i zbrinjavaju prema posebnom propisu zaštite okoliša;
- 4) kemijske tvari koje se koriste za znanstvene svrhe te ako se isključivo koriste za rad u analitičkim laboratorijima.

Vodopravna dozvola za kemijske tvari i njihove pripravke iz stavka 4. točke 1. i 2. ovoga članka nije potrebna ako ne sadrže prioritete opasne tvari i ostale onečišćujuće tvari iz članka 68. ovoga Zakona i/ili opasne tvari iz članka 71. ovoga Zakona ili ako se njihovim unošenjem u vode ne uzrokuje eutrofikacija.

Vodopravna dozvola za korištenje voda Članak 182.

Vodopravna dozvola za korištenje voda sadrži:

- 1) namjenu korištenja voda;
- 2) mjesto korištenja voda;
- 3) način i uvjete korištenja voda;
- 4) opseg korištenja voda; i
- 5) druge uvjete sadržane u propisu iz članka 171. ovoga Zakona.

Kada vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna Članak 183.

Vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna:

- 1) za uporabu voda iz članka 108. i 109. ovoga Zakona;
- 2) za korištenje voda iz javnog vodoopskrbnog sustava;
- 3) za radove iz članka 26. ovoga Zakona, osim radova održavanja unutarnjega vodnoga puta;
- 4) za unutarnju plovidbu, za pojedinačno splavarenje (uključujući i rafting) i vožnju kanuima i sličnim plovilima, ukoliko nije drukčije propisano;
- 5) za korištenje voda za koje je, prema ovome Zakonu, izdana koncesija.

Razdoblje na koje se izdaje vodopravna dozvola Članak 184.

Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda i za promet kemijskih tvari i pripravaka izdaju se na određeno vrijeme, a najduže na vrijeme od 15 godina.

Vodopravna dozvola za korištenje voda izdaje se na određeno vrijeme, a najduže na vrijeme od 5 godina.

Prijenos vodopravne dozvole Članak 185.

Vodopravna dozvola se može prenijeti s jednog korisnika na drugog u skladu s uvjetima utvrđenim propisom iz članka 171. ovoga Zakona.

Primjerak vodopravne dozvole kao i sve njene izmjene dostavljaju se državnoj vodopravnoj inspekciji, najkasnije u roku od 7 dana od dana izdavanja.

5. Dozvolbeni nalozi

Izdavanje dozvolbenog naloga Članak 186.

Dozvolbeni nalog je akt koji se izdaje uz vodopravnu dozvolu, kad je to potrebno, radi usklađivanja ponašanja i radnji korisnika vodopravne dozvole s uvjetima i obvezama iz tog akta.

Dozvolbenim nalogom se nalaže korisniku vodopravne dozvole da u određenom roku obavi neku radnju, izvrši ulaganje ili se uzdrži od nekog činjenja radi uklanjanja opasnosti od prijetećeg ili već nastalog poremećaja ili nesuglasnosti s uvjetima i obvezama iz vodopravne dozvole te radi uspostavljanja stanja koje je u skladu s tim aktom.

Dozvolbeni nalog izdaju Hrvatske vode po prethodno pribavljenoj suglasnosti Ministarstva.

Dozvolbenim nalogom se ne mogu određivati količine otpadnih voda niti granične vrijednosti emisija opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama.

Dozvolbeni nalog izdan protivno stavku 3. ovoga članka je ništavan.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvolbenog naloga, Hrvatske vode donose rješenje po prethodno pribavljenoj suglasnosti Ministarstva.

Izdavanje dozvolbenog naloga Članak 187.

Dozvolbeni nalozi mogu se izdavati tijekom cijelog roka važenja vodopravne dozvole.

Primjerak dozvolbenog naloga dostavlja se državnoj vodopravnoj inspekciji, najkasnije u roku od 7 dana od dana izdavanja.

Prigovor protiv dozvolbenog naloga Članak 188.

Protiv dozvolbenog naloga se može uložiti prigovor Hrvatskim vodama.

Hrvatske vode će povodom prigovora, rješenjem:

- 1) odbiti prigovor ako ustanovi da je neopravdan;
- 2) poništiti dozvolbeni nalog ako utvrdi da je prigovor opravdan i da nema osnove za njegovo izdavanje;
- 3) izmijeniti dozvolbeni nalog ako utvrdi da je prigovor djelomično opravdan.

Prigovor ne odgađa izvršenje dozvolbenog naloga.

Rok za donošenje rješenja iz stavka 2. ovoga članka je 15 dana od dana podnošenja prigovora.

Protiv rješenja o prigovoru nije dopuštena žalba.

6. Posebni uvjeti priključenja

Posebni uvjeti priključenja Članak 189.

Posebним uvjetima priključenja određuju se tehnički zahtjevi kojima mora udovoljiti

građevina da bi njeni interni vodovi bili priključeni na vodne građevine sustava javne vodoopskrbe i/ili javne odvodnje otpadnih voda, odnosno za priključenje na vodne građevine za odvodnju oborinskih voda.

Posebni uvjeti priključenja potrebni su za one zahvate u prostoru za koje se prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji izdaje lokacijska dozvola ili rješenje o uvjetima građenja.

Glavni projekt mora se izraditi sukladno posebnim uvjetima priključenja iz stavka 1. ovoga članka.

Posebni uvjeti priključenja iz stavka 2. ovoga članka za građevine za koje se prema posebnom propisu izdaju rješenja o uvjetima građenja, moraju sadržavati i elemente potvrde o usklađenosti s posebnim uvjetima priključenja iz članka 190. stavka 1. ovoga Zakona.

Akt o posebnim uvjetima priključenja izdaje komunalna vodna organizacija na zahtjev tijela nadležnog za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno rješenja o uvjetima građenja.

7. Potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja

Sukladnost s posebnim uvjetima priključenja

Članak 190.

Potvrdom o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja potvrđuje se da je glavni projekt koji je izrađen za ishođenje građevinske dozvole koja se izdaje prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji sukladan posebnim uvjetima priključenja u pogledu tehničkih zahtjeva iz članka 189. stavka 1. ovoga Zakona.

Potvrdu o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja izdaje komunalna vodna organizacija.

Utvrdi li nesukladnost u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, komunalna vodna organizacija odbit će izdavanje potvrde.

Komunalna vodna organizacija je dužna u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, osim ako propisima o prostornom uređenju i gradnji nije propisan kraći rok, izdati potvrdu iz stavka 1. ovoga članka ili odbiti zahtjev za izdavanje potvrde.

Potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja važi koliko važi i akt kojim se odobrava građenje.

X. KONCESIJE NA VODAMA I JAVNOM VODNOM DOBRU

Stjecanja prava putem koncesija

Članak 191.

Koncesijom se stječe pravo korištenja voda i/ili korištenje javnog vodnog dobra u gospodarske svrhe, te pravo eksploatacije pijeska i šljunka.

Koncesije iz stavka 1. ovoga članka su koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra sukladno Zakonu o koncesijama.

Predmet davanja koncesija Članak 192.

Koncesija za korištenje voda i javnog vodnog dobra potrebna je za:

- 1) zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe;
- 2) korištenje vodne snage radi proizvodnje električne energije;
- 3) korištenje vodne snage za pogon uređaja (osim proizvodnje električne energije);
- 4) zahvaćanje voda radi korištenja za tehnološke i slične potrebe;
- 5) crpljenje mineralnih i termalnih voda;
- 6) zahvaćanje voda za navodnjavanje (poljoprivreda, šport i rekreacija i dr.);
- 7) korištenje kopnenih voda radi uzgoja riba;
- 8) gradnju trajnih građevina i uređaja na javnom vodnom dobru (uključujući i komunalne vodne građevine – uređaje za pročišćavanje);
- 9) eksploataciju pijeska i šljunka;
- 10) korištenje voda za splavarenje, uključujući i korištenje voda za rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima;
- 11) korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na unutarnjima vodama radi obavljanja ugostiteljske ili druge tržišne djelatnosti;
- 12) zahvaćanje vode, mineralne i termalne vode radi prodaje (u prerađenom obliku ili kao drugoga napitka) na tržištu, u bocama i drugoj ambalaži i
- 13) zahvaćanje prirodne mineralne i prirodne izvorske vode, radi stavljanja na tržište kao zapakiranog proizvoda.

Gradnja trajnih građevina i uređaja na javnom vodnom dobru (uključujući i komunalne vodne građevine – uređaje za pročišćavanje) iz stavka 1. točke 8. ovoga članka, uređuje se posebnim Zakonom.

Kada koncesija nije potrebna Članak 193.

Koncesija nije potrebna za korištenje javnog vodnog dobra za građenje iz članka 192. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona, za pristupne građevine preko vodotoka ili kanala u statusu javnoga vodnoga dobra od javno-prometne površine do postojeće ili buduće građevine, ako se javno-prometnoj površini ne može pristupiti na drugi način. U tom slučaju se sklapa ugovor o pravu građenja između korisnika i Hrvatskih voda, u ime Republike Hrvatske.

Koncesija nije potrebna za korištenje voda za namjene iz članka 192. ovoga Zakona, kada se vode koriste u ime i za potrebe Republike Hrvatske. U tom se slučaju izdaje vodopravna dozvola za korištenje voda.

Koncesija nije potrebna za korištenje javnog vodnog dobra za građenje iz članka 192. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona ako se grade građevine čije je građenje od interesa za Republiku Hrvatsku. U tom slučaju:

- 1) ako će nova građevina biti u vlasništvu Republike Hrvatske, Hrvatske vode donose odluku da investitor ima pravo koristiti javno vodno dobro za građenje,
- 2) ako će nova građevina biti opće dobro sukladno posebnom Zakonu ili će biti u vlasništvu jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, o tome se sklapa ugovor o pravu građenja između korisnika i Hrvatskih voda, u ime Republike Hrvatske.

Načela i način davanja koncesije Članak 194.

Prilikom provođenja postupka davanja koncesija iz članka 192. ovoga Zakona, primjenjuju se načela postupka davanja koncesija prema Zakonu o koncesijama.

Koncesija za namjene iz članka 192. stavka 1. ovoga Zakona daje se na temelju javnog nadmetanja osim za koncesije za namjene iz članka 192. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona koja se daje na neposredni zahtjev pravne osobe registrirane za obavljanje poslova javne vodoopskrbe.

Neovisno o stavku 2. ovoga članka, koncesija za namjene iz članka 192. stavka 1. ovoga Zakona, osim za namjene iz članka 192. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, može se dati na neposredni zahtjev, ako je jedini mogući koncesionar – vlasnik ili drugi zakoniti posjednik određene nekretnine.

Rok na koji se koncesija daje određuje se u skladu s propisom iz članka 208. ovoga Zakona.

Za davanje koncesije iz članka 192. ovoga Zakona moraju se ispuniti uvjeti utvrđeni dokumentima prostornog uređenja.

Za davanje koncesija na području zaštićenom temeljem posebnoga zakona se mora ishoditi prethodno mišljenje nadležnog ministarstva.

Postupak davanja koncesije, za koncesije koje se daju temeljem javnog nadmetanja započinje danom objave obavijesti o namjeri davanja koncesije u «Narodnim novinama», odnosno danom podnošenja neposrednog zahtjeva za koncesije koje se daju na neposredni zahtjev.

**Nadležnost za donošenje odluke o odabiru najpovoljnijeg
ponuditelja i odluke o davanju koncesije
Članak 195.**

Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja i odluka o davanju koncesije obvezno sadržava sastavnice propisane Zakonom o koncesijama.

Odluke iz stavka 1. ovoga članka donosi davatelj koncesije za koncesije iz članka 192. ovoga Zakona i to :

- 1) za postrojenje za proizvodnju električne energije snage 20 MW i više - Hrvatski sabor;
- 2) za postrojenja za proizvodnju električne energije snage od 5 do 20 MW, za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe kapaciteta većeg od 100 l/sec, za crpljenje mineralnih i termalnih voda, za zahvaćanje vode, mineralne i termalne vode radi prodaje (u prerađenom obliku ili kao drugoga napitka) na tržištu u bocama i drugoj ambalaži te za zahvaćanje prirodne mineralne i prirodne izvorske vode radi stavljanja na tržište kao zapakiranog proizvoda - Vlada Republike Hrvatske;
- 3) za sve druge namjene iz članka 192. ovoga Zakona koje nisu obuhvaćene točkama 1, 2. i 4. ovoga članka – Ministarstvo;
- 4) za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama radi obavljanja ugostiteljske ili druge tržišne djelatnosti u lučkom području - tijelo ili pravna osoba koja upravlja lučkim područjem.

Odluke iz stavka 1. ovoga članka su upravni akti.

Postupak davanja koncesije na temelju neposrednog zahtjeva završava konačnošću odluke o davanju koncesije, odnosno postupak davanja koncesije na temelju javnog nadmetanja završava konačnošću odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja.

Prethodni uvjeti za davanje koncesije Članak 196.

Pripreme radnje za davanje koncesije, pored uvjeta uređenih Zakonom o koncesijama, obuhvaćaju i izradu koncesijskih uvjeta od strane Hrvatskih voda (u daljnjem tekstu: koncesijski uvjeti).

Koncesijskim uvjetima određuju se uvjeti korištenja, radnje, rokovi, ograničenja i zabrane, koje mora ispunjavati koncesionar za korištenje voda i javnog vodnog dobra te količine pijeska i šljunka koje su predmet koncesije radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju njega.

Koncesijski uvjeti sastavni su dio dokumentacije za nadmetanje, odnosno dokumentacije za davanje koncesije iz članka 194. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

Pored koncesijskih uvjeta iz stavka 1. ovoga članka potrebno je:

- za namjene iz članka 192. stavak 1. točke 7. ovoga Zakona - prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za ribarstvo,
- za namjene iz članka 192. stavak 1. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona kada se obavljaju na unutarnjim vodnim putovima - prethodno mišljenje Agencije za vodne putove,
- za namjene iz članka 192. stavak 1. točke 10. ovoga Zakona - prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za turizam,
- za namjene iz članka 192. stavak 1. točke 11. ovoga Zakona - prethodno mišljenje upravnog tijela jedinice lokalne samouprave nadležnog za gospodarstvo

Ako se mišljenje iz stavka 4. ovoga članka ne izda ili zahtjev za njihovo izdavanje ne odbije u roku utvrđenom propisom iz članka 208. ovoga Zakona, smatra se da je izdano mišljenje kojim se zahtjev za davanje koncesije prihvaća.

Trošak izrade studije opravdanosti davanja koncesije podmiruje se iz naknade za otkup dokumentacije za nadmetanje.

Studiju opravdanosti davanja koncesije izrađuje davatelj koncesije, a stručne poslove u svezi s izradom iste obavljaju Hrvatske vode.

Studija iz prethodnog stavka osobito uzima u obzir javni interes, utjecaj na okoliš, zaštitu prirode i kulturnih dobara, financijske učinke na državni proračun, odnosno na proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a osobito sadrži: podatke o zemljišnoknjižnoj čestici, raspoloživim količinama voda ili mineralnih sirovina, njihovom prostornom rasporedu, grafički prikaz ležišta, odnosno eksploatacijskog polja, geodetski snimak eksploatacijskog polja sa oznakama visine, širine i dubine eksploatacije.

U slučaju iz članka 194. stavka 3. ovoga Zakona davatelj koncesije izrađuje Studiju iz stavka 7. ovoga članka na temelju stručnih i tehničkih podloga koje je obvezan dostaviti podnositelj zahtjeva.

Stručne poslove u vezi s pripremom odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, odnosno odluke o davanju koncesija, obavlja stručno povjerenstvo sukladno Zakonu o koncesijama.

Zahtjev za davanje koncesije za više namjena Članak 197.

Ako podnositelj zahtjeva zatraži koncesiju za namjenu iz članka 192. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona i za namjenu iz bilo koje druge točke članka 192. ovoga Zakona, a koje su međusobno povezane, o tome će se odlučiti u jednom postupku i donijeti jedna odluka o

davanju više koncesija. Odluku o tome donijet će ono tijelo koje odlučuje o značajnijoj koncesiji.

Značajnijom se smatra koncesija prema redoslijedu navođenja u članku 192. ovoga Zakona.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka platit će se jedinstvena naknada za koncesiju, na način kako je uređeno ugovorom o koncesiji.

Ugovor o koncesiji Članak 198.

Na temelju odluke o davanju koncesije odnosno odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja potpisuje se ugovor o koncesiji.

Ugovorom o koncesiji, u skladu s odlukom iz stavka 1. ovoga članka obvezno se utvrđuju:

- 1) bliže namjene za koje se daje koncesija,
- 2) posebni uvjeti kojima u toku korištenja koncesije mora udovoljavati koncesionar (koncesijski uvjeti),
- 3) naknada za koncesiju,
- 4) uvjeti i način plaćanja naknade za koncesiju,
- 5) jamstva koncesionara ,
- 6) druga prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara,
- 7) način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje
- 8) potrebna jamstva ili instrumenti naplate naknade za koncesiju te naknade moguće štete nastale zbog neispunjenja ugovora o koncesiji,
- 9) da davatelj može jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji ukoliko koncesionar nije platio naknadu za koncesiju više od dva puta uzastopno ili općenito neuredno plaća naknadu za koncesiju.

Koncesijski uvjeti iz članka 196. ovoga Zakona sastavni su dio ugovora o koncesiji.

Nepostupanje po koncesijskim uvjetima iz stavka 3. ovoga članka razlog je za jednostrani raskid ugovora o koncesiji.

Ugovor o koncesiji za namjene iz članka 195. stavka 2. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona potpisuje Ministarstvo, u ime Republike Hrvatske i odabrani najpovoljniji ponuditelj, odnosno podnositelj neposrednog zahtjeva.

Ugovor o koncesiji za namjene iz članka 195. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona potpisuje odabrani najpovoljniji ponuditelj i tijelo ili pravna osoba koja upravlja lučkim područjem, u ime Republike Hrvatske.

Davatelj koncesije dužan je obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o postupcima nepoštivanja ugovornih odredbi koncesionara te dostaviti ministarstvu nadležnom za financije izvješće o poduzetim radnjama.

Davatelj koncesije je dužan u slučaju nepodmirenja dugovanja proizašlih na temelju ugovora o koncesiji poduzeti sve mjere nadzora i prisilne naplate te druge pravne radnje određene ugovorom o koncesiji.

Obveza dostavljanja Ugovora o koncesiji Članak 199.

Davatelji koncesije koji prema članku 198. ovoga Zakona potpisuju ugovor o koncesiji za

korištenje voda i/ili javnoga vodnog dobra dužni su ugovor o koncesiji i odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, odnosno odluku o davanju koncesije dostaviti Hrvatskim vodama u roku do 30 dana od dana sklapanja ugovora o koncesiji radi upisa u očevidnik koncesija iz članka 166. stavka 3. ovoga Zakona.

Davatelji koncesije koji prema članku 198. ovoga Zakona potpisuju ugovor o koncesiji za korištenje voda i/ili javnoga vodnog dobra su dužni ugovor o koncesiji dostaviti Ministarstvu financija, Registru koncesija, a ugovor o koncesiji za eksploataciju pijeska i šljunka dostavlja se i rudarskoj inspekciji.

Visina naknade za koncesiju Članak 200.

Početni iznos naknade za koncesiju, visina godišnje naknade za koncesiju, promjena visine naknade za koncesiju ili koeficijent obračuna naknada za koncesiju za razdoblje trajanja koncesije, određuje se ovisno o namjeni, opsegu i visini potrebnih ulaganja, pogodnostima i materijalnim učincima koji se postižu koncesijom, u skladu s mjerilima određenim propisom iz članka 208. ovoga Zakona.

Davatelj koncesije može odlučiti da se naknada za koncesiju plaća u simboličnom iznosu ako se koncesija daje za komunalne potrebe jedinica lokalne i/ili regionalne samouprave ili za potrebe socijalne ili slične djelatnosti osim gospodarskih i drugih djelatnosti koje se obavljaju na tržišnim osnovama.

Osnove i mjerila za utvrđivanje visine naknade za koncesije određuju se propisom iz članka 208. ovoga Zakona.

Prijenos prava iz ugovora o koncesiji Članak 201.

Ugovorom o koncesiji može se odrediti da se u slučaju smrti koncesionara, prestanka pravne osobe koncesionara te u slučaju da je jedini mogući koncesionar – vlasnik ili drugi zakonski posjednik određene nekretnine na kojoj je koncesija dana, ugovor o koncesiji prenese na nasljednika, pravnog sljednika koncesionara, odnosno na novog vlasnika predmetne nekretnine, uz suglasnost davatelja koncesije i uz uvjet da nastave obavljati djelatnost za koju je koncesija dana.

Prestanak važenja ugovora o koncesiji Članak 202.

Koncesija prestaje na način određen Zakonom o koncesijama.

U slučaju prestanka važenja ugovora o koncesiji za korištenje javnog vodnog dobra, pravo vlasništva na građevinama koje neposredno služe za ostvarivanje koncesije, prelazi na Republiku Hrvatsku, ako odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, odnosno odlukom o davanju koncesije i ugovorom o koncesiji nije drugačije određeno.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, koncesionar je dužan uspostaviti prijašnje stanje, ako ugovorom o koncesiji nije drugačije ugovoreno, uz uvjet da time ne nastane šteta na javnom vodnom dobru i da se ne pogoršava vodni režim.

Raskid ugovora o koncesiji Članak 203.

Ugovor o koncesiji može se jednostrano raskinuti iz razloga predviđenih Zakonom o koncesijama.

U slučaju raskida ugovora o koncesiji koncesionar nema pravo naknade štete.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka koncesionar ima pravo naknade štete ako je ugovor o koncesiji raskinut zbog javnog interesa.

Obveze koncesionara u slučaju štetnog djelovanja voda Članak 204.

Koncesionar je dužan poduzeti mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštite okoliša i imovine drugih osoba u slučaju opasnosti od poplava, erozija ili drugih oblika štetnog djelovanja voda koje mogu nastati zbog građevina i uređaja podignutih na vodama i javnom vodnom dobru na temelju koncesije.

Promjena uvjeta koncesije Članak 205.

Ako u razdoblju trajanja koncesije nastanu promjene u vodnom režimu, zbog kojih je u javnom interesu potrebno ograničiti opseg koncesije ili tražiti prilagođavanje s novonastalim stanjem, davatelj koncesije i koncesionar potpisat će dodatak ugovora o koncesiji, sastavni dio kojeg su izmijenjeni koncesijski uvjeti.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka koncesionar nema pravo na naknadu štete.

Plaćanje naknade za koncesiju Članak 206.

Ugovoreni iznos naknade za koncesiju plaća se:

- 1) za koncesije iz članka 195. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona - u korist Državnog proračuna,
- 2) za koncesije iz članka 195. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona i to za postrojenja za proizvodnju električne energije snage od 5 do 20 MW i zahvaćanje vode radi prodaje (u prerađenom obliku ili kao drugoga napitka) na tržištu u bocama i drugoj ambalaži te za zahvaćanje prirodne izvorske vode radi stavljanja na tržište kao zapakiranog proizvoda - u korist Državnog proračuna,
- 3) za koncesije iz članka 195. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona i to za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe kapaciteta većeg od 100 l/sec, za crpljenje mineralnih i termalnih voda, za zahvaćanje vode, mineralne i termalne vode radi prodaje (u prerađenom obliku ili kao drugoga napitka) na tržištu u bocama i drugoj ambalaži te za zahvaćanje prirodne mineralne i prirodne izvorske vode radi stavljanja na tržište kao zapakiranog proizvoda - sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje jedinica lokalne samouprave,
- 4) za koncesije iz članka 195. stavka 2. točke 3. i 4. ovoga Zakona - u korist proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave.

Naknade za koncesiju namjenski su prihod Državnoga proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koriste se namjenski za namjene za koje se, prema zakonu kojim je uređeno financiranje vodnoga gospodarstva, koristi prihodi od naknade za korištenje voda.

Obračun i naplata naknade za koncesiju Članak 207.

Obračun i naplatu iznosa naknade za koncesiju obavljaju Hrvatske vode, na temelju ugovora sklopljenog s Ministarstvom.

Naknada za koncesiju obračunava se i naplaćuje prema postupku obračuna i naplate naknade za korištenje voda sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Utvrđivanje uvjeta i postupka davanja koncesija Članak 208.

Vlada Republike Hrvatske će uredbom propisati uvjete davanja koncesija za korištenje voda i javnog vodnog dobra, a osobito rok na koji se daje koncesija, osnove za određivanje visine naknade za koncesiju, sadržaj mišljenja iz članka 196. stavka 4. ovoga Zakona.

Nadzor nad primjenom ugovora o koncesiji Članak 209.

Vodni nadzor nad ispunjavanjem obveza iz ugovora o koncesiji obavljaju Hrvatske vode.

Primjena zakona o koncesijama Članak 210.

Na pitanja postupka davanja koncesija, kao i na druga pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuje se Zakon o koncesijama.

XI. INSTITUCIJE ZA UPRAVLJANJE VODAMA

1. Nacionalno vijeće za vode

Nadležnost Članak 211.

Nacionalno vijeće za vode osniva se radi razmatranja sustavnih pitanja upravljanja vodama, usklađivanja različitih potreba i interesa te predlaganja mjera za razvoj i poboljšanje vodnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Sastav Članak 212.

Nacionalno vijeće za vode ima predsjednika i deset članova koje na vrijeme od četiri godine imenuje Hrvatski sabor.

Predsjednik i članovi Nacionalnog vijeća za vode imenuju se iz reda zastupnika u Hrvatskom saboru, te iz reda istaknutih znanstvenika i stručnih djelatnika iz područja upravljanja vodama i tome srodnih područja.

Djelokrug Članak 213.

Nacionalno vijeće za vode:

- 1) razmatra i daje mišljenje o prijedlozima zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja u vezi s upravljanjem vodama;
- 2) razmatra provođenje zakona i drugih propisa o upravljanju vodama;
- 3) razmatra potrebu promjene Strategije upravljanja vodama i planova upravljanja vodnim područjima;

- 4) razmatra sustav financiranja upravljanja vodama i način korištenja tako osiguranih sredstava;
- 5) razmatra rad i ulogu institucija za upravljanje vodama;
- 6) razmatra potrebe koje se putem sustava upravljanja vodama ostvaruju u različitim djelatnostima i područjima života (uređenje naselja, zaštita ekosustava, poljoprivreda, ribarstvo, energetika, plovidba, industrija, turizam i dr.).

U vezi s pitanjima koja razmatra, Nacionalno vijeće za vode daje mišljenja, utvrđuje stajališta i prijedloge, predlaže donošenje propisa i poduzimanje mjera.

Poslovník o radu i obavljanje stručnih poslova Članak 214.

Nacionalno vijeće za vode donosi Poslovník o svom radu.

Stručni i drugi poslovi potrebni za rad Nacionalnog vijeća za vode obavljaju se u skladu s Poslovníkom o radu.

Stručne i druge poslove potrebne za rad Nacionalnog vijeća za vode obavlja Ministarstvo.

2. Hrvatske vode

Pravni status Članak 215.

Hrvatske vode osnovane člankom 156. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 107/95 i 150/05) nastavljaju poslovati po odredbama ovoga Zakona.

Puni naziv Hrvatskih voda je Hrvatske vode – pravna osoba za upravljanje vodama.

Skraćeni naziv je: Hrvatske vode.

Sjedište Hrvatskih voda je u Zagrebu.

Na Hrvatske vode se, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, primjenjuju propisi koji vrijede za ustanove.

Zadaća i javne ovlasti Članak 216.

Zadaća Hrvatskih voda jest trajno i nesmetano obavljanje javnih ovlasti propisanih ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva te propisima donesenim temeljem ovih zakona, sukladno zakonskim načelima, u opsegu utvrđenom planskim dokumentima za upravljanje vodama i u granicama sredstava osiguranih tim planskim dokumentima.

U obavljanju javnih službi, Hrvatske vode imaju ovim Zakonom propisane javne ovlasti u okviru kojih donose upravne i druge akte, te odlučuju o pitanjima značajnim za upravljanje vodama.

Djelatnost i poslovi u okviru djelatnosti Članak 217.

Djelatnost Hrvatskih voda je reguliranje i poboljšanje poslovanja u gospodarstvu sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

Djelatnost Hrvatskih voda jest:

- 1) u izradi planskih dokumenata za upravljanje vodama - priprema nacрта Strategije upravljanja vodama; priprema nacрта planova upravljanja vodnim područjem; donošenje detaljnih planova i programa kojima se dopunjuju planovi upravljanja vodnim područjem; priprema prijedloga financijskoga plana Hrvatskih voda i priprema prijedloga Plana upravljanja vodama;
- 2) u studijskim i analitičkim poslovima - izrada projektnih zadataka, konceptijskih rješenja, studija i investicijskih programa i revizija projektne dokumentacije, osim kontrole glavnih projekata u smislu propisa o prostornom uređenju i gradnji;
- 3) u uređenju voda i zaštiti od štetnog djelovanja voda - praćenje i utvrđivanje hidroloških prilika (uključivo motrenje, prikupljanje, kontrolu, obradu, čuvanje i objavu hidroloških podataka, analizu hidrološkog režima, prognozu hidroloških ekstremnih pojava, poplava i suša), procjena poplavnih rizika, praćenje stanja vodotoka i stanja regulacijskih i zaštitnih građevina; investitorski poslovi u gradnji i održavanju regulacijskih i zaštitnih građevina; nadzor nad građenjem i održavanjem regulacijskih i zaštitnih građevina; upravljanje poplavnim rizicima; rukovođenje Nacionalnim sustavom obrane od poplava; provedba preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava;
- 4) u melioracijskoj odvodnji - investitorski poslovi u gradnji i održavanju građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju; nadzor nad građenjem i održavanjem građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju;
- 5) u korištenju voda - utvrđivanje zaliha voda, skrb o strateškim zalihama voda, vodoistražni radovi; davanje suglasnosti i mišljenja na provedbene propise koje temeljem ovoga Zakona donose zajednice uslužnih područja, jedinice lokalne samouprave; poduzimanje drugih mjera za namjensko i racionalno korištenje voda; sufinanciranje gradnje građevina javne vodoopskrbe i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji;
- 6) u zaštiti voda - upravljanje kakvoćom voda, provedba monitoringa površinskih i podzemnih voda, uključivo i laboratorijske poslove u provedbi monitoringa, provedba i nadzor nad provedbom drugih nositelja provedbe Državnoga plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja davanje suglasnosti i mišljenja na provedbene propise koje temeljem ovoga Zakona donose zajednice uslužnih područja sufinanciranje gradnje građevina javne odvodnje otpadnih voda i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji;
- 7) u navodnjavanju - upravljanje projektima gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave sukladno nacionalnim programima i projektima; sufinanciranje gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave;
- 8) upravljanje javnim vodnim dobrom;
- 9) vođenje vodne dokumentacije i jedinstvenoga informacijskog sustava voda, te izdavanje vodopravnih akata u skladu s ovim Zakonom;
- 10) priprema stručnih podloga za propise i izrada stručnih mišljenja i podloga za upravne akte koje sukladno ovom Zakonu donosi Ministarstvo;
- 11) stručni poslovi u vezi s davanjem koncesija na vodama i javnom vodnom dobru;
- 12) stručni nadzor nad provođenjem uvjeta iz vodopravnih akata i ugovora o koncesiji (vodni nadzor);
- 13) obračun i naplata naknada za koncesiju na vodama i javnom vodnom dobru;
- 14) planiranje prihoda za financiranje upravljanja vodama, te obračun i naplata vodnih naknada u skladu s posebnim zakonom;
- 15) upravljanje posebnim projektima određenih Zakonom, odlukom Vlade Republike Hrvatske ili Upravnoga vijeća Hrvatskih voda;
- 16) izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća o pripremi i provedbi planova i programa iz članka 42. ovoga Zakona, i
- 17) drugi poslovi stavljeni u djelokrug ovim Zakonom, te drugim zakonima i statutom Hrvatskih voda.

Djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja se kao javna služba.

Imovina Članak 218.

Imovina Hrvatskih voda utvrđena je bilancom i drugim poslovnim knjigama.

Imovinu Hrvatskih voda čine i druge stvari, prava, novac i obveze koje Hrvatske vode steknu odnosno preuzme u skladu sa Zakonom.

Poslovanje Hrvatskih voda financira se iz vodnih naknada koje su uređene zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Odgovornost za obveze Članak 219.

Hrvatske vode za svoje obveze odgovaraju cijelom svojom imovinom.
Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Hrvatskih voda.

Zabrana i ograničenje poslovne sposobnosti Članak 220.

Hrvatske vode neće za treće osobe preuzimati zajmove i/ili kredite, preuzimati dugove, preuzimati ispunjenje, pristupati dugu, davati jamstva ili mjenična jamstva, niti podmiriti tuđi dug sa pravom ili bez prava subrogacije.

Odredba stavka 1. ne odnosi se na trgovačka društva ili ustanove kojima Hrvatske vode imaju većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja čija vrijednost prelazi iznos određen Statutom, a za iznose veće od određenih Statutom odlučuje Vlada Republike Hrvatske.

Hrvatske vode ne mogu poduzimati radnje iz stavka 1. ovoga članka u svoju korist, a radi financiranja gradnje vodnih građevina na kojima treće osobe imaju pravo vlasništva ili koje se prenose u vlasništvo trećih osoba.

Pravni poslovi sklopljeni protivno stavku 1. ovoga članka su ništetni.

Upravno vijeće Članak 221.

Tijelo upravljanja Hrvatskih voda je Upravno vijeće.

Upravno vijeće ima sedam članova od kojih šest članova imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske, a jednoga člana imenuju i razrješuju radnici, odnosno radničko vijeće Hrvatskih voda prema posebnim propisima o radu.

Članovi Upravnog vijeća prvenstveno se imenuju iz reda nositelja javnih dužnosti i stručnjaka s područja upravljanja vodama, gospodarstva i javnih financija.

Članom Upravnog vijeća ne može biti osoba koja je u poslovnom odnosu s Hrvatskim vodama.

Vlada Republike Hrvatske, radnici odnosno radničko vijeće mogu razriješiti člana Upravnog vijeća i prije isteka vremena na koje je imenovan, a dužni su ga razriješiti ako nastupe okolnosti iz stavka 4. ovoga članka.

Djelokrug Upravnog vijeća Članak 222.

Upravno vijeće:

- 1) donosi Statut,
- 2) donosi financijski plan Hrvatskih voda,
- 3) donosi plan upravljanja vodama,
- 4) prihvaća izvješća o izvršenju financijskog plana Hrvatskih voda i plana upravljanja vodama,
- 5) donosi pravilnik o unutarnjem ustrojstvu,
- 6) donosi opće akte potrebne za poslovanje Hrvatskih voda i druge akte koje prema ovome Zakonu donose Hrvatske vode,
- 7) donosi poslovnik o svome radu,
- 8) razmatra izvješća generalnog direktora i o tome donosi odluke,
- 9) odlučuje o osnivanju društava kapitala ili druge pravne osobe i o ulaganjima u te pravne osobe,
- 10) odlučuje o preuzimanju zajmova iznad iznosa određenog Statutom,
- 11) imenuje zamjenika generalnog direktora i pomoćnike generalnog direktora za vodna područja.,
- 12) odlučuje o otuđenju i opterećenju nekretnina čija vrijednost prelazi iznos određen Statutom, i
- 13) obavlja druge poslove i zadatke određene ovim Zakonom, Statutom i općim aktima Hrvatskih voda.

Financijski plan Hrvatskih voda iz stavka 1. točke 2. ovog članka stupa na snagu suglasnošću Hrvatskog sabora.

Akt iz stavka 1. točke 1. ovoga članka donosi se uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Akti iz stavka 1. točke 2., 3., 5., 9., 10. i 12. ovoga članka donose se uz prethodnu suglasnost Ministra.

Akti iz stavka 1. točke 11. ovoga članka donose se na prijedlog generalnog direktora uz prethodnu suglasnost Ministra.

Predsjednik Upravnog vijeća Članak 223.

Upravno vijeće ima predsjednika kojeg biraju članovi Upravnoga vijeća.

Odlučivanje po Upravnom vijeću Članak 224.

Upravno vijeće raspravlja i odlučuje na sjednicama na kojima mora prisustvovati najmanje pet članova Vijeća. Odluke se donose većinom glasova prisutnih članova.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, za donošenje odluka o pitanjima iz članka 222. stavka 1. točke 1. i 10. ovoga Zakona potrebna je dvotrećinska većina glasova svih članova Upravnoga vijeća.

Članovi Upravnog vijeća dužni su u svom radu i pri odlučivanju u Vijeću postupati prema načelu savjesnosti u skladu sa Zakonom i općim aktima Hrvatskih voda.

**Naknada članovima Upravnog vijeća
Članak 225.**

Članovi Upravnog vijeća imaju pravo na naknadu za rad u Upravnom vijeću i pravo na naknadu putnih i sličnih troškova pri izvršenju dužnosti člana Upravnoga vijeća u skladu sa statutom.

**Generalni direktor
Članak 226.**

Voditelj poslovanja Hrvatskih voda je generalni direktor.

Generalni direktor:

- 1) zastupa i predstavlja Hrvatske vode,
- 2) vodi i organizira poslovanje Hrvatskih voda,
- 3) donosi plan sistematiziranih radnih mjesta,
- 4) predlaže upravnom vijeću akte iz članka 222. ovoga Zakona,
- 5) podnosi izvješća o stanju vodnog režima i poslovanju Hrvatskih voda,
- 6) donosi akte poslovanja, osim onih koje donosi upravno vijeće,
- 7) obavlja druge poslove i zadatke sukladno Statutu.

Generalni direktor odgovoran je za zakonitost poslovanja Hrvatskih voda.

**Imenovanje i razrješenje generalnog direktora
Članak 227.**

Generalnoga direktora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministra.

Generalni direktor imenuju se na vrijeme od pet godina.

Uvjeti koje mora ispunjavati osoba koja se imenuje za generalnoga direktora određuju se statutom.

**Statut
Članak 228.**

Statutom Hrvatskih voda se uređuju: ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela i generalnoga direktora, osnivanje i nadležnosti stručnoga savjeta, osnove unutarnjeg ustrojstva, utvrđuju granice slivnih područja, način i uvjeti raspolaganja sredstvima, način ostvarivanja odnosa s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u pitanjima upravljanja vodama, način ostvarivanja javnosti rada, te druga pitanja za koja je ovim ili drugim zakonom određeno da se uređuju statutom.

**Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu
Članak 229.**

Unutarnje ustrojstvo Hrvatskih voda utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

Unutarnje ustrojstvo utvrđuje se u skladu s osnovama unutarnjega ustrojstva određenim Statutom.

Plan sistematiziranih radnih mjesta donosi se sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu.

Druga stručna i nadzorna tijela

Članak 230.

Hrvatske vode mogu imati i druga stručna i nadzorna tijela. Sastav, način osnivanja, djelokrug i način rada tih tijela određuju se statutom ili Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

3. Osnivanje trgovačkog društva

Osnivanje trgovačkog društva

Članak 231.

Sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske, Hrvatske vode mogu osnovati trgovačko društvo u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima u cilju:

- 1) provedbe poslova investitora gradnje regionalnih vodoopskrbnih sustava u skladu s programom Vlade Republike Hrvatske iz članka 26. stavka 4. ovoga Zakona na područjima na kojima nema komunalne vodne organizacije koja može biti investitorom sukladno propisima o gradnji,
- 2) zahvaćanja, crpljenja i transporta vode radi prodaje vode na tržištima drugih zemalja.

4. Javna vodoopskrba i javna odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Djelatnost i uvjeti za obavljanje djelatnosti

Članak 232.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda obavljaju se kao javna služba.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda od interesa su za jedinice lokalne samouprave na uslužnom području (nadkomunalne djelatnosti). Jedinice lokalne samouprave su dužne osigurati obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na uslužnom području.

Načela

Članak 233.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda obavljaju se prema sljedećim načelima:

- 1) pružaju se pod nediskriminacijskim i socijalno prihvatljivim uvjetima,
- 2) obavljaju se učinkovito, ekonomično i svrhovito,
- 3) obavljaju se tako da se osigura njihov održivi razvitak i stalno povećanje kakvoće vodnih usluga,
- 4) da osiguravaju održavanje građevina javne vodoopskrbe i građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u stanju funkcionalne sposobnosti,
- 5) javnosti rada.

Financiranje gradnje građevina javne vodoopskrbe i građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda uređuje se zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Područja obavljanja djelatnosti Članak 234.

Osnovna jedinica za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda je vodoopskrbno područje odnosno područje aglomeracije. Jedno ili više vodoopskrbnih područja odnosno aglomeracija čine uslužno područje.

Granice uslužnih područja Članak 235.

Granice uslužnih područja utvrđuje odlukom Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Granice uslužnih područja se određuju tako:

- 1) da se osigura tehničko i tehnološko jedinstvo građevina javne vodoopskrbe od izvorišta do krajnjega korisnika,
- 2) da se osigura tehničko i tehnološko jedinstvo građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda od mjesta ispuštanja do prirodnoga prijamnika,
- 3) da se unutar njegovih granica osigura isporuka vode namijenjene ljudskoj potrošnji do 2 milijuna prostornih metara godišnje.

Vlasništvo komunalnih vodnih građevina Članak 236.

Komunalne vodne građevine koje nisu izgrađene na javnom vodnom dobru su javno dobro u javnoj uporabi i u vlasništvu su jedinica lokalne samouprave na uslužnom području, osim onih koje su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, temeljem Zakona ili bilo koje druge pravne osnove, bile u vlasništvu komunalnih vodnih organizacija.

Komunalne vodne građevine su stvari izvan pravnog prometa, osim između pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Iznimno one komunalne vodne građevine koje nisu potrebne ili protekom vremena postanu nepotrebne za neposredno obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda mogu postati stvari u prometu, o čemu odluku donosi Ministarstvo na prijedlog osoba iz stavka 1. ovoga članka koje su im vlasnici.

Obavljanje djelatnosti Članak 237.

Djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na uslužnom području obavljaju:

- 1) komunalne vodne organizacije – trgovačka društva odnosno ustanove, koje osniva jedinica lokalne samouprave za obavljanje isključivo tih djelatnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona;
- 2) pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji sklopljenog u skladu s odredbama Zakona o koncesijama i ovoga zakona.

Pravne osobe iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka isporučitelji su vodnih usluga na uslužnom području.

Komunalne vodne organizacije obavljaju djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na temelju ovoga Zakona.

Jedinica lokalne samouprave može s drugim pravnim osobama sklopiti ugovor o koncesiji za obavljanje djelatnosti pročišćavanja otpadnih voda odnosno s drugim pravnim ili fizičkim osobama sklopiti ugovor o koncesiji za obavljanje djelatnosti čišćenja sabirnih i

septičkih jama isključivo na temelju odredbi Zakona o koncesijama.

Gubitak statusa komunalne vodne organizacije Članak 238.

Udjele odnosno dionice u temeljnom kapitalu komunalnih vodnih organizacija imaju isključivo jedinice lokalne samouprave.

Ukoliko jedinica lokalne samouprave prenese udio ili dionice u temeljnom kapitalu komunalne vodne organizacije na drugu pravnu ili fizičku osobu, komunalna vodna organizacija gubi status komunalne vodne organizacije.

Gubitkom statusa komunalne vodne organizacije takva pravna osoba nije ovlaštena za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na uslužnom području.

Uvjeti i rješenje o ispunjenosti uvjeta Članak 239.

Pravne osobe iz članka 237. trebaju ispunjavati posebne uvjete za obavljanje djelatnosti iz članka 79. i 119. ovoga Zakona, koji se odnose na:

- 1) potrebnu tehničku opremljenost za obavljanje djelatnosti;
- 2) potreban broj i stručnu osposobljenost zaposlenika.

Uvjete iz stavka 1. i druge uvjete ovoga članka utvrđuje propisom Vlada Republike Hrvatske.

Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, za obavljanje djelatnosti iz članka 119. potrebno je ispuniti uvjet iz članka 119. stavka 2. ovoga Zakona.

Ministar donosi rješenje o ispunjenosti uvjeta utvrđenih propisom iz stavka 2. ovoga članka.

Rješenje Ministra iz stavka 1. ovoga članka uvjet je za upis u sudski registar djelatnosti pravnih osoba iz članka 237. ovoga Zakona.

Protiv rješenja Ministarstva iz stavka 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Rješenje iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo će ukinuti po službenoj dužnosti ako se nakon njegovog izdavanja utvrdi prestanak ispunjavanja uvjeta iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka odnosno gubitak statusa komunalne vodne organizacije prema odredbi članka 238. ovoga Zakona.

Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti dostaviti nadležnom Trgovačkom sudu radi provedbe u sudskom registru.

Protiv rješenja o ukidanju rješenja iz stavka 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

4.1. Cijena vodnih usluga

Cijena vodnih usluga Članak 240.

Sredstva za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja

otpadnih voda na uslužnom području osiguravaju se iz cijene vodne usluge.

Visinu cijene, način obračuna i način plaćanja vodnih usluga određuje isporučitelj usluge.

Cijena vodnih usluga plaća se isporučitelju usluge, a obveznik plaćanja je vlasnik nekretnine.

Struktura cijene Članak 241.

Cjenik vodnih usluga sadrži:

- vrstu vodne usluge,
- strukturu cijene vodne usluge,
- način obračuna i plaćanja usluge.

Isporučitelji vodnih usluga dužni su cjenik vodnih usluga iz stavka 1. ovoga članka javno objaviti i učiniti javno dostupnim za sve vrijeme njegovog važenja.

Za slučaj promjene cijene vodnih usluga uz podatke iz stavka 1. ovoga članka prijedlog sadrži za promjenu sadrži i:

- predloženu novu cijenu usluge i njezinu strukturu,
- postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu,
- razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i kalkulacijom,
- dan primjene nove cijene.

Prethodna suglasnost Članak 242.

Isporučitelj vodnih usluga dužan je pri svakoj promjeni cijene pribaviti prethodnu suglasnost jedinica lokalne samouprave na uslužnom području na kojem se vodne usluge isporučuju.

Jedinice lokalne samouprave s uslužnog područja dužne su se očitovati o zahtjevu isporučitelja vodnih usluga u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva za pribavljanje prethodne suglasnosti.

Istekom roka iz stavka 2. ovoga članka, ukoliko o zahtjevu nije odlučeno, smatra se da je suglasnost dana.

Promjena cijene Članak 243.

Isporučitelj vodnih usluga dužan je u roku od 8 dana od dana primjene novih cijena vodne usluge novi cjenik prijaviti Hrvatskoj regulatornoj agenciji za vodne usluge.

Hrvatska regulatorna agencija za vodne usluge, ovlaštena je u roku od 15 dana od dana prijave cjenika vodnih usluga isti preispitati, te iz opravdanih razloga odgoditi njegovu primjenu djelomično ili u cijelosti.

Uskrata isporuke vodnih usluga Članak 244.

Isporučitelj vodne usluge može iz opravdanih razloga, sukladno općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga, ograničiti odnosno uskratiti korisnicima isporuku vodnih usluga.

4.2. Priključenje na komunalne vodne građevine

Odluka o priključenju Članak 245.

Na prijedlog isporučitelja vodnih usluga predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave na uslužnom području donose jedinstvenu odluku o priključenju na građevine javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda.

Odlukom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se:

- postupak,
- tehničko-tehnološki uvjeti priključenja (posebni uvjeti priključenja),
- rokovi za priključenje,
- naknada za priključenje,
- način plaćanja naknade i
- prekršajne odredbe.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom iz stavka 1. ovoga članka iznimno utvrditi područja na uslužnom području u kojima se vlasnici građevina mogu izuzeti od obveze priključenja na komunalne vodne građevine ukoliko su isti na odgovarajući način pojedinačno riješili vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Odluka o priključenju na građevine javne vodoopskrbe i javne odvodnje javno se objavljuje, a isporučitelj vodnih usluga dužan ju je učiniti javno dostupnom za cijelo vrijeme njezina važenja.

Donošenje odluke o priključenju Članak 246.

Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave dužna su donijeti jedinstvenu odluku o priključenju na građevine javne vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda u roku od 30 dana od dana podnošenja prijedloga odluke iz članka 245. stavka 1. ovoga Zakona.

Ukoliko predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave na uslužnom području ne donesu odluku iz članka 245. u roku iz stavka 1. ovoga članka, isporučitelj vodnih usluga ovlašten je prijedlog odluke o priključenju dostaviti Hrvatskoj regulatornoj agenciji za vodne usluge.

Rok Članak 247.

Hrvatska regulatorna agencija za vodne usluge dužna je u roku od 15 dana od dana primitka prijedloga odluke o priključenju iz članka 246. stavka 2. ovoga Zakona, istu preispitati i donijeti odluku o njenom stupanju na snagu te je javno objaviti.

Priključenje Članak 248.

Vlasnik građevine odnosno vlasnik nekretnine dužan je priključiti svoju građevinu odnosno nekretninu na komunalne vodne građevine sukladno odluci o priključenju, a najkasnije u roku od 1 godine od dana obavijesti isporučitelja vodne usluge o mogućnosti priključenja.

Građevine izgrađene bez akta na temelju kojeg se može graditi ne smiju se priključiti na komunalne vodne građevine, kao i građevine za koje je u tijeku postupak građevinske

inspekcije koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanja građevina prema posebnom zakonu.

Vlasnik građevne čestice, odnosno građevine plaća cijenu stvarnih troškova izvedbe priključka neposredno isporučitelju vodne usluge na temelju pisanog ugovora i računa za izvršeni posao.

Neispunjenje obveze priključenja Članak 249.

Ukoliko vlasnik građevine odnosno vlasnik nekretnine ne priključi svoju građevinu odnosno nekretninu na građevine javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda u roku iz odluke o priključenju odnosno u roku iz odredbe članka 248. ovoga Zakona Hrvatska regulatorna agencija za vodne usluge, na prijedlog isporučitelja vodnih usluga, donijet će rješenje o obvezi priključenja na teret vlasnika građevine odnosno nekretnine.

Ugradnja vodomjera Članak 250.

Priključenje višestambenih građevina, za koje su podneseni zahtjevi za izdavanje akta na temelju kojega se može pristupiti građenju nakon 1. siječnja 2000. godine, na građevine javne vodoopskrbe, mora se izvesti na način da svaki posebni dio zgrade koji predstavlja samostalnu uporabnu cjelinu (stan, poslovni prostor, garaža i sl.), odnosno svaki pojedinačni potrošač ima ugrađen poseban vodomjer za mjerenje potrošnje.

Tehničko-tehnološke uvjete za ugradnju vodomjera iz stavka 1. ovoga članka određuje isporučitelj vodne usluge, a stvarni trošak ugradnje plaća vlasnik nekretnine koja se priključuje.

Financiranje gradnje komunalnih vodnih građevina Članak 251.

U slučaju kada gradnja određene komunalne vodne građevine nije predviđena Programom izgradnje građevina javne vodoopskrbe i javne odvodnje na području jedinice lokalne samouprave, budući korisnici vodnih usluga koji bi se priključili na građevine mogu sudjelovati u financiranju njezine gradnje, uz povrat uloženi sredstava u određenom roku, pod uvjetima utvrđenim pisanim ugovorom s jedinicom lokalne samouprave.

Sredstva iz stavka 1. ovoga članka za financiranje gradnje uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave, a rok povrata sredstava ne može biti dulji od 5 godina od dana sklapanja ugovora.

4.3. Opći i tehnički uvjeti isporuke vodnih usluga

Opći i tehnički uvjeti isporuke vodnih usluga Članak 252.

Isporučitelj vodnih usluga u djelatnostima javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda dužan je donijeti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga.

Opći i tehnički uvjeti isporuke vodnih usluga donose se jedinstveno za cijelo uslužno područje.

Opći i tehnički uvjeti sadržavaju odredbe o:

- postupku izdavanja suglasnosti i osiguranju uvjeta za priključenje na građevine

- javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda,
- tehničkim i ostalim potrebnim uvjetima za priključenje i korištenje vodnih usluga;
 - kvaliteti opskrbe vodnim uslugama,
 - pravima i obvezama isporučitelja vodnih usluga i korisnika vodnih usluga,
 - uvjetima mjerenja, obračuna i naplate vodnih usluga,
 - uvjetima za primjenu postupka ograničenja ili obustave isporuke vodnih usluga,
 - postupanju u slučaju neovlaštenog korištenja vodnih usluga,
 - međusobnim odnosima između isporučitelja vodnih usluga i korisnika usluga.

Isporučitelj vodnih usluga dužan je javno objaviti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga i učiniti ih javno dostupnima za cijelo vrijeme njihova važenja.

Propis o općim i tehničkim uvjetima i standardima isporuke vodnih usluga donosi Ministar na prijedlog Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge.

Rokovi **Članak 253.**

Isporučitelj vodnih usluga dužan je Opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga dostaviti Hrvatskoj regulatornoj agenciji za vodne usluge u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu.

Hrvatska regulatorna agencija za vodne usluge, ovlaštena je u roku od 15 dana od dana dostave Općih i tehničkih uvjeta vodnih usluga iste preispitati, te iz opravdanih razloga odgoditi njihovu primjenu djelomično ili u cijelosti.

5. Hrvatska regulatorna agencija za vodne usluge

Ciljevi reguliranja komunalnih vodnih usluga **Članak 254.**

Osnovni ciljevi reguliranja djelatnosti komunalnih vodnih usluga koje se obavljaju kao javne usluge i u javnom interesu su:

- 1) osiguranje:
 - a) objektivnosti;
 - b) razvidnosti i
 - c) nepristranosti;
- 2) provedba načela reguliranog pristupa sustavu javne vodoopskrbe i sustavu javne odvodnje otpadnih voda;
- 3) donošenje metodologija za utvrđivanje cijena vodnih usluga;
- 4) uspostava i reguliranje učinkovitog obavljanja komunalnih usluga u Republici Hrvatskoj;
- 5) zaštita korisnika komunalnih vodnih usluga i komunalnih vodnih organizacija.

Struktura troškova komunalnih vodnih usluga **Članak 255.**

Pri reguliranju djelatnosti komunalnih vodnih usluga koje se obavljaju kao javne usluge, uvažavaju se opravdani troškovi poslovanja, pogona, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije vodnih građevina za javnu vodoopskrbu i odvodnju iz članka 22. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, tako da se komunalnim vodnim organizacijama omogućava razuman i društveno prihvatljiv povrat sredstava uloženi u cilju obavljanja djelatnosti komunalnih vodnih usluga propisanih ovim Zakonom.

Osnivanje Agencije Članak 256.

Za uspostavu i provedbu reguliranja djelatnosti komunalnih vodnih usluga, ovim se Zakonom osniva Hrvatska regulatorna agencija za vodne usluge (u daljnjem tekstu: Agencija) kao samostalna, neovisna i neprofitna javna ustanova.

Hrvatska regulatorna agencija za vodne usluge je javna ustanova.

Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske.

Agencija za svoj rad odgovara Hrvatskom Saboru.

Sjedište Agencije je u Zagrebu.

Statut Agencije Članak 257.

Statutom i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije.

Statutom Agencije uređuju se:

- 1) unutarnje ustrojstvo;
- 2) predstavljanje i zastupanje;
- 3) rad i poslovanje;
- 4) nadzorna tijela;
- 5) osnivanje i djelokrug rada savjetodavnih i stručnih tijela;
- 6) ovlasti i način odlučivanja;
- 7) opći akti;
- 8) tajnost podataka;
- 9) javnost rada Agencije; i
- 10) druga pitanja značajna za rad Agencije.

Upravno vijeće, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, donosi Statut Agencije.

Poslovi i rad Agencije Članak 258.

Poslovi Agencije od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku.

Dio poslova iz članka 259. ovoga Zakona Agencija obavlja na temelju javne ovlasti što će pobliže biti određeno Statutom iz članka 257. ovoga Zakona.

Rad Agencije je javan.

Agencija je samostalna u poduzimanju svih organizacijskih i drugih mjera potrebnih za nesmetano obavljanje funkcija i ispunjavanje obveza u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

U skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa, Agencija obavlja svoju djelatnost tako da obavljanje komunalnih vodnih usluga djeluje u skladu s interesima komunalnih vodnih organizacija i korisnika njihovih usluga.

Komunalne vodne organizacije i drugi subjekti kojima su zakonom utvrđena određena

prava i obveze u vezi s obavljanjem vodoopskrbne djelatnosti i djelatnosti prikupljanja, pročišćavanja i ispuštanja komunalnih otpadnih voda, obvezni su odgovarati na upite Agencije u vezi s poslovima iz stavka 2. ovoga članka, sukladno članku 277. ovoga Zakona.

Središnja tijela državne uprave obvezna su zatražiti mišljenje Agencije o nacrtu prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na obavljanje komunalnih vodnih djelatnosti.

Djelatnost Agencije Članak 259.

Djelatnost Agencije obuhvaća sljedeće poslove:

- 1) predlaganje propisa iz članka 252. stavka 5. ovoga Zakona;
- 2) donošenje propisa o metodologiji za utvrđivanje strukture tarifnih sustava vodnih usluga;
- 3) donošenje odluke o stupanju na snagu odluke o priključenju;
- 4) davanje suglasnosti na tarifni sustav za pružanje komunalnih vodnih usluga, javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda;
- 5) davanje suglasnosti na prijedlog visine tarifnih stavki u okviru tarifnih sustava iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka;
- 6) davanje mišljenja jedinici lokalne ili područne samouprave na prijedlog iznosa koncesijske naknade za obavljanje komunalne vodne djelatnosti;
- 7) davanje mišljenja o općim i tehničkim uvjetima pružanja komunalnih usluga;
- 8) predlaganje zajamčenih standarda komunalnih vodnih usluga;
- 9) davanje mišljenja o programu gradnje vodnih građevina iz članka 22. stavka 1. točka 2. ovoga Zakona;
- 10) davanje mišljenja ili suglasnosti na pravila i propise u sektoru komunalnih vodnih usluga;
- 11) nadzor nad organizacijama komunalnih vodnih usluga iz članka 237. ovoga Zakona, u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima;
- 12) nadzor kakvoće usluga komunalnih vodnih organizacija iz članka 237. ovoga Zakona;
- 13) objavljivanje obavijesti i podataka o komunalnim vodnim uslugama i uslugama isporuke vode iz vodoopskrbnih sustava;
- 14) sudjelovanje u utvrđivanju politike u sektoru komunalnih vodnih usluga i uslugama isporuke vode iz vodoopskrbnih sustava;
- 15) suradnja s ministarstvima i nadležnim inspekcijama, sukladno zakonu;
- 16) prikupljanje i obrada podataka u vezi s djelatnostima komunalnih vodnih organizacija i uslugama isporuke vode iz vodoopskrbnih sustava;
- 17) podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka;
- 18) obavljanje drugih poslova u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije.

Mjere za zaštitu potrošača Članak 260.

Agencija je, u uspostavi i provođenju sustava regulacije komunalnih vodnih usluga koje se obavljaju kao javne usluge, posredovanjem savjetodavnih tijela u kojima mogu sudjelovati i predstavnici udruga potrošača, obvezna primjenjivati mjere za zaštitu osnovnih prava potrošača u skladu s posebnim propisima.

Mjere iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju:

- 1) predlaganje donošenja propisa iz članka 252. stavka 5. ovoga Zakona;
- 2) razvoj sustava informiranja javnosti o:
 - a) komunalnim vodnim uslugama i uslugama isporuke vode iz regionalnih vodoopskrbnih sustava; tarifnim sustavima i tarifnim stawkama;
 - b) djelatnosti komunalnih vodnih usluga koje pružaju komunalne vodne organizacije i

- ulozi Agencije u reguliranju obavljanja tih usluga;
- c) zajamčenim standardima kakvoće vodnih usluga;
- d) pravima potrošača, mogućnostima za zaštitu njihovih prava i postupcima u kojima mogu ostvarivati i štititi svoja prava;
- e) donošenje odluka o prigovorima i žalbama;
- f) druge mjere prema propisima o zaštiti potrošača.

Rješavanje sporova Članak 261.

Agencija rješava sporove u vezi s obavljanjem reguliranih djelatnosti komunalnih vodnih usluga, a posebno u vezi s:

- 1) odbijanjem priključenja na vodoopskrbni sustav i sustav odvodnje otpadnih voda;
- 2) određivanjem naknade za priključenje i izgradnju sustava iz točke 1. ovoga stavka.

Odluka Agencije u rješavanju sporova iz stavka 1. ovoga članka konačna je i protiv nje nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor.

U slučaju kad žalba protiv odluke Agencije ne odgađa izvršenje, Agencija može odgoditi izvršenje osporavanog akta iz razloga opasnosti od nenadoknadive štete.

Izmjena uvjeta za obavljanje vodnih usluga Članak 262.

Agencija je ovlaštena, u slučaju potrebe, predložiti komunalnoj vodnoj organizaciji izmjenu uvjeta, pravila i ustroja pod kojima se obavljaju vodne usluge, kako bi se osigurala njihova nepristrana primjena.

Podnošenje prigovora Agenciji Članak 263.

Nezadovoljna stranka može podnijeti Agenciji prigovor:

- 1) na rad komunalne vodne organizacije;
- 2) na metodologiju iz članka 259. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona;
- 3) na mjere iz članka 260. ovoga Zakona.

Prigovor iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti u roku od 30 dana:

- 1) od dana počinjene nepravilnosti u radu komunalne vodne organizacije, u slučaju iz stavka 1. točka 1. ovoga članka;
- 2) od dana objave metodologije iz stavka 1. točka 2. ovoga članka;
- 3) od dana objave poduzimanja mjera iz stavka 1. točka 3. ovoga članka.

Agencija je obvezna donijeti odluku o prigovoru u roku od 30 dana nakon primitka prigovora.

Odluka Agencije iz stavka 3. ovoga članka po prigovoru na rad komunalne vodne organizacije konačna je i protiv nje nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor.

Tijela Agencije i unutarnje ustrojstvo Članak 264.

Tijela Agencije su Upravno vijeće, Predsjednik Upravnog vijeća i Ravnatelj Agencije. Unutarnje ustrojstvo Agencije uređuje se pravilnikom, u skladu s ovim Zakonom i Statutom Agencije.

Upravno vijeće Agencije
Članak 265.

Agencijom upravlja Upravno vijeće od pet članova, od kojih je jedan predsjednik Upravnog vijeća, a jedan njegov zamjenik.

Predsjednika, zamjenika predsjednika i ostale članove Upravnog vijeća imenuje Hrvatski Sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, na vrijeme od pet godina, s mogućnošću još jednog imenovanja.

Predsjednik Upravnog vijeća Agencije
Članak 266.

Predsjednik Upravnog vijeća rukovodi radom Upravnog vijeća.

Predsjednik Upravnog vijeća predstavlja i zastupa Agenciju, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Agencije i odgovoran je za zakonitost rada Agencije.

Predsjednika Upravnog vijeća u vrijeme njegove odsutnosti zamjenjuje njegov zamjenik.

Članovi Upravnog vijeća
Članak 267.

Članom Upravnog vijeća može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske, s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima najmanje visoku stručnu spremu tehničke, pravne ili ekonomske struke, uz dobro poznavanje engleskog jezika i radno iskustvo od najmanje sedam godina, od čega najmanje pet godina na poslovima u području komunalnih vodnih usluga ili vodnoga gospodarstva.

Članom Upravnog vijeća ne može biti imenovana osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje je čini nedostojnom obavljanja dužnosti člana Upravnog vijeća, koja obnaša dužnost zastupnika Hrvatskoga sabora ili člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave i izvršne vlasti te središnjim tijelima političkih stranaka, ili koja je u radnom odnosu u komunalnoj vodnoj organizaciji na koju se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Funkcija člana Upravnog vijeća obavlja se kao jedino zanimanje.

Izbjegavanje sukoba interesa
Članak 268.

Član Upravnog vijeća i članovi njegove uže obitelji ne mogu biti vlasnici, dioničari ili imatelji udjela u komunalnim vodnim organizacijama više od 0,5 % temeljnoga dioničkog kapitala, ni biti članovi uprave ili nadzornih odbora ili bilo kojih drugih tijela u komunalnim vodnim organizacijama, nije im dopušteno imati materijalni interes u području djelatnosti komunalnih vodnih usluga ni obavljati druge poslove u sektoru komunalnih vodnih usluga na kojega se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, zbog čega bi moglo doći do sukoba interesa.

Razrješenje dužnosti člana Upravnog vijeća
Članak 269.

Hrvatski sabor će razriješiti dužnosti člana Upravnog vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, u slučaju:

- 1) ako to sam zatraži;
- 2) teže povrede dužnosti utvrđene Statutom Agencije;

- 3) nemogućnosti urednog obavljanja dužnosti dulje od šest mjeseci;
- 4) trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti;
- 5) pravomoćne osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja dužnosti;
- 6) nastupanja okolnosti iz članka 268. ovoga Zakona.

O postojanju razloga za razrješenje člana Upravnog vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan, Upravno vijeće je obvezno bez odgađanja obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Član Upravnog vijeća ne može godinu dana od dana razrješenja dužnosti zasnovati radni odnos u komunalnoj vodnoj organizaciji na koju se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, osim u slučaju iz stavka 1. točke 3. i 4. ovoga članka.

Član Upravnog vijeća, nakon razrješenja dužnosti sve do početka ostvarivanja plaće po drugom temelju ili do ostvarivanja prava na mirovinu sukladno općim propisima, a najdulje godinu dana od dana razrješenja dužnosti, ima pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje kao član Upravnog vijeća, osim u slučajevima razrješenja iz stavka 1. točke 2., 5. i 6. ovoga članka.

Upravno vijeće može biti razriješeno ako uzastopno i višekratno ne donosi odluke u skladu sa ovim Zakonom.

Odlučivanje **Članak 270.**

Upravno vijeće donosi Statut i druge akte potrebne za rad i poslovanje Agencije, programe rada i razvoja, nadzire njihovo provođenje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, u skladu s ciljevima iz članka 254. ovoga Zakona.

Upravno vijeće odlučuje na sjednicama koje saziva predsjednik Upravnog vijeća.

Sjednice Upravnog vijeća su javne.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, Upravno vijeće može odlučiti da će sjednica ili rasprava o pojedinoj točki biti zatvorena za javnost.

Upravno vijeće odlučuje većinom glasova svih članova Upravnog vijeća.

Za donošenje značajnih odluka i za davanje mišljenja Vladi Republike Hrvatske i Ministarstvu, Upravno vijeće donosi odluke na prijedlog Ravnatelja Agencije, koji je dužan nazočiti sjednicama Upravnog vijeća na poziv Upravnog vijeća, bez prava glasa.

Pri odlučivanju o drugim pitanjima iz djelokruga rada Agencije, Upravno vijeće može zatražiti mišljenje Ravnatelja Agencije.

U svim postupcima pred Agencijom, koji se pokreću u skladu s odredbama ovoga Zakona, Agencija mora omogućiti svakoj stranci u postupku da se prije donošenja odluke izjasni o činjenicama bitnim za donošenje odluke, te da dostavi svu potrebnu dokumentaciju ili druge dokaze za koje smatra da su značajni za donošenje odluke.

Ako stranka nije u utvrđenom roku izvršila konačnu odluku Upravnog vijeća, Upravno vijeće može provesti postupak izvršenja te odluke posredstvom druge osobe ili prisilno, ili pokrenuti prekršajni postupak u skladu s odredbama Zakona o prekršajima.

Odluke Upravnog vijeća potpisuje predsjednik Upravnog vijeća.

Odluke Upravnog vijeća objavljuju se u »Narodnim novinama« i na internet stranicama Agencije, a pojedinačne odluke koje Upravno vijeće donosi u obavljanju javnih ovlasti i druge odluke za koje tako odluči Upravno vijeće, objavljuju se u glasilu Agencije.

Ravnatelj Agencije Članak 271.

Ravnatelja Agencije imenuje Upravno vijeće, na temelju javnoga natječaja na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog izbora.

Za imenovanje i razrješenje ravnatelja Agencije primjenjuju se odgovarajuće odredbe članaka 266., 267., 268. i 269. ovoga Zakona, uz uvjet da osoba koja može biti imenovana ravnateljem mora imati radno iskustvo na rukovodećim poslovima u sektoru komunalnih vodnih usluga u trajanju od najmanje tri godine.

Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja Agencije u slučajevima i po postupku propisanom Zakonom o ustanovama i o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

U slučaju razrješenja ravnatelja, Upravno vijeće imenovat će vršitelja dužnosti ravnatelja Agencije i raspisati natječaj za ravnatelja.

Upravno vijeće raspisat će natječaj za ravnatelja Agencije u roku od 30 dana od dana donošenja Statuta Agencije.

Djelokrug rada ravnatelja Agencije Članak 272.

Ravnatelj Agencije organizira i vodi stručni rad Agencije.

Ravnatelj Agencije obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom Agencije.

Ravnatelj Agencije za svoj rad odgovara Upravnom vijeću Agencije.

Ravnatelj Agencije priprema Upravnom vijeću prijedloge za donošenje značajnih odluka, prijedloge za davanje mišljenja Vladi Republike Hrvatske i Ministarstvu, i prijedloge odluka koje Upravno vijeće, u skladu s ovim Zakonom, i drugim propisima, predlaže Vladi Republike Hrvatske radi donošenja.

Ugovor o radu sa ravnateljem potpisuje Predsjednik Upravnog vijeća, u ime Agencije.

Imovina Agencije Članak 273.

Poslovni prostor i sredstva za rad Agencije osigurava Vlada Republike Hrvatske.

Upravno vijeće Agencije ne može bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu i drugu imovinu ili sklopiti drugi pravni posao u vrijednosti većoj od određene Statutom, a ako je iznos veći od iznosa određenog Statutom, odluku o tome donosi Vlada Republike Hrvatske.

Agencija odgovara za svoje obveze cjelokupnom svojom imovinom.

Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno za obveze Agencije.

Proračun Agencije Članak 274.

Agencija se financira iz sredstava Državnog proračuna.

Upravno vijeće Agencije donosi proračun Agencije za sljedeću godinu, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Godišnji izvještaj Agencije Članak 275.

Agencija je obvezna jednom godišnje podnijeti Hrvatskom saboru izvješće o svom radu, a osobito o:

- 1) zapažanjima koja su značajna za razvoj komunalnih vodnih usluga;
- 2) analizi, osobito ekonomskoj, područja komunalnih vodnih usluga;
- 3) ostvarenju proračuna Agencije za prethodnu godinu.

Agencija je obvezna Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske na njihov zahtjev podnijeti izvješća i o svom stručnom i financijskom poslovanju i izvještaje o pojedinim specifičnim pitanjima iz svog djelokruga rada i za razdoblja kraća od godinu dana.

Nakon prihvaćanja izvješća iz stavka 1. ovoga članka, Agencija je obvezna objaviti izvješće u svom glasilu i na internet stranici Agencije, na hrvatskom jeziku i u prijevodu na engleski jezik.

Obavljanje stručnih poslova Agencije Članak 276.

Stručne poslove u okviru rada i poslovanja Agencije obavljaju zaposlenici Agencije.

Za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa i u svezi s radnim odnosom, na zaposlenike Agencije primjenjuju se opći propisi o radu.

Na zaposlenike Agencije primjenjuju se i uvjeti iz članka 268. ovoga Zakona.

Članovi Upravnog vijeća, Ravnatelj Agencije i drugi zaposlenici Agencije obvezni su postupati savjesno i u skladu s pravilima struke.

Obveza dostavljanja podataka, izvješća i drugih dokumenata Članak 277.

Agencija je ovlaštena od komunalnih vodnih organizacija zatražiti podatke, izvješća i druge dokumente koji su potrebni za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije na temelju ovoga Zakona i drugih propisa.

Komunalne vodne organizacije i drugi subjekti kojima su zakonom utvrđena određena prava i obveze u vezi s obavljanjem vodoopskrbne djelatnosti i djelatnosti odvodnje, otpadnih voda dužni su u propisanom roku odgovoriti na zahtjev Agencije i dostaviti zatražene podatke, izvješća i drugu dokumentaciju u skladu sa zahtjevom Agencije iz stavka 1. ovoga članka.

Agencija je dužna najkasnije u roku od 30 dana odgovoriti na pisani zahtjev komunalne vodne organizacije i drugog subjekta kome su zakonom utvrđena određena prava i obveze u vezi s obavljanjem vodoopskrbne djelatnosti i djelatnosti odvodnje otpadnih voda o pitanjima koja su u vezi s regulacijom njegove komunalne vodne djelatnosti i

značajni su za njegovo poslovanje.

Rok za predlaganje članova Upravnog vijeća Članak 278.

Vlada Republike Hrvatske će predložiti predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Upravnog vijeća u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Predsjednik Upravnog vijeća Agencije sazvat će konstituirajuću sjednicu Upravnog vijeća u roku od 10 dana od dana imenovanja.

Vlada Republike Hrvatske imenuje privremenog Ravnatelja Agencije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, na prijedlog Ministra. Privremeni Ravnatelj ovlašten je poduzeti radnje i obaviti pripreme za početak rada Agencije.

Donošenje Statuta Agencije i upis u registar ustanova Članak 279.

Upravno vijeće obvezno je zatražiti prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske na Statut Agencije u roku od 30 dana od dana konstituiranja Upravnoga vijeća.

Upravno vijeće će u roku od 30 dana od dana donošenja Statuta Agencije podnijeti prijavu za upis Agencije u sudski registar ustanova.

6. Melioracijske organizacije

Osnivanje melioracijskih organizacija Članak 280.

Za melioracije zemljišta privatnih vlasnika i korisnika mogu se osnivati i organizirati udruge korisnika voda i/ili zadruge u skladu s posebnim propisima.

Za upis djelatnosti zadruge odnosno udruge korisnika voda u sudski registar, odnosno registar udruga moraju biti ispunjeni uvjeti iz članka 282. stavka 2. ovoga Zakona.

Nadzor nad korištenjem voda koje udruge korisnika i/ili zadruge i druge pravne osobe koje su registrirane za obavljanje poslova iz članka 281. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona na melioracijskom području, obavljaju Hrvatske vode.

Odnosi između organizacija iz stavka 1. ovoga članka i jedinice područne (regionalne) samouprave se uređuju ugovorom.

7. Organizacije koje obavljaju poslove osobito značajne za upravljanje vodama

Poslovi osobito značajni za upravljanje vodama Članak 281.

Posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama su:

- 1) projektiranje vodnih građevina,
- 2) vodoistražni radovi i drugi hidrogeološki radovi,
- 3) građenje novih regulacijskih i zaštitnih građevina,
- 4) poslovi preventivne obrane od poplava, te poslovi i mjere redovne i izvanredne obrane od poplava,

- 5) upravljanje i održavanje detaljnim građevinama za melioracijsku odvodnju i vodnim građevinama za navodnjavanje,
- 6) sprječavanje širenja i otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja,
- 7) uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda, i
- 8) ispitivanje vodonepropusnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

Uvjeti za obavljanje poslova osobito značajnih za upravljanje vodama Članak 282.

Za upis djelatnosti iz članka 281. ovoga Zakona u trgovački registar moraju biti ispunjeni i posebni uvjeti određeni propisom iz stavka 2. ovoga članka.

Posebne uvjete za upis djelatnosti iz članka 281. ovoga Zakona u trgovački registar, a osobito potrebnu tehničku opremljenost te stručnu osposobljenost i brojnost zaposlenika, obvezu kontinuiranog obavljanja poslova, certifikacijska područja, posebne postupovne odredbe o donošenju rješenja iz stavka 3. ovoga članka, te posebne razloge za ukidanje tog rješenja propisuje Ministar. Posebni uvjeti za upis djelatnosti iz članka 281. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona u trgovački registar propisuju se uz suglasnost Hrvatske akreditacijske agencije.

Ispunjenje posebnih uvjeta iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se rješenjem Ministarstva (certifikacijsko rješenje).

Za djelatnost iz članka 281. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona izdaje se certifikacijsko rješenje temeljem javnog natječaja na pojedinom certifikacijskom području.

Za upis poslova iz članka 281. ovoga Zakona kao predmeta poslovanja u trgovački registar potrebno je rješenje Ministarstva o ispunjavanju uvjeta iz stavka 3. ovoga članka.

Konačno i/ili pravomoćno certifikacijsko rješenje ukinut će Ministarstvo po službenoj dužnosti i bez pristanka stranke, a ukidanje upisati u trgovački registar, ako se u razdoblju nakon njegovoga izdavanja utvrdi prestanak ispunjavanja uvjeta iz stavka 2. ovoga članka.

Protiv rješenja o ukidanju certifikacijskog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor. Poslovi iz članka 281. stavka 1. ovoga Zakona se u tom slučaju povjeravaju drugoj pravnoj osobi registriranoj za obavljanje takvih poslova.

Obveze imatelja certifikacijskog rješenja Članak 283.

Pravna osoba registrirana za obavljanje djelatnosti iz članka 281. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona obvezna je tijekom važenja certifikacijskog rješenja u svako doba:

- 1) biti nazočna na certifikacijskom području ljudstvom i materijalnim sredstvima (strojevi, vozila, alati i druga oprema), temeljem čega mu je izdano certifikacijsko rješenje i
- 2) održavati vlastito ustrojstvo, stanje osposobljenosti i pokretljivosti ljudstva, kao i stanje materijalnih sredstava, uključivo i potrebnu zalihu građevnoga i drugoga materijala, tako da bude sposobno pravodobno i bez većih teškoća pristupiti provedbi mjera utvrđenih planovima obrana od poplava.

Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka tijekom važenja certifikacijskog rješenja, na prvi poziv Hrvatskih voda, bezuvjetno i bez prava na prigovor obvezna je:

- 1) odazvati se ljudstvom i sa materijalnim sredstvima, temeljem kojeg mu je izdano certifikacijsko rješenje, a po potrebi i sa drugim sredstvima, ako su mu potrebna na certifikacijskom području i rasporediti se na točke obrane od poplave (odaziv u

- pripremno stanje)
- 2) sudjelovati ljudstvom i sa materijalnim sredstvima iz u redovnoj i izvanrednoj obrani od poplava, sukladno planovima na certifikacijskom području (sudjelovanje u redovnoj i izvanrednoj obrani od poplava).

8. Institut za vode

Institut za vode Članak 284.

Vlada Republike Hrvatske uredbom će osnovati Institut za vode, s pravnim statusom javnog znanstvenog instituta.

Uredbom iz stavka 1. ovoga članka, urediti će se: tijela Instituta, ovlasti i način njihovoga odlučivanja, imovina, odgovornost za obveze, raspolaganje sredstvima, način ostvarivanja javnosti rada, djelatnosti Instituta, a osobito osiguranja znanstveno stručne podrške potrebne za učinkovitu provedbu ovoga Zakona obavljanja znanstveno-stručnih poslova potrebnih za analizu praćenja Strategije upravljanja vodama u cilju njenog poboljšanja i revidiranja obavljanja poslova pripreme znanstveno-stručnih podloga za izradu projektnih zadataka i konceptijskih rješenja potrebnih za provedbu ovoga Zakona; pripremanja znanstveno-stručnih podloga potrebnih za analizu provedbe Zakona o vodama i drugih propisa iz područja upravljanja vodama, te druga pitanja za koja je ovim ili drugim zakonom određeno da se uređuju statutom.

Sredstva za financiranje poslovanja Instituta za vode osiguravaju se u državnom proračunu.

XII . NADZOR I UPRAVNE MJERE

Upravni nadzor Članak 285.

Upravni nadzor nad Hrvatskim vodama, Hrvatskom regulatornom agencijom za vodne usluge, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i komunalnim vodnim organizacijama u provedbi javnih ovlasti na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona obavlja Ministarstvo.

Ako nadležne službe ureda državne uprave u županijama smatraju da postoje određene nepravilnosti ili nezakonitosti u radu ili postupanju Hrvatskih voda, u smislu propisa kojima se uređuje sustav državne uprave radi kojih se mogu poduzeti mjere upravnog nadzora, prijavit će to Ministarstvu u cilju poduzimanja tih mjera.

Upravni nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavljaju državni službenici koje za to ovlasti Ministar.

O poduzetim mjerama ili razlozima za nepoduzimanje mjera iz stavka 2. ovoga članka, Ministarstvo će izvijestiti podnositelja prijave u roku šezdeset dana od dana primitka prijave.

Inspekcijski nadzor Članak 286.

Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona provodi inspekcija ustrojena u Ministarstvu (u daljnjem tekstu: državna vodopravna inspekcija).

Poslovi inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

Predmet inspekcijskog nadzora Članak 287.

Državna vodopravna inspekcija nadzire osobito:

- 1) stanje vodnih tijela na koje se odnosi ovaj Zakon,
- 2) tehničku ispravnost i namjensko korištenje vodnih građevina,
- 3) ispunjavanje uvjeta iz vodopravnih akata i kontrolu načina uporabe vodnih građevina u skladu s vodopravnim aktima;
- 4) uporabu i korištenje voda i javnog vodnog dobra u skladu s ovim Zakonom, vodopravnim aktima i ugovorima o koncesiji,
- 5) stanje voda, odnosno onečišćenja voda i provođenje mjera za zaštitu voda,
- 6) provedbu mjera za postupanje u slučajevima iznenadnog i izvanrednog onečišćenja voda,
- 7) pripremu i provođenje mjera za obranu od poplava i drugih mjera upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda,
- 8) izvršavanje prava i obveza iz ugovora o koncesijama,
- 9) pripremu i provođenje planova obrane od poplava,
- 10) pripremu i provođenje Plana postupanja u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja i operativnih planova,
- 11) izvršavanje međudržavnih obveza.

Državni vodopravni inspektori Članak 288.

Inspekcijski nadzor iz članka 286. i 287. ovoga Zakona obavljaju državni vodopravni inspektori.

Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati i drugi državni službenici koje za to ovlasti Ministar.

Provedba inspekcijskog nadzora Članak 289.

U provedbi inspekcijskog nadzora, državni vodopravni inspektor provodi izravan uvid u akte, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba te je ovlašten zahtijevati od odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno od fizičke osobe kod koje obavlja inspekcijski nadzor da, bez odlaganja:

- 1) omogućiti izvršenje nadzora u radnim prostorijama na lokacijama koje su predmet inspekcijskog nadzora;
- 2) stavi na uvid i raspolaganje sve potrebne podatke, dokumentaciju i druge dokaze, očituje se o činjenicama koje su od značaja za obavljanje nadzora;
- 3) izvijesti o poduzetim mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- 4) organizira i omogućiti uzimanje uzoraka vode u svrhu njezine analize;
- 5) omogućiti izravan uvid u način obavljanja djelatnosti.

Troškovi analize uzoraka vode iz stavka 1. točke 4. ovoga članka podmiruju se iz sredstava Državnog proračuna.

Ukoliko se inspekcijskom nalazom utvrdi da kakvoća vode ne odgovara propisanim uvjetima, troškove analize iz stavka 2. podmiruje nadzirana pravna, odnosno fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Državni vodopravni inspektor provodi inspekcijski nadzor zajedno (koordinirano) s inspektorima koji su nadležni za nadzor zaštite ostalih sastavnica okoliša na lokacijama za koje su izdani objedinjeni uvjeti zaštite okoliša ili je te uvjete potrebno ishoditi u skladu sa zakonom kojim su uređena pitanja zaštite okoliša.

U slučaju da državni vodopravni inspektor u provođenju nadzora posumnja da je u eksploataciji mineralnih sirovina došlo do povrede ugovora o koncesiji, odredbi ovoga Zakona, odredbi drugih propisa dužan je o tome obavijestiti rudarskog inspektora i koordinirano s njim provesti inspekcijski nadzor.

Na lokacijama iz stavka 4. ovoga članka državni vodopravni inspektor može samostalno obaviti inspekcijski nadzor, u skladu sa člankom 286. ovoga Zakona.

Obveze državnog vodopravnog inspektora Članak 290.

Ukoliko državni vodopravni inspektor utvrdi da su povrijeđene odredbe ovoga Zakona ili drugih propisa donesenih na temelju Zakona, obavezan je donijeti rješenje kojim će narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti i odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, državni vodopravni inspektor je obavezan :

- 1) zabraniti građenje ili izvođenje drugih radova koji se izvode bez propisanih vodopravnih akata ili protivno njima;
- 2) narediti privremenu obustavu rada, odnosno obavljanja djelatnosti;
- 3) zabraniti uporabu građevina ili uređaja;
- 4) zabraniti ili ograničiti uporabu ili korištenje voda;
- 5) zabraniti ili ograničiti ispuštanje opasnih ili drugih onečišćujućih tvari u vode, koje se ispuštaju u suprotnosti s ovim Zakonom;
- 6) zabraniti odlaganje otpadnih i drugih tvari na području na kojem to može utjecati na pogoršanje kakvoće vode;
- 7) narediti poduzimanje mjera za pročišćavanje onečišćenih voda i otklanjanje uzroka onečišćenja;
- 8) narediti otklanjanje šteta i uspostavu prijašnjeg stanja;
- 9) narediti privremeno oduzimanje predmeta kojim je počinjen prekršaj iz ovoga Zakona, do konačnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka;
- 10) poduzeti druge mjere i radnje u skladu s ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju njega.
- 11) zabraniti vađenje pijeska i šljunka.

Zapisnik o izvršenom nadzoru Članak 291.

O izvršenom nadzoru, utvrđenom stanju i poduzetim, odnosno naređenim mjerama i radnjama, državni vodopravni inspektor sastavlja zapisnik.

Jedan primjerak zapisnika obvezno se uručuje stranci koje je izvršen inspekcijski nadzor.

O obavljenim nadzorima državni vodopravni inspektor obavezan je voditi očevidnik.

Sadržaj i način vođenja očevidnik propisuje Ministar.

Izveštavanje drugog tijela državne uprave Članak 292.

Ako državni vodopravni inspektor tijekom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi povredu propisa iz djelokruga drugog tijela državne uprave, obavezan je o tome bez odgode izvijestiti nadležno tijelo.

Podnesak pravne ili fizičke osobe Članak 293.

Državni vodopravni inspektor je dužan razmotriti podnesak pravne ili fizičke osobe koji se odnosi na nadzor iz njegove nadležnosti i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavijestiti podnositelja.

Državni vodopravni inspektor je dužan čuvati kao službenu tajnu podatak o identitetu podnositelja.

Poništavanje vodopravnog akta Članak 294.

Državni vodopravni inspektor predložit će Ministarstvu da po pravu nadzora poništi vodopravni akt izdan protivno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, odnosno predložit će tijelu ovlaštenom za donošenje rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša izdanih protivno vodopravnim aktima donesenim na osnovi ovoga Zakona, da po pravu nadzora poništi rješenje.

Donošenje usmenog rješenja Članak 295.

Državni vodopravni inspektor može donijeti usmeno rješenje i odmah narediti njegovu izvršenje, u slučaju kada je potrebno spriječiti radnju zbog koje može nastati neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi, životinjski ili biljni svijet, odnosno veća materijalna šteta, a osobito:

- 1) ako bi nastala neposredna opasnost od poplava, izljeva vode ili pogoršanja stanja u tijeku poplave;
- 2) ako bi mogla nastati nestašica vode ili teškoće u opskrbi vodom;
- 3) ako postoji opasnost od onečišćenja vode ili je nastupilo onečišćenje u opsegu u kojem to predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi ili za životinjski ili biljni svijet.

Usmeno rješenje mora se unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

Pisani otpisak usmenog rješenja mora se dostaviti stranci u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Žalba Članak 296.

Protiv rješenja državnog vodopravnog inspektora dopuštena je žalba Ministarstvu u roku osam dana od primitka rješenja.

O žalbi odlučuje posebna komisija koju imenuje Ministar.

Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja, osim ako rješenjem nije drukčije određeno.

Kada žalba ne odgađa izvršenje rješenja, žalbeno tijelo može odgoditi izvršenje rješenja,

ako postoji opasnost od nenadoknadive štete.

Uvjeti za državnog vodopravnog inspektora Članak 297.

Poslove državnog vodopravnog inspektora može obavljati osoba koja, pored zakonom utvrđenih uvjeta za rad u tijelima državne uprave, ima:

- 1) visoku stručnu spremu građevinskog, kemijskog, prehrambeno-biotehnološkog, inženjersko-ekološkog, agronomskog, pravnog, geološkog ili kulturno-tehničkog smjera;
- 2) pet godina iskustva na poslovima upravljanja vodama ili zaštite okoliša ili prirode;
- 3) položen državni stručni ispit za državnog vodopravnog inspektora.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, poslove državnog vodopravnog inspektora mogu obavljati državni službenici zatečeni na poslovima područnih vodopravnih inspektora u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom za vodno gospodarstvo, koji se preuzimaju u Ministarstvo danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Službena iskaznica i značka državnog vodopravnog inspektora Članak 298.

Državni vodopravni inspektori imaju službenu iskaznicu i značku, kojom se dokazuje njihovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

Oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice i oblik i sadržaj značke i vođenje očevidnika o izdanim službenim iskaznicama i značkama pravilnikom propisuje Ministar.

Sanitarna inspekcija Članak 299.

U cilju osiguranja provedbe ovoga Zakona i drugih propisa donesenih na temelju njega, tijela državne uprave nadležna za poslove sanitarne inspekcije mogu:

- 1) zabraniti građenje ili uporabu građevina i uređaja, korištenje zemljišta i obavljanje gospodarske i druge djelatnosti u zonama sanitarne zaštite izvorišta koja služe za opskrbu vodom za piće, ako se time ugrožava zdravstvena ispravnost vode;
- 2) narediti otklanjanje nedostataka na vodnim građevinama i uređajima za opskrbu vodom za piće, koji mogu nepovoljno utjecati na količinu ili zdravstvenu ispravnost vode;
- 3) zabraniti zahvaćanje i uporabu vode za piće koja ne odgovara propisanim uvjetima glede kemijskih, fizikalnih, bakterioloških, bioloških i radioaktivnih osobina;
- 4) narediti kondicioniranje i provođenje drugih higijensko-epidemioloških mjera potrebnih u cilju postizanja zdravstveno ispravne vode za piće;
- 5) narediti poduzimanje drugih mjera potrebnih za osiguranje i zaštitu zdravstveno ispravne vode za piće;
- 6) narediti i poduzeti odgovarajuće mjere za osiguranje i zaštitu kakvoće voda za kupanje;
- 7) narediti poduzimanje mjera za postizanje ispravnog stanja i rada sabirnih i septičkih jama;
- 8) zabraniti izravno ispuštanje onečišćenih voda u tijela kopnenih i priobalnih voda.

O poduzetim mjerama iz stavka 1. ovoga članka, tijela državne uprave nadležne za poslove sanitarne inspekcije izvijestit će državnu vodopravnu inspekciju.

Poljoprivredna i fitosanitarna inspekcija

Članak 300.

U cilju osiguranja provođenja ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovu njega, tijela državne uprave nadležna za poslove poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije mogu narediti primjenu dobre poljoprivredne prakse u slučajevima raspršenih izvora onečišćenja, sukladno propisima u poljoprivredi, te poduzeti druge mjere na koje su ovlašteni ovim Zakonom i propisima temeljem njega.

Primjena Zakona o vodama

Članak 301.

Odredbe članaka 289., 290., 294. i 295. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju i tijela državne uprave nadležna za poslove sanitarne pri poduzimanju mjera iz članka 299. ovoga Zakona odnosno, poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije pri poduzimanju mjera iz članka 300. ovoga Zakona.

Upravne mjere

Članak 302.

Ako pravna osoba u slučajevima iz članka 290. i 295. ovoga Zakona ne postupi prema rješenju državnog vodopravnog inspektora, prisilit će se na izvršenje upravnom mjerom u visini deseterostruke prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj u proteklom tromjesečju.

Svaka sljedeća upravna mjera izrečena osobi iz stavka 1. ovoga članka izriče se u dvostrukom iznosu od prethodne.

Ako fizička osoba u slučajevima iz članka 290. i 295. ovoga Zakona ne postupi prema rješenju državnog vodopravnog inspektora, prisilit će se na izvršenje upravnom mjerom u visini jedne prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj u proteklom tromjesečju.

Upravne mjere iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izvršavaju tijela nadležna za izvršenje novčanih kazni izrečenih za prekršaje.

Novčani iznos naplaćuje se u korist proračuna jedinica lokalne samouprave na čijem je području počinjen prekršaj.

Vodočuvari

Članak 303.

Poslove neposrednog nadzora nad stanjem voda i vodnih građevina, protupravnog korištenja javnoga vodnog dobra, i protupravnog otuđenja šljunka i pijeska i drugoga materijala (gline, zemlje, kamena i dr.) radi sprečavanja, utvrđivanja i uklanjanja onečišćenja voda, oštećenja vodnih građevina i nanošenja štete javnoj imovini obavljaju vodočuvari.

O svakoj promjeni okolnosti iz stavka 1. ovoga članka vodočuvari su dužni odmah usmeno obavijestiti državnu vodopravnu inspekciju te rudarsku inspekciju u slučaju protupravnog otuđenja šljunka i pijeska i drugoga materijala (gline, zemlje, kamena i dr.), a pismeno najkasnije u roku od 24 sata.

U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka vodočuvari su ovlašteni utvrđivati identitet osoba i podnositi optužne prijedloge.

Vodočuvari imaju vodočuvarsku iskaznicu.

Propisom koji donosi Ministar određuju se uvjeti za obavljanje poslova vodočuvarske službe, oblik i sadržaj vodočuvarske iskaznice te vođenje očevidnika o izdanim iskaznicama.

XIII. KAZNE NE ODREDBE

Novčane kazne u rasponu od 30.000,00 do 300.000,00 kuna

Članak 304.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) koristi vodno dobro protivno namjeni iz članka 9. ovoga Zakona;
- 2) koristi javno vodno dobro bez propisanih akata iz članka 16. ovoga Zakona;
- 3) ne dopusti privremeno korištenje zemljišnih čestica izvan sustava javnog vodnog dobra za namjene iz članka 18. ovoga Zakona;
- 4) ne provodi osnovne mjere iz članka 63. ovoga Zakona;
- 5) ne provodi dopunske mjere iz članka 65. ovoga Zakona;
- 6) opasne tvari iz članka 71. ovoga Zakona ispušta u površinske vode bez vodopravne dozvole;
- 7) ne provodi mjere kojima se smanjuje onečišćenje voda iz članka 72. ovoga Zakona;
- 8) ispušta otpadne vode protivno Odluci o odvodnji otpadnih voda iz članka 76. ovoga Zakona;
- 9) prikuplja, pročišćava i ispušta otpadne vode protivno odredbi članka 77. ovoga Zakona;
- 10) bez odgađanja ne obavijesti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje, Centar 112, u slučaju iz članka 91. ovoga Zakona;
- 11) koristi vode protivno odluci županijske skupštine iz članka 117. ovoga Zakona;
- 12) koristi vode protivno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz članka 121. ovoga Zakona;
- 13) pri obavljanju vodoopskrbne djelatnosti ne osigura stalni i sustavni pregled vode, ne poduzima mjere za osiguranje zdravstvene ispravnosti vode za piće i tehničku ispravnost uređaja, sukladno članku 122. ovoga Zakona;
- 14) ne poduzima propisane mjere zaštite izvorišta sukladno članku 124. ovoga Zakona;
- 15) zahvaća i koristi vodu iz vodotoka i drugih tijela površinskih i podzemnih voda protivno uvjetima iz članka 127. ovoga Zakona;
- 16) vadi pijesak, šljunak i kamen iz neobnovljivih ležišta u području značajnom za održavanje vodnog režima i u područjima zona sanitarne zaštite protivno članku 133. ovoga Zakona;
- 17) vadi pijesak i šljunak iz obnovljivih ležišta u području značajnom za održavanje vodnog režima protivno članku 133. ovoga Zakona;
- 18) ne provodi mjere za obranu od poplava propisane člankom 149. i 150. ovoga Zakona;
- 19) ne koristi akumulacije i retencije na način kojim se osigurava prihvaćanje poplavnog vala iz članka 153. ovoga Zakona;
- 20) ne obavlja stalno promatranje sigurnosti brana prema članku 153. ovoga Zakona;
- 21) ne dopusti odlaganje pijeska, šljunka, gline ili kamena za korištenje u obrani od poplava, na zahtjev Hrvatskih voda sukladno članku 159. ovoga Zakona;
- 22) ne dopusti prijelaz osoba, prijevoznih sredstava i mehanizacije potrebne u obrani od poplava, na zahtjev Hrvatskih voda sukladno članku 159. ovoga Zakona;
- 23) ne dopusti ovlaštenicima Hrvatskih voda prijelaz preko zemljišta čiji je vlasnik i/ili korisnik, u cilju premjeravanja snimanja i obilježavanja u vezi s građenjem vodnih građevina i održavanjem vodotoka i vodnih građevina sukladno članku 160. ovoga Zakona;

- 24) obavlja radnje koje su zabranjene člankom 161. ovoga Zakona;
- 25) bez vodopravnih akata iz članaka 172. i 177. ovoga Zakona izvodi zahvate u prostoru za koje su ti akti propisani;
- 26) obavlja radnje protivno članku 178. ovoga Zakona;
- 27) ispušta pročišćene i nepročišćene otpadne vode protivno članku 179. ovoga Zakona;
- 28) proizvodi i stavlja u promet kemijske tvari i njihove pripravke protivno članku 181. ovoga Zakona;
- 29) koristi vode i javno vodno dobro za namjene propisane člankom 192. ovoga Zakona bez ugovora o koncesiji na vodama i javnom dobru;
- 30) ne učini radnje koje mu je, u vezi s promjenama u vodnom režimu zbog kojih je u javnom interesu bilo potrebno ograničiti opseg koncesije ili tražiti prilagođavanje s novonastalim stanjem, naložio davatelj koncesije ili od njega ovlaštena pravna osoba sukladno članku 205. ovoga Zakona;
- 31) obavlja djelatnosti iz članka 79. i 119. ovog Zakona bez rješenja i upisa u sudski registar, propisanih člankom 239. ovoga Zakona;
- 32) obavlja djelatnosti iz članka 281. ovoga Zakona bez rješenja i upisa u sudski registar, propisanih člankom 283. ovoga Zakona

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna.

Novčane kazne u rasponu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna **Članak 305.**

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) koristi javno vodno dobro za odmor i rekreaciju protivno članku 17. ovoga Zakona;
- 2) ne vodi evidenciju o količinama materijala izvađenog tijekom izvođenja radova održavanja iz članka 140. ovoga Zakona
- 3) ne provodi mjere obrane od leda iz članka 152. ovoga Zakona;
- 4) obavlja radnje koje su zabranjene člankom 156. ovoga Zakona;
- 5) obavlja radnje protivno članku 178. ovoga Zakona;
- 6) ne omogući provedbu upravnog nadzora iz članka 285. ovoga Zakona;
- 7) ne omogući provedbu inspekcijskog nadzora sukladno članku 289. ovoga Zakona;
- 8) ne omogući neposredni nadzor vodočuvara sukladno članku 303. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

Novčane kazne u rasponu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna **Članak 306.**

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) ne vodi očevidnik ispuštanja opasnih tvari iz članka 73. ovoga Zakona;
- 2) ne provodi monitoring otpadnih voda iz članka 81. ovoga Zakona;
- 3) koristi vode supotno odluci o ograničenju uporabe i korištenja voda iz članka 112. ovoga Zakona;

- 4) u roku od 48 sati ne prijavi pronalaženje podzemne vode tijekom izvođenja radova sukladno članku 113. ovog Zakona;
- 5) ne vodi očevidnik iz članka 122. ovoga Zakona;
- 6) ne vodi očevidnik o količini izvađenih tvari iz članka 135. ovoga Zakona;
- 7) na zahtjev Hrvatske regulatorne agencije ne dostavi zatražene podatke, izvješća i druge dokumenta sukladno članku 277. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Novčane kazne u rasponu od 500,00 do 10.000,00 kuna **Članak 307.**

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) podatke iz očevidnika ispuštanja opasnih tvari ne dostavlja Hrvatskim vodama sukladno članku 73. ovoga Zakona;
- 2) podatke dobivene monitoringom otpadnih voda ne dostavlja Hrvatskim vodama sukladno članku 81. ovoga Zakona;
- 3) podatke iz očevidnika o količinama vode koju zahvaća ne dostavlja Ministarstvu i Hrvatskim vodama sukladno članku 122. ovoga Zakona;
- 4) podatke iz očevidnika o količini mineralnih sirovina ne dostavlja Ministarstvu i Hrvatskim vodama sukladno članku 135. ovoga Zakona;

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna.

Namjena sredstava od novčanih kazni **Članak 308.**

Iznosi novčanih kazni propisanih za prekršaje iz članaka 304. do 307. ovoga Zakona se uplaćuju u korist proračuna jedinica regionalne samouprave i namjenski se koriste za financiranje projekata koje provode Hrvatske vode na vodnom području gdje je prekršaj učinjen.

Zaštitne mjere **Članak 309.**

Pored kazne izrečene za prekršaj nadležni organ može izreći počinitelju prekršaja i zaštitnu mjeru privremenog oduzimanja stvari kojima je prekršaj počinjen.

Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka se izriče u trajanju od 6 mjeseci.

U slučaju da počinitelj prekršaja ponovi prekršaj u roku od 2 godine, nadležni organ iz stavka 1. ovoga članka može izreći počinitelju prekršaja zaštitnu mjeru trajnog oduzimanja stvari kojima je prekršaj učinjen.

**Primjena Zakona o prekršajima
Članak 310.**

Prekršajni postupak radi povrede odredaba ovoga Zakona, u dijelu koji nije posebno propisan ovim Zakonom, vodi se po odredbama Zakona o prekršajima („Narodne novine“ broj 107/07).

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

**Gradnja vodnih građevina
Članak 311.**

Gradnja vodnih građevina iz:

- a) članka 22. točke 1., 2., 3. i 4. podtočke 4.1. i 4.2. provodi se prema višegodišnjem programu iz članka 26. stavka 4.;
- b) članka 31. stavak 1. provodi se prema programu iz istog stavka.

Do donošenja planova upravljanja vodnim područjima iz članka 44. ovoga Zakona, gradnja vodnih građevina iz stavka 1. ovoga članka provodit će se prema odredbama Zakona o vodama («Narodne novine» broj 107/95 i 150/05).

Programi iz stavka 1. ovoga članka moraju se donijeti najkasnije u roku od 1 godine od dana donošenja Plana upravljanja vodnim područjem.

**Rok za osnivanje trgovačkog društva
Članak 312.**

Vlada Republike Hrvatske će donijeti odluku o osnivanju trgovačkog društva iz članka 231. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Hrvatske vode će sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka osnovati trgovačko društvo iz članka 231. ovoga Zakona u roku od 2 mjeseca od dana donošenja Odluke Vlade Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka.

**Rok za donošenje propisa
Članak 313.**

Vlada Republike Hrvatske će donijeti propis iz članka 284. ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

**Provedbeni akti Vlade Republike Hrvatske
Članak 314.**

Vlada Republike Hrvatske će donijeti:

- 1) Propis o utvrđivanju granica vodnih područja iz članka 35. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 2) Popis voda I. reda iz članka 36. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 3) Propis o značajkama tijela površinskih i podzemnih voda iz članka 39. stavak 1. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 4) Propis o detaljnom sadržaju Plana upravljanja vodnim područjem iz članka 46. stavak 1. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;

- 5) Propis o klasifikaciji površinskih i podzemnih voda iz članka 49. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 6) Programe mjera za postizanje ciljeva kakvoće voda za sva tijela površinskih i podzemnih voda iz članka 67. ovoga Zakona, u roku najkasnije do 3 godine od donošenja prvih planova upravljanja vodnim područjima iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona;
- 7) Propis o određivanju standarda kakvoće za proritete opasne i ostale onečišćujuće tvari iz članka 68. ovoga Zakona i propis o emisijama opasnih tvari iz članka 71. ovoga Zakona, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 8) Program mjera za smanjenje onečišćenja voda iz članka 72. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana donošenja prvog Plana upravljanja vodnim područjem;
- 9) Propis o utvrđivanju kriterija i uvjeta za prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda iz članka 77. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 10) Odluku o određivanju osjetljivih i manje osjetljivih područja iz članka 78. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 11) Odluku o određivanju ranjivih područja na vodnim područjima iz članka 82. stavak 3. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 12) Propis o utvrđivanju standarda kakvoće za podzemne vode iz članka 86. stavak 1. ovog Zakona i programa mjera za postizanje ciljeva sprječavanja ili ograničavanja unošenja onečišćujućih tvari u podzemne vode iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 13) Plan postupanja u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 2 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 14) Propis o bližem uređivanju upravljanja kakvoćom kopnenih površinskih voda za kupanje iz članka 102. stavka 1. ovog Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 15) Propis o standardima kakvoće za salmonidne i ciprinidne vode iz članka 103. stavka 1. ovog Zakona, u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 16) Propis o standardima kakvoće voda za život i rast školjkaša iz članka 105. stavka 1. ovog Zakona, u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 17) Propis o načinu utvrđivanja visine rente za korištenje akumulacija i retencija iz članka 116. stavka 3., u vezi s člankom 114. ovoga Zakona, i o posebnoj naknadi iz članka 116. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 18) Propis o monitoringu vode koja se zahvaća za piće iz članka 123. stavka 4. ovog Zakona, u roku od 18 mjeseci od dana na stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 19) Odluku o utvrđivanju javnih građevina od interesa za Republiku Hrvatsku iz članka 134. stavka 2. ovog Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 20) Propis kojim se uređuje postupak procjene i upravljanja rizicima od poplava, iz članka 147. ovoga Zakona, u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 21) Državni plan obrane od poplava iz članka 150. stavak 1. ovoga Zakona, u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 22) Propis o utvrđivanju uvjeta i postupka za davanje koncesija, iz članka 208. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 23) Odluku o utvrđivanju granica uslužnih područja, iz članka 235. stavka 1. ovog Zakona, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 24) Uvjete za obavljanje djelatnosti komunalnih vodnih organizacija, iz članka 239. stavka 2., u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Provedbeni akti Ministra
Članak 315.

Ministar će donijeti:

- 1) Propis iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona, u roku 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 2) Propis iz članka 30. stavka 6. ovoga Zakona, u roku 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 3) Pravilnik iz članka 61. stavak 4. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 4) Propis o sadržaju i načinu vođenja očevidnika iz članka 73. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 5) Propis iz članka 77. stavka 6. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 6) Propis o kakvoći površinskih voda namjenjenih zahvaćanju vode za piće uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo iz članka 94. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 7) Odluku o određivanju područja salmonidnih i ciprinidnih voda uz suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo iz članka 103. stavka 5. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 8) Odluku o određivanju voda pogodnih za život i rast školjkaša uz suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo iz članka 105. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 9) Propis o načinu i uvjetima vođenja očevidnika o količinama zahvaćene vode i dostavljanju podataka iz članka 122. stavka 4., u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 10) Propis o utvrđivanju zona iz članka 124. stavak 4. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 11) Propis o uvjetima za uređenje melioracijskog sustava iz članka 128. stavka 5, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 12) Propis o sadržaju i načinu vođenja očevidnika o eksploataciji mineralnih sirovina iz članka 135. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 13) Propis o godišnjem programu radova održavanja vodotoka i drugih voda, vodnog dobra i vodnih građevina iz članka 140. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 14) Propis kojim se uređuje vođenje vodne dokumentacije iz članka 169. stavak 1. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 15) Propis o sadržaju, obliku i načinu izdavanja vodopravnih akata iz članka 171. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 16) Propis o zajamčenim standardima kakvoće vodnih usluga na prijedlog Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge iz članka 252. stavka 5. ovoga Zakona, u roku od 2 godine od osnivanja Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge
- 17) Posebne uvjete za obavljanje poslova osobito značajnih za upravljanje vodama iz članka 282. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 18) Propis kojim se uređuje sadržaj i način vođenja očevidnika o obavljenom inspekcijskom nadzoru iz članka 291. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
- 19) Propis o obliku i sadržaju obrasca službene iskaznice i obliku i sadržaju značke i vođenju očevidnika o izdanim službenim iskaznicama i značkama iz članka 298. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja

na snagu ovoga Zakona:

- 20) Propis kojim se određuju uvjeti za obavljanje poslova vodočuvarske službe te oblik i sadržaj vodočuvarske iskaznice te vođenja očevidnika o izdanim iskaznicama iz članka 303. stavka 6. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Provedbeni akt Hrvatskih voda

Članak 316.

Hrvatske vode će utvrditi dinamički plan izrade planova upravljanja vodnim područjima u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona.

Rokovi za donošenje

Odluke o odvodnji otpadnih voda i usklađivanje ispuštanja otpadnih voda

Članak 317.

Odluku od odvodnji otpadnih voda predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave iz članka 76. stavka 3. donijet će u roku od 2 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravne i fizičke osobe iz članka 76. stavka 1. ovoga Zakona obvezne su uskladiti ispuštanje otpadnih voda u roku od 6 mjeseci od dana donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka.

Provedbeni akti jedinica lokalne samouprave

Članak 318.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijet će propis iz članka 121. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Rokovi za odluke o zonama sanitarne zaštite

Članak 319.

Donošenje odluke o zonama sanitarne zaštite u skladu s člankom 125. stavkom 1. ovoga Zakona, Hrvatske vode predložiti će nadležnim tijelima u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Usklađivanje djelatnosti komunalnih vodnih organizacija

Član 320.

Organizacije iz članka 237. stavka 1. koje su registrirane i obavljaju komunalne djelatnosti na dan stupanja snagu ovoga Zakona, dužne su, najkasnije u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu akta Vlade iz članka 239. stavka 2. ovoga Zakona, pribaviti rješenje Ministarstva o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti u skladu s ovim Zakonom iz članka 239. stavka 4. i uskladiti svoju registraciju u sudskom registru.

Nastavak poslovanja

Članak 321.

Stupanjem na snagu ovoga zakona, trgovačka društva i ustanove koje su jedinice lokalne samouprave, za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda i pročišćavanja otpadnih voda, osnovale do dana stupanja na snagu ovoga zakona nastavljaju poslovati kao komunalne vodne organizacije.

**Važenje cijena vodnih usluga
Članak 322.**

Cijene vodnih usluga donesene na temelju Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04 i 178/04) ostaju na snazi do prve promjene cijene, odnosno do davanja suglasnosti Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge na tarifni sustav odnosno na prijedlog visine tarifnih stavki iz članka 259. stavka 1. točke 4. i 5. ovoga Zakona.

Isporučitelji vodnih usluga dužni su Hrvatskoj regulatornoj agenciji za vodne usluge dostaviti akte na temelju kojih pružaju vodne usluge, kao i odluke o cijenama u roku od 3 mjeseca od dana njenog osnivanja.

**Prestanak važenja odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu
Članak 323.**

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članaka 3., 4., 5., 11., 12., 13., 14., 15., 19., 20., 21., 30., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 40.a, 41., 44., i 45. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 178/04 i 38/09) u dijelu koji se odnosi na komunalnu djelatnost opskrbe pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

**Važenje distributivnih područja
Članak 324.**

Do donošenja odluke Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju granica uslužnih područja, distributivna područja odnosno tehničko-tehnološke cjeline isporuke vodnih usluga javne vodoopskrbe svakog isporučitelja vodnih usluga smatraju se uslužnim područjem.

**Rokovi za donošenje odnosno usklađenje akata
Članak 325.**

Akti koje jedinice lokalne samouprave i isporučitelji vodnih usluga donose prema odredbama članaka 240., 243., 244., 245., 246., 252. i 253. ovoga Zakona moraju biti doneseni odnosno usklađeni s odredbama ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od dana osnivanja Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge, a najkasnije u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

**Usklađivanje Statuta i unutarnjeg ustrojstva
Hrvatskih voda sa Zakonom
Članak 326.**

Hrvatske vode uskladit će svoj Statut i unutarnje ustrojstvo s odredbama ovoga Zakona u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Imenovanje predsjednika, članova Upravnog vijeća Hrvatskih voda, generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora Hrvatskih voda obaviti će se, u skladu s ovim Zakonom i Statutom Hrvatskih voda, po isteku mandata osobama koje su imenovane na dužnosti predsjednika i članova Upravnog vijeća Hrvatskih voda i generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora Hrvatskih voda.

**Imenovanje privremenog ravnatelja
Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge
Članak 327.**

Ministar će Vladi Republike Hrvatske dostaviti prijedlog za imenovanje privremenog

ravnatelja Hrvatske regulatorne agencije u skladu s člankom 278. stavkom 3. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uknjižba prava vlasništva javnog vodnog dobra Članak 328.

Nadležno državno odvjetništvo je dužno u roku od 5 godina od stupanja na snagu ovoga Zakona pokrenuti postupke radi uknjižbe javnog vodnog dobra.

Hrvatske vode su dužne državnom odvjetništvu dostaviti svu potrebnu dokumentaciju i snositi sve troškove u pripremi i provedbi uknjižbe iz stavka 1. ovoga članka.

Hrvatske vode su dužne izraditi plan radi izvršenja obveze iz stavka 2. ovoga članka.

Stjecanje nekretnina Članak 329.

Zaštita povjerenja u istinitost i potpunost zemljišnih knjiga neće se primjenjivati u korist stjecanja do kojeg dođe do 1. siječnja 2010., ako se njime stječu nekretnine iz članka 328. stavak 1. na kojima je bilo upisano državno vlasništvo, a nije brisano prije stupanja na snagu Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima («Narodne novine», br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06. i 141/06, 146/08).

Nadležno državno odvjetništvo je obvezno radi zaštite prava vlasništva Republike Hrvatske, odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave, zahtjevati brisanje svakog upisa kojim se stječu nekretnine iz članka 328. stavak 1. ovoga Zakona, na kojima je bilo upisano društveno vlasništvo, a nije brisano prije nego je stupio na snagu Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Uknjižba javnog vodnog dobra Članak 330.

Sudovi će provesti uknjižbu javnog vodnog dobra u vlasništvu Republike Hrvatske na svim nekretninama koje su vodno dobro iz članka 8. ovoga Zakona a koje su u posjedu Hrvatskih voda najmanje 10 godina do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uknjižba prava vlasništva provest će se po prijedlogu nadležnog državnog odvjetništva a na temelju potvrde tijela nadležnog za katastar da je nekretnina u posjedu Hrvatskih voda najmanje 10 godina te potvrde Hrvatskih voda da se radi o zemljišnoj čestici iz članka 8. ovoga Zakona.

Hrvatska norma Članak 331.

Za obavljanje poslova na osnovi ovlaštenja iz ovoga Zakona, laboratoriji koji obavljaju ispitivanje kakvoće voda u skladu s ovim Zakonom, moraju ispunjavati uvjete utvrđene odgovarajućim hrvatskim normama.

Primopredaja građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju Članak 332.

Iznimno od odredbe članka 30. stavka 3. ovoga Zakona, Hrvatske vode upravljaju građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju na temelju Plana upravljanja vodama u razdoblju od 3 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona. Na to se upravljanje, na odgovarajući način, primjenjuju odredbe članka 30. stavka 4. ovoga Zakona.

Unutar razdoblja iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode su u obvezi osposobiti građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju i predati ih u posjed i na upravljanje jedinicama regionalne (područne) samouprave, u stanju u kojoj te građevine mogu služiti svojoj svrsi, a jedinice regionalne (područne) samouprave su ih dužne primiti.

O primopredaji Hrvatske vode i jedinica regionalne (područne) samouprave sastavljaju zapisnik.

U slučaju spora rješenje o primopredaji ili zabrani primopredaje donosi Ministar. Žalba protiv rješenja nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Odredba stavka 2. ovoga članka počinje se primjenjivati istekom sedmoga dana od dana potpisivanja zapisnika iz stavka 3. ovoga članka odnosno na dan određen rješenjem iz stavka 5. ovoga članka.

Preuzimanje službenika Članak 333.

Državni službenici zatečeni na poslovima inspekcijskog nadzora u uredima državne uprave i Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za vodno gospodarstvo, preuzimaju se u Ministarstvo danom stupanja na snagu ovoga Zakona i nastavljaju obavljati poslove državnih vodopravnih inspektora prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva s odredbama ovoga Zakona.

Ministar je obavezan uskladiti Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva s odredbama ovoga Zakona i Uredbe iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od stupanja Uredbe na snagu.

Rješenja o raspoređivanju preuzetih službenika na radna mjesta, Ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika iz stavka 3. ovoga članka.

Preuzimanje na korištenje prostorija, opreme i sredstava Članak 334.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, Republika Hrvatska postaje vlasnica nekretnina i opreme koju su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona koristili područni vodopravni inspektori u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i gradskom uredu Grada Zagreba pri obavljanju poslova vodopravne inspekcije prema Zakonu o vodama („Narodne novine“, br. 107/95, 150/05) te preuzima financijska sredstva iz proračuna Središnjeg državnog ureda za upravu, namijenjena za rad tih državnih službenika koji se preuzimaju iz ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i gradskog ureda Grada Zagreba.

Prestanak važenja Zakona o vodama Članak 335.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 107/95 i 150/05).

Propisi doneseni na temelju Zakona o vodama iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi do donošenja odgovarajućih propisa na temelju ovoga Zakona.

**Dovršenje započetih postupaka
Članak 336.**

Svi upravni postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, po odredbama Zakona o vodama («Narodne novine» broj 107/95 i 150/05), dovršit će se po odredbama toga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

**Usklađivanje ugovora o koncesiji s ovim Zakonom
Članak 337.**

Ugovori o koncesiji za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe, sklopljeni temeljem Zakona o vodama («Narodne novine» br. 107/95 i 150/05) uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od 2 godine od dana njegovog stupanja na snagu sporazumno između davatelja i korisnika koncesije.

**Stupanje Zakona na snagu
Članak 338.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

I. Razlozi zbog kojih se donosi novi Zakon o vodama

Ustavna osnova za donošenje Zakona o vodama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineja 1. i članka 52. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 41/01- pročišćeni tekst i 55/01).

Zakon o vodama („Narodne novine“ broj 107/95 i 150/05) uređuje pravni status voda i vodnog dobra, način i uvjete upravljanja vodama (korištenje voda, zaštitu voda, uređenje vodotoka i drugih voda i zaštitu od štetnog djelovanja voda), način organiziranja i obavljanja poslova i zadataka kojima se ostvaruje upravljanje vodama, osnovne uvjete za obavljanje djelatnosti vodnoga gospodarstva, ovlasti i dužnosti tijela državne uprave i drugih državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih subjekata te druga pitanja značajna za upravljanje vodama. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama („Narodne novine“ broj 150/05) bilo je neophodno zbog usklađivanja sa cijelim nizom zakona koji su u međuvremenu doneseni, a osobito je važno naglasiti da su time stvoreni temelji za sadašnje usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama (2000/60/EZ) i relevantnim vodnim direktivama Europske unije.

Na temelju Zakona o vodama donesena je Strategija upravljanja vodama, dugoročni planski dokument kojim se utvrđuju vizija, misija, ciljevi i zadaće državne politike u upravljanju vodama te niz neophodnih provedbenih propisa.

Novi Zakon o vodama se prvenstveno donosi zbog potrebe usklađivanja propisa vodnoga gospodarstva s Okvirnom direktivom o vodama i ostalim relevantnim vodnim direktivama Europske unije i usklađivanja s odrednicama Strategije upravljanja vodama, od kojih je osobito važna strateška odrednica o prelasku djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda (nadkomunalnih djelatnosti) u nadležnost vodnoga gospodarstva te potrebe horizontalnog usklađivanja s nacionalnim zakonodavstvom.

II. Pitanja koja se uređuju Zakonom

Polazeći od navedenih temeljnih razloga za donošenje Zakona o vodama i zakonodavnog postupka za pripremu konačnog teksta Zakona, ovim Konačnim prijedlogom Zakona se uređuje:

- pravni status voda, vodnog dobra i vodnih građevina,
- teritorijalna podjela i značajke vodnih područja,
- donošenje planova upravljanja vodnim područjima te drugih planova i programa upravljanja vodama,
- upravljanje zaštitom i kakvoćom voda,
- uporaba i korištenje voda,
- upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda,
- vodopravni akti,
- koncesije na vodama i javnom vodnom dobru,
- djelatnosti javne vodoopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda,
- institucije za upravljanje vodama,
- nadzor i upravne mjere,
- kaznene odredbe,
- rokovi za donošenje podzakonskih propisa i potrebne prijelazne odredbe te
- druga pitanja od značaja za upravljanje vodama.

Pri tome treba naglasiti da je usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama i ostalim relevantnim direktivama izvršeno imajući u vidu svu kompleksnost zahtjeva koji se u

području gospodarenja vodama postavljaju pred Republiku Hrvatsku u svijetlu približavanja Europskoj uniji. Stoga se ovim Konačnim prijedlogom Zakona potpunije i detaljnije razrađuju odredbe koje se odnose na usklađivanje s rečenim direktivama, te utvrđuju jasne smjernice i precizniji rokovi za izradu podzakonskih akata koji proizlaze iz Zakona, čime se postiže potpuno usklađivanje s relevantnim direktivama EU i stvara transparentan sustav upravljanja vodama s jasnim nadležnostima i obvezama. Konačni prijedlog Zakona o vodama usklađen je sa slijedećim direktivama Europske unije:

Direktiva 2006/118/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće,

Direktiva 2007/60/EC Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima,

Direktiva Vijeća od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda 91/271/EEZ (Direktiva o komunalnim otpadnim vodama),

Direktiva 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla,

Direktiva 2006/11/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (Direktiva o opasnim tvarima),

Direktiva Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju (Direktiva o vodi za piće),

Direktiva 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ,

Direktiva 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi bile pogodne za život riba,

Direktiva 2006/113/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o potrebnoj kakvoći vode za školjkaše.

Glede drugih elemenata s kojima je tekst Konačnog prijedloga Zakona o vodama usklađen, posebno ističemo nacionalne, regionalne, subregionalne i globalne specifičnosti sustava upravljanja vodama u Republici Hrvatskoj, nacionalnu politiku upravljanja vodama zacrtanu u Strategiji upravljanja vodama usklađenu s politikom voda Europske unije te uvažavajući preporuke i mišljenja Europske komisije.

Detaljno su razrađene strateške odrednice koje se odnose na zaštitu voda uz posebnu brigu o upravljanju kakvoćom vode za ljudsku potrošnju, osiguranje dovoljnih količina vode za piće odgovarajuće kakvoće za vodoopskrbu stanovništva, ali i za različite gospodarske namjene.

Posebna pozornost je posvećena upravljanju rizicima od štetnog djelovanja voda, osobito poplavama, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite imovine, okoliša, kulturnog nasljeđa i gospodarskih djelatnosti.

U području komunalnog sektora, djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda prelaze u nadležnost vodnoga gospodarstva. Predviđenom reformom vodnokomunalnog sektora doći će do ujednačenja i podizanja

kvalitete usluge i kvalitetnijeg i učinkovitijeg upravljanja sustavima javne vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na cijelom području Republike Hrvatske.

Predviđeno je osnivanje neovisnog regulatora vodnih usluga u formi Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge, kao samostalne, neovisne i neprofitne pravne osobe za uspostavu i provedbu reguliranja djelatnosti komunalnih vodnih usluga.

Također je predloženo osnivanje trgovačkog društva za obavljanje poslova investitora gradnje regionalnih vodoopskrbnih sustava na uslužnim područjima na kojima ne postoji komunalna vodna organizacija koja može obavljati te investitorske poslove kao i radi omogućavanja prodaje viškova vode na tržištima drugih zemalja.

Zakonom je predviđeno i osnivanje Instituta za vode kao neovisne znanstveno stručne institucije za obavljanje poslova potrebnih za provedbu Zakona. Institut za vode osnovat će Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Glede buduće primjene novog Zakona o vodama, treba posebno naglasiti da se uvođenjem planova upravljanja vodnim područjima ostvaruje puno aktivnija uloga nadležnih tijela upravljanja vodama i njihova suradnja s drugim relevantnim tijelima središnje, regionalne i lokalne vlasti te sudjelovanje zainteresiranih korisnika voda kod donošenja istih (sudjelovanje javnosti). Prilagodbom monitoringa zahtjevima Okvirne direktive o vodama, monitoring uz dosadašnju funkciju praćenja stanja voda dobiva i zadatak pratiti učinke provedbe svih vodnogospodarskih mjera. Nadalje, Zakonom se na području Republike Hrvatske za upravljanje riječnim slivovima utvrđuju vodno područje rijeke Dunav i jadransko vodno područje.

III. Objašnjenje odredbi predloženog Zakona

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se predmet uređivanja Zakona o vodama, te se jasno određuje da se Zakonom ne uređuje zaštita voda od radioloških onečišćenja.

Uz članak 2.

Ovim člankom određuje se obuhvat, važenje Zakona u odnosu na predmet, odnosno da se njegove odredbe odnose na površinske i podzemne vode, priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, i u odnosu na nalazišta vode za piće, mineralne, termalne i termomineralne vode. Razgraničava se važenje Zakona o vodama u odnosu na važenje Pomorskog zakonika, Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda po pitanju zaštite voda od onečišćenja, kao i da granicu između kopnenih i priobalnih voda sporazumno utvrđuju Ministar i ministar nadležan za more.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuje se da se Zakonom osigurava pravni i institucionalni okvir za postizanje ciljeva te se propisuju ciljevi Zakona.

Uz članak 4.

Ovim člankom uređuje se značenje izraza u ovom Zakonu.

Uz članak 5.

Ovim člankom se propisuju načela upravljanja vodama koja su preuzeta iz postojećeg Zakona i proširena načelima relevantnih direktiva EU.

Uz članak 6.

Ovim člankom se propisuje primjena Zakona o općem upravnom postupku.

Uz članke 7.-20.

Ovim člancima se propisuje da su vode prirodno bogatstvo te da kao opća dobra imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske, uređuje se pravni status vodnog dobra kao dobra od interesa za Republiku Hrvatsku kao i način njegova korištenja, namjena vodnog dobra, propisuje se što je javno vodno dobro, zemljišne čestice koje čine javno vodno dobro, način utvrđenja te prestanak javnog vodnog dobra, njegov upis u zemljišnu knjigu te upravljanje, uvjeti za korištenje, gospodarsko korištenje, obveze vlasnika zemljišnih čestica izvan sustava javnog vodnog dobra a koje pripadaju vodnom dobru, pravo prvokupa, uvjeti izvlaštenja zemljišnih čestica u cilju pripajanja javnom vodnom dobru .

Uz članke 21.-34.

Ovim člancima propisuje se namjena vodnih građevina, vrste vodnih građevina, pravni status vodnih građevina, upravljanje vodnim građevinama te razvrstaj vodnih građevina za melioracije, građenje i održavanje vodnih građevina i programi, izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja vodnih građevina, oslobađanje investitora od plaćanja naknada, programi gradnje komunalnih vodnih građevina, programi gradnje i upravljanja vodnim građevinama za melioracije, upravljanje vodnim građevinama za melioracije u privatnom vlasništvu, sadržaj programa, razdoblje primjene i evidentiranje promjena, višenamjenske vodne građevine, te vodne građevine za proizvodnju električne energije i unutarnju plovidbu.

Uz članke 35.-37.

Ovim člancima se uređuju teritorijalna podjela za upravljanje vodama: u svrhu upravljanja vodama, državno područje Republike Hrvatske se dijeli na sliv rijeke Dunav, kao dio međunarodnog sliva rijeke Dunav, i slivove Jadranskog mora; na ovim slivovima uspostavljaju se vodna područja kao vodno područje rijeke Dunav i jadransko vodno područje. Propisuje se također kako su vodna područja sastavni dijelovi međunarodnih vodnih područja i sastoje se od jednog ili više riječnih slivova zajedno sa njihovim pripadajućim podzemnim i priobalnim vodama, uključujući i otoke, a njihove granice utvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Propisuje se jedinstveno upravljanje te podjela voda na vode I. i II. Reda, kao i mogućnost podjele vodnih područja na područja podslivova, malih slivova i sektora. Propisuje se upravljanje građevinama javne vodoopskrbe i pročišćavanja otpadnih voda po uslužnim područjima kao i da se ona za potrebe javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda mogu podijeliti na aglomeracije.

Uz članke 38. – 41.

Ovim člancima se uređuje analiza značajki vodnih područja, identifikacija pritisaka na tijela površinskih voda i značajke tijela površinskih i podzemnih voda.

Uz članke 42. – 46.

Ovim člancima se propisuju planski dokumenti za upravljanje vodama, osnovne odrednice o Strategiji upravljanja vodama, tko donosi Strategiju, sadržaj i donošenje plana upravljanja vodnim područjem, mogućnost donošenja detaljnih planova kao i jedinstvenog plana upravljanja međunarodnim vodnim područjem, propisuje se donošenje financijskog plana Hrvatskih voda te detalji o Planu upravljanja vodama. Nadalje, propisuje se da će Vlada Republike Hrvatske propisati detaljni sadržaj, postupak i metodologiju izrade i donošenja te ažuriranja Plana upravljanja vodnim područjem i Strategije, sadržaj postupak i oblici obvezatnog informiranja javnosti i sudjelovanja korisnika voda.

Uz članke 47. – 60.

Ovim člancima se uređuje upravljanje zaštitom i kakvoćom voda, izmjene i dopune lista prioriternih opasnih i ostalih onečišćujućih tvari, industrijskih sektora i graničnih vrijednosti za podzemne vode, uređuje status voda, sprječavanje pogoršanja statusa površinskih voda kao i izuzeci, postizanje dobrog ekološkog statusa, dobrog ekološkog potencijala i dobrog kemijskog statusa površinskih voda, smanjivanje onečišćenja prioriternim opasnim tvarima i prestanak ili fazno obustavljanje emisija ispuštanja i rasipanja opasnih tvari, postizanje dobrog kemijskog i količinskog statusa podzemnih voda, rokovi i njihovo produženje za postizanje ciljeva, blaži ciljevi kakvoće vode, slučaj postojanja više ciljeva kakvoće te ciljevi za umjetna i značajno promijenjena vodna tijela.

Uz članke 61. – 75.

Ovim člancima se uređuje program mjera na vodnim područjima za postizanje ciljeva kakvoće voda, osnovne mjere, dozvoljena izravna ispuštanja u podzemne vode, dopunske mjere, nemogućnost postizanja ciljeva, donošenje programa mjera, određivanje standarda kakvoće za prioriternu opasnu i onečišćujuću tvar, prijelazna područja, u kojima je dozvoljeno odstupanje, registri emisija, ispuštanja i gubitaka, emisije opasnih tvari, program mjera za smanjenje onečišćenja voda, očevidnik ispuštanja opasnih tvari, sprječavanje prenošenja onečišćenja te postupanje s klasificiranim podacima.

Uz članke 76. – 85..

Ovim člancima se uređuje prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda i prethodno pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda iz određenih industrijskih sektora, sadržaj odluke o odvodnji otpadnih voda, kriteriji za prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda, osjetljiva i manje osjetljiva područja, djelatnost odvodnje komunalnih otpadnih voda, korištenje i postupanje s otpadnim muljem, monitoring, onečišćenje s nitratima poljoprivrednog podrijetla, utvrđivanje ranjivih područja, akcijski programi, kodeks dobre poljoprivredne prakse i monitoring koncentracije nitrata.

Uz članke 86. – 90.

Ovim člancima se uređuju standardi kakvoće i granične vrijednosti tvari u podzemnim vodama, postupak za procjenu kemijskog statusa podzemnih voda, utvrđivanje postupka za procjenu kemijskog statusa podzemnih voda, kao i značajnih i trajno rastućih trendova i određivanje polaznih točaka za promjenu trendova, mjere za sprječavanje i ograničavanje unošenja onečišćujućih tvari u podzemne vode te monitoring na vodnom području.

Uz članke 91. – 94.

Ovim člancima se uređuju iznenadna i izvanredna onečišćenja, donošenje plana postupanja u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja, sadržaj plana postupanja.

Uz članke 95. – 96.

Ovim člancima se propisuje kakvoća površinske vode koja se može zahvaćati za piće, referentne metode mjerenja i učestalost uzorkovanja pokazatelja, kakvoća vode za ljudsku upotrebu.

Uz članke 97. – 102.

Ovim člancima se propisuje upravljanje kakvoćom voda za kupanje, određivanje kupališta i monitoringa vode za kupanje, ocjena kakvoće voda za kupanje, klasifikacija i status kakvoća voda za kupanje, profil voda za kupanje, mjere u izvanrednim okolnostima, uređivanje upravljanja kakvoćom voda za kupanje.

Uz članke 103.-105.

Ovim člancima se uređuje upravljanje kakvoćom voda pogodnih za život slatkovodnih riba i pogodnih za školjkaše: određivanje salmonidnih i ciprinidnih voda, programi smanjenja onečišćenja, određivanje voda za školjkaše.

Uz članke 106.-111.

Ovim člancima propisuju se vrste i uvjeti uporabe i korištenja voda, opći uvjeti uporabe i korištenja voda, te se određuje da opća uporaba voda ne obuhvaća korištenje voda za navodnjavanje i u tehnološkom postupku pri obavljanju gospodarske djelatnosti. Predviđa se mogućnost da jedinice lokalne samouprave po potrebi donesu detaljniji propis o mjestu, načinu i opsegu opće uporabe voda, pri čemu moraju osigurati ravnopravno i jednako korištenje voda za sve, uz uvjet da opća uporaba voda ne smije biti na štetu ostalih posebnih namjena voda određenih Zakonom. Propisuje se slobodno korištenje voda vlasnika odnosno ovlaštenika drugog stvarnog prava na zemljištu, oborinskih voda koje se skupljaju, odnosno izviri na njegovu zemljištu. Propisuje se da je za svako korištenje voda koje prelazi opseg opće uporabe voda, potrebna vodopravna dozvola ili ugovor o koncesiji.

Uz članke 112.-113.

Ovim člancima se propisuje kada je moguće ograničiti uporabu i korištenje voda te obveza pravne ili fizičke osobe koja prilikom rudarskih radova, iskopa tunela i drugih iskopa i bušenja tla naiđe na podzemne vode, da o tome hitno obavijesti Ministarstvo i Hrvatske vode.

Uz članke 114.-116.

Ovim člancima propisana je renta za korištenje akumulacija i retencija, visina rente te posebna naknada od pravnih i fizičkih osoba koje ostvaruju neposrednu korist od akumulacije odnosno retencije.

Uz članke 117.-123.

Ovim člancima propisano je prvenstvo korištenja voda za vodoopskrbu stanovništva vodom za piće i sanitarne potrebe te potrebe protupožarne zaštite i obrane u odnosu na ostale namjene kao i mogućnost uređivanja reda prvenstva korištenja voda uz poštivanje prioriteta za gore navedene svrhe, prvenstvo u korištenju voda uslužnog područja na kojem se nalaze izvorišta odnosno druga ležišta kao i da se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave propisuje održavanje i korištenje građevina izvan javne vodoopskrbe, definira se uslužno područje obavljanja vodoopskrbne djelatnosti, vodoistražni radovi, obveza vođenja očevidnika o količinama zahvaćene vode te obveza Hrvatskih voda da identificiraju sve vode namijenjene ljudskoj potrošnji na svakom vodnom području radi osiguranja reda prvenstva u korištenju voda za vodoopskrbu.

Uz članke 124.-126.

Ovim člancima se propisuje zaštita izvorišta i zona sanitarne zaštite, donošenje pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, mjerama i ograničenjima, donošenje odluke o zaštiti izvorišta na uslužnom području i obveza uvođenja naknade za razvoj kada su potrebna povećana ulaganja u zonama sanitarne zaštite.

Uz članke 127.-128.

Ovim člancima se propisuju uvjeti korištenje voda za navodnjavanje, upravljanje građevinama za navodnjavanje, organizacije i rad udruženja korisnika voda, kao i uvjete načina upravljanja građevinama za navodnjavanje koje će propisti Ministar.

Uz članke 129.-132.

Ovim člancima se propisuje pravo korištenja vodnih snaga, mjerne jedinice za korištenje vodnih snaga, uvjeti za projektiranje i izvedbu vodnih građevina za korištenje vodnih snaga te osiguranje višenamjenskog korištenja akumulacija.

Uz članke 133.-137.

Ovim člancima se propisuju uvjeti za eksploataciju mineralnih sirovina, korištenje šljunka i pijeska izvađenog tijekom radova uređenja voda i radova uređenja i održavanja plovnoga puta, održavanja akvatorija luke i pristaništa, te objekata sigurnosti plovidbe te mogućnost njegove ugradnje uz prethodno odobrenje Ministarstva, u javne građevine od interesa za Republiku Hrvatsku, određene Odlukom Vlade RH. Propisana je obveza vođenja očevidnika o vađenju mineralnih sirovina, obveza naknade štete za protupravno vađenje šljunka i pijeska te uvjeti uređenja eksploatacijskog polja.

Uz članke 138.-155.

Ovim člancima propisuje se upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda, mjere za uređenje vodotoka i drugih površinskih kopnenih voda na vodnom području, mjere za uređenje te radovi održavanja, kao i uređeno i neuređeno inundacijsko područje, procjena i upravljanje rizicima od poplava, teritorijalna nadležnost za istu, preliminarna procjena rizika od poplava, karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava, planovi upravljanja rizicima od poplava, uređenje postupaka procjene i upravljanja rizicima od poplave, obrana od poplava i plan obrane na vodnom području, Državni plan obrane od poplava, kao i mogućnosti zabrane prometovanja tijekom obrane od poplava, obrana od leda, upravljanje akumulacijama i retencijama i obveze pravnih i fizičkih osoba te zaštita od erozija i bujica.

Uz članke 156.- 162.

Ovim člancima se propisuju ograničenja prava vlasnika odnosno zabrana određenih radnji očuvanja i održavanja zaštitnih i drugih građevina, odgovornost počinitelja štete, prava i obveze vlasnika zemljišta, zabrana utjecaja na tok i korištenje voda te služnost dovođenja odnosno odvođenja vode.

Uz članke 163.- 169.

Ovim člancima uređuje se vodna dokumentacija: vodne knjige, vodni katastri i očevidnici koncesija na vodama i javnom vodnom dobru, podaci koji se vode u njima, odredbe o informacijskom sustavu voda, razmjeni podataka s drugim tijelima javne vlasti te donošenje propisa o vodnoj dokumentaciji.

Uz članke 170.- 188.

Ovim člancima se uređuju vrste vodopravnih akta sadržaj i oblik, kada su potrebni vodopravni uvjeti, kada nisu potrebni vodopravni uvjeti, njihov sadržaj, tijelo nadležno za njihovo izdavanje, pravni lijek, slučajevi kada se odbija izdavanje vodopravnih uvjeta, izmjena i važenje vodopravnih uvjeta, propisuje se da je vodopravna dozvola potrebna za ispuštanje voda, za proizvodnju i stavljanje kemikalija iz uvoza u promet koje nakon uporabe dopijevaju u vode te za korištenje voda, što se njome određuje, vodopravna dozvola za korištenje voda za vađenje pijeska i šljunka, kada vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna, za koja ispuštanja je potrebna vodopravna dozvola za ispuštanje, kada vodopravna dozvola za ispuštanje nije potrebna, vodopravna dozvola za proizvodnju i stavljanje kemikalija iz uvoza u promet, rokovi važenja vodopravnih dozvola te izdavanje i prijenos vodopravnih dozvola. Ovim člancima propisuje se također izdavanje dozvolbenog naloga uz vodopravnu dozvolu ili uz vodopravno mišljenje, izdavanje dozvolbenog naloga, prigovor protiv

dozvolbenog naloga te rokovi u postupku po prigovoru

Uz članak 189.- 190.

Ovim člancima propisano je što se određuje posebnim uvjetima priključenja, kada su potrebni, kada nisu potrebni, te izdavanje posebnih uvjeta priključenja, a propisuje se i izdavanje potvrde o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja, rok izdavanja potvrde te važenje potvrde.

Uz članak 191.- 210.

Ovim člancima se propisuje stjecanje prava korištenja voda odnosno prava građenja na javnom vodnom dobru u gospodarske svrhe koncesijom, načela i način davanja koncesija, vrste koncesija, kada koncesija nije potrebna, načela i način davanja koncesija, nadležnosti kod dodijele koncesija, prethodni uvjeti za davanje koncesija, način davanja koncesija za više namjena, ugovor o koncesiji, obveza dostavljanja ugovora o koncesiji, visina naknade za koncesiju, prijenos prava iz ugovora o koncesiji, prestanak važenja ugovora o koncesiji, raskid ugovora o koncesiji, obveze koncesionara u slučaju štetnog djelovanja voda, promjena uvjeta koncesije, obračun i plaćanje naknade za koncesiju, nadzor nad primjenom ugovora o koncesiji, donošenje propisa o uvjetima davanja koncesija na vodama i javnom vodnog dobra.

Uz članak 211.- 214.

Ovim člancima uređeno je osnivanje, djelokrug i rad Nacionalnog vijeća za vode, imenovanje predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za vode. Predviđeno je donošenje poslovnika o radu Vijeća, kao i da Ministarstvo obavlja stručne i druge poslove potrebne za rad Nacionalnog vijeća za vode.

Uz članak 215.- 230.

Ovim člancima propisuje se pravni status Hrvatskih voda, definiranje Hrvatskih voda kao pravne osobe za upravljanje vodama, zadaća Hrvatskih voda, djelatnost i javne ovlasti, imovina, odgovornost za svoje obveze, zabrana o ograničenju poslovne sposobnosti, sastav, djelokrug i odlučivanje upravnoga vijeća, naknada članovima upravnog vijeća, imenovanje i razrješenje te ovlasti i dužnosti generalnog direktora Hrvatskih voda, što se uređuje statutom Hrvatskih voda, donošenje pravilnika o unutarnjem ustrojstvu te mogućnost osnivanja drugih stručnih i nadzornih tijela što se određuje statutom ili pravilnikom o unutarnjem redu Hrvatskih voda.

Uz članak 231.

Ovim člankom predviđena je mogućnost osnivanja trgovačkog društva s ciljem omogućavanja gradnje regionalnih vodoopskrbnih sustava u skladu s programom Vlade Republike Hrvatske na područjima na kojima nema komunalne vodne organizacije koja može obavljati poslove investitora, te u cilju zahvaćanja, crpljenja i transporta vode radi prodaje vode na tržištima drugih zemalja.

Uz članke 232.-239.

Ovim člancima propisuju se djelatnost i načela obavljanja javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, obveza osiguranja obavljanja javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te određivanje granica uslužnih područja uredbom Vlade Republike Hrvatske, područja obavljanja djelatnosti, uređuje se pitanje vlasništva nad građevinama javne vodoopskrbe i građevinama javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kao stvari izvan pravnog prometa, propisuje se obavljanje djelatnosti, gubitak statusa komunalne vodne organizacije, uvjeti i rješenje o ispunjenosti uvjeta.

Uz članke 240. -244.

Ovim člancima se uređuje cijena vodnih usluga, struktura cijene, dužnost pribavljanja prethodne suglasnosti isporučitelja vodnih usluga od jedinice lokalne samouprave, promjena cijene te uskrata isporuke vodnih usluga.

Uz članke 245. -251.

Ovim člancima se uređuje priključenje na vodne građevine, donošenje odluke o priključenju, rok, postupak priključenja, neispunjenje obveze priključenja, ugradnja vodomjera te financiranje gradnje komunalnih vodnih građevina.

Uz članke 252. -253.

Ovim člancima se uređuje donošenje općih i tehničkih uvjeta isporuke vodnih usluga te rokovi za njihovu dostavu Hrvatskoj regulatornoj agenciji za vodne usluge.

Uz članke 254.-279.

Ovim člancima se uređuje osnivanje Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge, cilj reguliranja komunalnih vodnih usluga, struktura troškova komunalnih vodnih usluga, donošenje i sadržaj statuta Agencije, djelatnost i javne ovlasti Agencije, mjere za zaštitu potrošača, rješavanje sporova, izmjena uvjeta za obavljanje vodnih usluga, podnošenje prigovora Agenciji, tijela Agencije, sastav i djelokrug upravnog vijeća Agencije, predsjednik i članovi Upravnog vijeća, izbjegavanje sukoba interesa, razrješenje dužnosti člana Upravnog vijeća, odlučivanje, ovlasti i dužnosti ravnatelja Agencije, imovina i proračun te godišnji izvještaj, obavljanje stručnih poslova Agencije i obveza dostavljanja podataka.

Uz članak 280.

Ovim člancima se uređuje osnivanje melioracijskih organizacija.

Uz članke 281.-283.

Ovim člancima se uređuju organizacije koje obavljaju poslove osobito značajne za upravljanje vodama, poslovi osobito značajne za upravljanje vodama, uvjeti za obavljanje poslova, te obveze imatelja certifikacijskog rješenja

Uz članak 284.

Ovim člankom propisuje se osnivanje Instituta za vode uredbom Vlade Republike Hrvatske, s pravnim statusom ustanove, za potrebe obavljanja znanstveno-stručnih i drugih sličnih poslova potrebnih za provedbu Zakona o vodama.

Uz članak 285.- 303.

Ovim člancima se propisuje provođenje upravnog i inspekcijskog nadzora, predmet inspekcijskog nadzora, ovlasti državnih vodopravnih inspektora, provedba inspekcijskog nadzora, prava i obveze državnog vodopravnog inspektora, zapisnik o izvršenom nadzoru, izvještavanje drugog tijela državne uprave, podnesak pravne ili fizičke osobe, poništavanje vodopravnog akta, donošenje usmenog rješenja, žalba, pravni lijekovi u inspekcijskom nadzoru, uvjeti za državnog vodopravnog inspektora, službena iskaznica i značka državnog vodopravnog inspektora, nadležnost sanitarne, poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije po odredbama Zakona o vodama, upravne mjere za slučaj ne postupanja po rješenju vodopravnog inspektora te poslovi vodočuvara.

Članci 304.-310.

Ovim člancima su propisane kaznene odredbe za nepoštivanje odredbi ovog Zakona, utvrđenih inspekcijskim nadzorom ili na drugi način propisan Zakonom. U odnosu na važeći Zakon, koji je detaljno propisao prekršaje odredbi Zakona, nema bitnih novina,

osim što su dodatno propisane prekršajne kazne za odredbe koje nisu postojale u važećem Zakonu. Uz navedeno, najviše prekršajne kazne propisane važećim Zakonom su ocijenjene neopravdano visokim, te su sada odgovarajuće smanjene.

Članci 311.-338.

Prijelazne i završne odredbe

Prijelaznim i završnim odredbama je određena gradnja vodnih građevina prema višegodišnjim programima, rok za osnivanje trgovačkog društva iz članka 231. ovoga Zakona, rok za donošenje uredbe o osnivanju Instituta za vode, popis i rokovi za donošenje provedbenih akata Vlade Republike Hrvatske, popis i rokovi za donošenje provedbenih akata Ministra, provedbenog akta Hrvatskih voda, rok za donošenje Odluke o odvodnji otpadnih voda od strane jedinice lokalne samouprave kao i usklađivanje ispuštanja otpadnih voda pravnih i fizičkih osoba s Odlukom, rok za donošenje akta jedinica lokalne samouprave, rokovi za donošenje odluke o zonama sanitarne zaštite, rokovi za usklađivanje djelatnosti komunalnih vodnih organizacija, odredba o nastavku poslovanja dosadašnjih komunalnih društava, važenje cijena vodnih usluga, prestanak važenja odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu, važenje distributivnih područja do utvrđivanja granica uslužnih područja, rokovi za donošenje odnosno usklađivanje akata jedinica lokalne samouprave i isporučitelja vodnih usluga, usklađivanje Statuta i unutarnjeg ustrojstva Hrvatskih voda sa Zakonom, imenovanje privremenog ravnatelja Hrvatske regulatorne agencije za vodne usluge, uknjižba prava vlasništva javnog dobra, stjecanje nekretnina, uknjižba javnog vodnog dobra, obveza ispunjavanja Hrvatske norme za laboratorije, primopredaja građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju, preuzimanje službenika regionalne vodopravne inspekcije iz ureda državne uprave i gradskog ureda grada Zagreba, preuzimanje na korištenje njihovih prostorija, opreme i sredstava, prestanak važenja Zakona o vodama, dovršenje započetih postupaka, usklađivanje ugovora o koncesiji s ovim Zakonom te stupanje Zakona na snagu.

IV. Ocjena potrebnih sredstva za provođenje zakona

Provedba ovog Zakona ne zahtjeva znatno povećanje sredstava iz Državnog proračuna, osim u pogledu sredstava potrebnih za zapošljavanje državnih službenika potrebnih radi obavljanja povećanog obujma poslova sukladno primjeni novog Zakona.

V. Poboljšanja odredbi Konačnog prijedloga Zakona o vodama u odnosu na Nacrt prijedloga Zakona o vodama

Nakon rasprave u Hrvatskom saboru, Prijedlog Zakona o vodama je prihvaćen zaključkom koji je Hrvatski sabor donio na 7. sjednici 15. prosinca 2008. godine. U tekst Konačnog prijedloga Zakona o vodama ugrađene su prihvatljive primjedbe i prijedlozi izneseni tijekom I. čitanja, u skladu sa zaključkom Hrvatskog sabora.

U odnosu na prvo čitanje, između ostalog, detaljnije su uređene odredbe koje se odnose na pravni status vodnog dobra: izvorište je definirano kao vodno dobro odnosno dobro od interesa za Republiku Hrvatsku koje uživa njenu posebnu zaštitu, te je nedvojbeno utvrđeno da su vodne građevine izgrađene na javnom vodnom dobru pripadnost tog javnog vodnog dobra sukladno načelu jedinstva nekretnine, a sukladno odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Bolje je uređeno pitanje pravnog statusa voda, vodnog dobra i vodnih građevina, osobito radi onemogućavanja privatizacije vodnih resursa i vodnokomunalne infrastrukture i radi sprječavanja mogućnosti korupcije u navedenim pitanjima od državnog značaja.

Vodnokomunalni sektor, koji je već u Prijedlogu Zakona preuzet iz nadležnosti komunalnog gospodarstva u nadležnost vodnoga gospodarstva, je detaljnije i jasnije uređen. Naime, sve odredbe iz postojećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu su preuzete, uz istovremeno poboljšanje istih sukladno rješenjima temeljenim na dogovorima s relevantnim partnerima (Grupacija vodovoda i kanalizacije, Udruga gradova i općina, Hrvatska zajednica županija).

Konačnim prijedlogom Zakona o vodama osigurana je i predviđena reforma vodnokomunalnog sektora u cilju okrupnjavanja vodoopskrbnih područja radi učinkovitijeg upravljanja vodnokomunalnim sustavima na uslužnim područjima s jedinstvenom cijenom vode. Ovo je također izuzetno bitna pretpostavka za provedbu najzahtijevnijih direktiva – Direktive o komunalnim otpadnim vodama i Direktive o vodi za piće, za čiju provedbu treba uložiti cca 32 milijarde kuna do 2030. godine (ukupna sredstva i rokovi ovise o budućim pregovorima s Europskom komisijom u okviru poglavlja 27. Okoliš).

Na uslužnim područjima vodnokomunalne usluge će obavljati komunalne vodne organizacije licencirane sukladno Uredbi Vlade RH.

Za dobivanje rješenja za obavljanje djelatnosti onemogućit će se komercijalne djelatnosti osim obavljanja jedne ili više djelatnosti javne vodoopskrbe i/ili javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, uključivo i investitorske poslove u gradnji, građevinama oborinske odvodnje u građevinskim područjima jedinica lokalne samouprave. Za provedbu ove reforme predviđeno je razdoblje od tri godine.

U potpunosti je izvršeno usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama, odnosno detaljnije su razrađene značajke vodnih područja u odnosu na površinske i podzemne vode (karakterizacija stanja svih voda) što je temelj u izradi Planova upravljanja vodnim područjima koje donosi Vlada RH za šestogodišnje razdoblje i o čijoj će se provedbi izvješćivati Europska komisija.

Planovi upravljanja vodnim područjima su strateški dokumenti upravljanja vodama sukladni donešenoj Strategiji upravljanja vodama u Hrvatskom saboru u 2008. godini i za njihovu pripremu i donošenje je osigurano i sudjelovanje svih relevantnih tijela središnje, regionalne i lokalne vlasti te korisnika voda i zainteresirane javnosti.

Programi mjera kojima se osigurava provedba Planova upravljanja vodnim područjima i postizanje konačnog cilja dobrog stanja svih voda, o čijoj provedbi se izvješćuje Europska komisija su detaljnije uređeni, kao i dopunske mjere ako se osnovnim mjerama ne mogu postići ciljevi te i moguća odstupanja u slučaju nemogućnosti postizanja zacrtanih ciljeva.

Poglavlje zaštite i kakvoće voda također je detaljnije uređeno osobiti u pogledu transpozicije relevantnih direktiva u cilju osiguranja upravljanja kakvoćom voda za kupanje, za život slatkovodnih riba te za život i rast školjaka, kao i kontrola i praćenje stanja svih voda.

Poglavlje Koncesija na vodama i javnom vodnom dobru je u potpunosti usklađeno sa Zakonom o koncesijama, a na traženje Europske komisije dodatnim stavkom je pojašnjeno da koncesija za pravo građenja na javnom vodnom dobru sukladno ovom Zakonu, ne uključuje javne radove, već se koncesije za javne radove uređuju posebnim propisima.

U poglavlju institucija za upravljanje vodama u odnosu na Prijedlog Zakona iz I. čitanje predloženo je osnivanje trgovačkog društva za obavljanje poslova investitora gradnje regionalnih vodoopskrbnih sustava, sukladno programima Vlade RH na uslužnim područjima na kojima ne postoji komunalna vodna organizacija koja može obavljati te investitorske poslove. Osnivanjem ove tvrtke omogućit će se prodaja viškova vode na tržištima drugih zemalja (izvoz viškova vode kao „brand“ proizvod RH).

Nadalje, Hrvatska regulatorna agencija za vodne usluge je uređena po uzoru na slična regulatorna tijela (npr. za opskrbu plinom) kako bi se omogućilo učinkovito i racionalno obavljanje vodnokomunalnih usluga kao i osiguranje standarda vodnih usluga i reguliranje cijena vodnih usluga na uslužnim područjima.

Kao također značajna antikorupcijska mjera u poglavlju Održavanje vodnoga režima eksploatacijom mineralnih sirovina, detaljno i transparentno je uređeno raspolaganje šljunkom i pijeskom izvađenim tijekom radova uređenja voda i održavanja unutarnjih plovnih putova.

Što se tiče primjedbi mjerodavnih tijela središnje uprave, treba naglasiti da je većina primjedbi uvažena, a koje nisu mogle biti prihvaćene dano je odgovarajuće obrazloženje i o istome je postignut dogovor.

Zbog izuzetne složenosti teksta zakona u Konačnom prijedlogu Zakona o vodama napravljena su i dodatna nomotehnička poboljšanja.